

**Proiectul
MODERNIZAREA SERVICIILOR PUBLICE LOCALE ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

**„Aprovizionarea cu apa potabila a locuitorilor s.Rosu,
r-ul Cahul”**

STUDIU DE REFERINȚĂ

C A H U L , 2 0 1 1

EXECUTORUL STUDIULUI SITUATIEI DE REFERINȚĂ:

Centrul Național de Asistență și Informare
a Organizațiilor Neguvernamentale
din Republica Moldova

Date de contact: Str. Frunze, nr. 57, ap. 11, or. Cahul, Republica Moldova,
Tel/fax: (299) 2-77-88, 2-77-81, E-Mail: contact_cahul@yahoo.com

Expertii implicați în realizarea studiului:

SILVIA STRELCIUC

Director Executiv CONTACT Cahul

Elaborarea instrumentelor de cercetare,
prelucrare date, realizare raport de cercetare

ELENA GHIDU

Coordonator Program Voluntariat

Coordonarea și realizarea investigației în
Teren

MIHAI CUCEREANU

Coordonator Proiect Dezvoltare Comunitară

Coordonarea și organizarea sedintelor in focus-
grupuri.

IGOR COJOCARU

doctor in sociologie

Analiza și prelucrarea datelor

Prezenta lucrare a fost elaborată cu sprijinul Guvernului României și a Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), care activează din numele Ministerului Federal pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ). Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă în mod obligatoriu poziția Guvernului României, GIZ și BMZ.

CONȚINUT:

PARTEA A. RAPORTUL PRIVIND ORGANIZAREA STUDIULUI DE REFERINȚĂ

I. Context

- 1.1 Necesitatea organizării studiului de referință și definirea problemei
- 1.2 Stabilirea obiectivelor
- 1.3 Produsele cercetării
- 1.4 Determinarea eșantionului
- 1.5 Metodologia.
- 1.6 Etapele procesului de organizare a studiului.

PARTEA B. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE ÎN DOMENIUL APĂ/CANALIZARE ÎN CONTEXT RAIONAL

- a) Analiza situației caracteristice raionului Cahul
- b) Scurtă analiză a activității ÎM "Apă-Canal" Cahul ca cel mai mare prestator de servicii apă/canalizare

PARTEA C. STUDIUL PRIVIND SITUAȚIA DE REFERINȚĂ ÎN S. ROȘU, R-L CAHUL

II. SONDAJUL SOCIOLOGIC ȘI REZULTATELE ACESTUIA

- 2.1 Rezultatele obținute în cadrul obiectivului specific OS1.
- 2.2 Rezultatele obținute în cadrul obiectivului specific OS2
- 2.3 Rezultatele obținute în cadrul obiectivului specific OS3
- 2.4 Rezultatele obținute în cadrul obiectivului specific OS4
- 2.5 Profilul respondenților
- 2.6 Concluziile generale ale sondajului sociologic

III. ALTE INSTRUMENTE DE CERCETARE: ACTIVITĂȚI ÎN FOCUS-GRUP-URI ȘI INTERVIURI

- 3.1 Metodologia și procesul de organizare
- 3.2 Analiza rezultatelor discuțiilor în focus-grupuri în baza rapoatelor individuale
- 3.3 Analiza rezultatelor interviurilor
- 3.4 Sinteza concluziilor în baza discuțiilor în focus-grupuri și interviurilor

IV. CONCLUZII FINALE

PARTEA A. RAPORTUL PRIVIND ORGANIZAREA STUDIULUI DE REFERINȚĂ

I. Context

Proiectul “ **Aprovizionarea cu apă potabilă a locuitorilor satului Rosu, Cahul**” este parte a proiectului “Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova” implementat în perioada 2010-2014 de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) cu scopul de a îmbunătăți serviciile publice locale în Republica Moldova. Studiul de referință se organizează în perioada pre-implementare proiect și are menirea să ofere o informație concretă și amplă asupra situației curente din localitatea Roșu la capitolul apă/canalizare, permițând identificarea punctelor de plecare pentru activitățile proiectului.

În același timp, rezultatele studiului vor servi ca baza în perioada post-implementare la evaluarea indicatorilor de rezultate, produse și impact atinse în urma implementării proiectului în comunitatea Roșu.

1.1 Necesitatea organizării studiului de referință și definirea problemei

1.2 Stabilirea obiectivelor

1.3 Produsele cercetării

1.4 Determinarea eșantionului

1.5 Metodologia și etapele procesului de organizare a studiului.

1.1 Necesitatea organizării studiului de referință și definirea problemei

Serviciile de apă și canalizare sunt servicii de infrastructură comunală care reprezintă activități de utilitate publică, dar și de interes economic organizate de autoritățile publice locale. Gradul de asigurare a populației cu serviciile de apă și canalizare, calitatea procesului de asigurare cu apă potabilă și a serviciului real oferit, gradul de satisfacție al consumatorilor – acestea și alte aspecte ale serviciului de apă/canalizare au la bază nevoia socială exprimată prin trebuințele individuale și colective ale unui localități. Cunoașterea nevoilor colectivității în servicii sociale, inclusiv apă/canalizare, este un proces complex. Deaceia în cele mai dese cazuri rezultatele obținute în studierea nevoilor și problemelor sociale prin metodologia cunoscută de APL (sondaje de opinie, discuții...) nu corespund cerințelor și standardelor sociologice, fiind utile doar la nivelul cunoașterii comune. Doar măsurarea bazată pe metodologiile științifice poate asigura validitatea și fidelitatea rezultatelor.

Beneficiarii studiului de referință cu privire la asigurarea cu apă/canalizare a locuitorilor s. Roșu sunt GIZ prin estimarea stării de moment în domeniul cercetat, dar și APL și comunitatea, acesta constituind un instrument valid pentru identificarea nevoii sociale a populației, gradului de satisfacție față de serviciul de aprovizionare cu apă/canalizare, modul de percepție a comunității privind capacitățile APL și a colaborării intercomunitare și intersectoriale, disponibilitatea locuitorilor de implicare și participare în soluționarea problemelor locale. Acest studiu poate contribui la fundamentarea de către primăria Roșu a problemelor sociale pentru identificarea de noi fonduri și finanțări în asigurarea continuității proceselor de dezvoltare comunitară lansate,

extinderea serviciilor existente și asigurarea durabilității lor. Toate acțiunile primăriei Roșu în comun cu ÎM "Apă-Canal" Cahul unde va fi racordată rețeaua de apeduct și canalizare urmează să aibă ca impact calitatea serviciului - mediul protejat - securitatea alimentară.

1.2 Stabilirea obiectivelor

Conform termenilor de referință înaintați de GIZ **obiectivul de bază** al studiului este stabilirea situației de referință în s. Rosu, raionul Cahul.

Obiectivele specifice sunt:

1. Stabilirea gradului de satisfacție al consumatorilor de serviciul dat
2. Stabilirea Gradului de participare a actorilor comunitari
3. Identificarea nivelului de Colaborare la nivel intercomunitar si intersectorial
4. Identificarea Capacităților structurilor APL

1.3 Produsele cercetării

În calitate de produse ale acestei cercetări vor fi următoarele:

- ✓ Studiul de referință propriu-zis
- ✓ Rapoartele activităților în focus-grupuri
- ✓ Chestionarele completate
- ✓ Matricea generalizată a rezultatelor

1.4 Determinarea eșantionului

Eșantionul de cercetare selectat a fost unul reprezentativ cu volumul de 300 unități de date statistice. În calitate de unități de cercetare au fost gospodăriile casnice alese proporțional de pe teritoriul întregului sat. Preliminar a fost analizată harta satului, repartizarea pe străzi și stradele și determinat numărul de chestionare ce urmează a fi completate în fiecare sector.

1.5 Metodologia și etapele procesului de cercetare

Organizarea cercetării a fost un proces constituit din câteva etape:

Etapa I. Pregătirea cercetării.

1. Identificarea grupurilor-tintă sau a eșantionului de cercetare:
 - 1.1 locuitorii s. Roșu, r-l Cahul – 300 persoane;
 - 1.2 instituțiile publice din localitate - 1 focus grup cu reprezentanții gimnaziului "A.I.Cuza", Oficiului Medicului de Familie Roșu și angajați ai grădiniței de copii;
 - 1.3 factorii decizionali din localitate – 2 focus-grupuri cu reprezentanții primăriei Roșu, cei 22 membri locali ai Comitetului de implementare a proiectului și unii consilieri din Consiliul Local Roșu;
 - 1.4 Factorii decizionali din domeniul apă/canalizare și anume ÎM Apă-Canal Cahul, Agenția Ecologică Sud, Centrul de Medicină Preventivă, primăria Cahul);
 - 1.5 Agenții economici – 1 focus-grup

- Elaborarea instrumentelor de cercetare a fost făcută de echipa de realizare a studiului. La identificarea metodelor de cercetare s-a ținut cont de natura fenomenului studiat și anume serviciul apă/canalizare existent în localitatea Roșu. Au fost elaborate instrumente adecvate de cercetare și accesibile, astfel ca rezultatele obținute să ofere o situație cât mai clară în domeniul vizat.

La etapa inițială aceste instrumente au fost consultate cu experții GIZ, mai apoi cu experții tehnici angajați de GIZ. După aprobarea finală instrumentarul studiului de referință pentru localitatea Roșu a fost pretestat și verificat cu câteva persoane din localitate. Astfel setul de instrumente de cercetare se constituie din:

- 1) Chestionar pentru consumatorii serviciilor publice (grupurile țintă 1.1, 1.3 și 1.5)
 - 2) Set de întrebări/domenii de referință pentru focus-grupuri (grup 1.2)
 - 3) Set de întrebări/domenii de referință pentru focus-grupuri (grupul 1.3)
 - 4) Set de întrebări/domenii de referință pentru focus-grupuri (grupul 1.4)
 - 5) Set de întrebări/domenii de referință pentru focus-grupuri (grup 1.5)
- Analiza documentelor primare printre care:
 - proiect apeduct;
 - schema de amplasare a satului pentru determinarea eșantionului de cercetare a consumatorilor pe diferite străzi și sectoare ale localității;
 - adresări a cetățenilor;
 - decizii a Consiliului Local Roșu cu privire la problemele de aprovizionare cu apă potabilă.
 - Stabilirea eșantionului de consumatori care vor fi supuși studiului. Pentru asigurarea reprezentativității rezultatelor echipa de implementare a lucrat cu harta satului Roșu. Acest lucru a fost absolut necesar din motiv că situația cu privire la aprovizionarea cu apă a localității în diferite sectoare a satului este un pic diferită, deoarece din discuțiile preliminare cu reprezentanții APL Roșu s-a determinat că există în localitate un sector de apeduct local conectat la arteziană și în alt sector - Cartierul specialiștilor a fost implementat un proiect de aprovizionare cu apă potabilă cu suportul Fondului Ecologic Național prin care a fost conectată grădinița și câteva cartiere comunale. În baza schemei grafice a localității s-a făcut planificarea eșantionului de cercetare pe străzi, astfel ca în cadrul studiului să fie cuprinse toate sectoarele și străzile din comunitate, așa fiind constituit volumul eșantionului din 300 consumatori casnici.
 - Selectarea operatorilor de interviu. Pentru organizarea studiului a fost selectată echipa operatorilor de interviu constituită din 10 persoane: 2 angajați ai CONTACT-Cahul și 8 voluntari ai centrului-studenți la Universitatea "Dunărea de Jos" din Galați, Universitatea de Stat din Cahul și Colegiul Industrial Pedagogic Cahul, specializarea asistență socială. Echipa a fost instruită de angajata CONTACT-Cahul Elena Ghidu, operator de interviuri la Centrul de Investigații Sociologice și Studii de Marketing "CBC -AXA" cu experiență de 6 ani. Elementele instruirii s-au axat pe:

- 1) detalii privind obiectivele generale și specifice ale studiului, rezultatele și produsele așteptate;
- 2) stabilirea contactului cu interviuatul și prezentarea operatorului de interviu
- 3) studierea și explicarea itemilor din chestionarul pentru consumatori pentru aplicarea corectă a chestionarului cu consumatorii serviciilor sociale;
- 4) repartizarea în echipe și sectoare;
- 5) planificarea studiului

Etapa II. Organizarea studiului și culegerea datelor.

Operatorii de interviuri au organizat studiul cu reprezentanții gospodăriilor casnice conform eșantionului de cercetare identificat. Astfel, a fost elaborat și realizat planul de culegere a datelor. S-a lucrat pe străzi centrale și periferice: str. Ștefan cel Mare, care se întinde pe toată lungimea localității, str. Donici, str. Cartierului Nou, str. Bisericii, str. V. Alecsandri, str. Creangă și câteva străele mici. Perioada de aplicare a chestionarului: lunile mai- iunie 2011. Pentru organizarea discuțiilor în cadrul factorilor de nivel raional vizați de problemele apă/canalizare au fost făcute demersuri oficiale către Centrul de Medicină Preventivă Cahul, Agenția ecologică Sud, Întreprinderea Municipală "Apă-Canal" Cahul...

Etapa III. Procesarea datelor și completarea matricei rezultatelor. Aici CONTACT-Cahul a întâlnit o dificultate din motiv că membrii echipei nu cunoșteau o metoda de procesare electronică a rezultatelor studiului. A durat mai mult timp căutarea unei persoane capabile să facă acest lucru, dar după eforturi inutile, s-a decis că în contextul dezvoltării regionale este important ca prin acest studiu să se formeze și capacitățile echipei, deaceea a fost organizată instruirea și după această s-a realizat introducerea datelor din chestionare și procesarea rezultatelor. Această activitate s-a desfășurat în perioada iulie-august 2011.

Etapa IV. Verificarea bazei de date. Persoanele instruite au verificat corectitudinea introducerii datelor din chestionare și au făcut prima comparație virtuală cu situația reală din localitate.

a. Perioada 15-31 august 2011.

Etapa V. Elaborarea raportului de cercetare și a studiului de referință. Raportul de cercetare și conținutul studiului a fost elaborat de directorul CONTACT-Cahul și coordonatorul procesului de organizare a studiului de referință în perioada 1-20 septembrie 2011.

În elaborarea studiului de referință au fost utilizate metode cantitative și calitative de evaluare. Astfel, analiza cantitativă a rezultatelor studiului a fost complementată de analiza interpretativă a datelor din studiu, fiind elaborate și recomandări utile pentru organizația care asigură gestionarea proiectului de alimentare cu apă potabilă.

PARTEA B. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE ÎN DOMENIUL APĂ/CANALIZARE ÎN CONTEXT RAIONAL

a) Analiza situației caracteristice raionului Cahul

În raionul Cahul sunt 37 unități administrativ teritoriale repartizate astfel: 55 localități, dintre care 1 oraș (orașul Cahul), 1 localitate în componența orașului (e vorba de satul Cotihana), 36 de sate în componența cărora sunt 53 localități. Principala sursă de aprovizionare cu apă a locuitorilor raionului Cahul este râul Prut. Alte surse de alimentare sunt sondele arteziene, izvoarele de captaj, fântânile, râulețele Cahul, Cotihana, Salcia Mare, Salcia Mică, Valea Halmagei, Tigheci, Lărguța. Toate aceste surse aprovizionează cu apă nu doar populația raionului, dar asigură și condiții pentru dezvoltarea industriei, agriculturii și tuturor domeniilor vieții social-economice.

Conform datelor secției economie a CR Cahul 34 localități dispun de rețele de alimentare cu apă, însă majoritatea rețelelor de apă sunt uzate și necesită schimbare și modernizare, doar în 27 localități la moment funcționează rețelele de apeduct. Pentru îmbunătățirea situației privind aprovizionarea cu apă CR Cahul a elaborat Programul raional de alimentare cu apă potabilă și canalizare a localităților înaintat către Ministerul Finanțelor al RM.

Apa râului Prut ca principala sursă este destul de poluată și acest lucru este determinat în baza rezultatelor diferitor studii și cercetări, lucru văzut și cu ochiul liber. Problema calității apei trezește îngrijorarea autorităților publice raionale și naționale și impune condiții riguroase pentru întreprinderile care gestionează serviciul de aprovizionare cu apă potabilă. Problema alimentării cu apă potabilă a localităților și obiectelor de menire socială (școlilor , grădinițelor de copii, centrelor de sănătate) cu conectarea lor la sistemul de canalizare trebuie soluționată integral, cu acoperire pe toată localitatea. Conform rapoartelor de activitate a CR Cahul din anul 2009 și 2010 principalele cauze care stopează soluționarea problemei date sunt:

- insuficiența surselor financiare alocate din bugetele locale și bugetul de stat pentru executarea lucrărilor de proiectare și construcție,

- prețurile mari pentru executarea lucrărilor de proiectare (aproximativ 23-28 mii lei proiectarea 1 km de apeduct și 25 mii lei proiectare 1 km de canalizare) care nu dă posibilitate de a aduna contribuția unică a cetățenilor și a elabora un proiect unic pe localitate.

În raportul președintelui r-lui Cahul pentru anul 2010 la capitolul "Aprovizionarea cu apă potabilă a localităților din r-l Cahul" se menționează, că "Pentru executarea lucrărilor de reconstrucție, reparație și renovare a sistemelor de aprovizionare cu apă potabilă și canalizare, fântînilor, din diferite surse de finanțare au fost alocate și valorificate 8950,282 mii lei. În anul 2010 au fost alocate resurse financiare din bugetul de stat și bugetul raionului pentru reabilitarea fântînilor arteziene în localitățile Slobozia Mare, Giurgiulești, Găvănoasa, Tătăraști, în satele Brînza și Paicu resursele financiare alocate au fost orientate la construirea apeductului, iar pentru unele localități suma alocată a constituit contribuția pentru proiecte de aprovizionare cu apă implementate cu suportul financiar extern –Colibași și Văleni, unde a fost făcută reparația capitală a sistemului de canalizare a școlii medii din localitate. Prin intermediul Proiectului finanțat de către Banca Mondială în valoare de 2,8 mln dolari SUA s-au executat lucrările de reconstrucție și renovare a rețelelor existente pe teritoriul orașului Cahul. În prezent în stare gravă sunt sistemele de canalizare și stațiile de epurare a apelor din majoritatea localităților rurale".

b) Scurtă analiză a activității ÎM "Apă-Canal" Cahul ca cel mai mare prestator de servicii apă/canalizare

Sistemul care aprovizionează cu apă potabilă populația urbană este gestionat de întreprinderea municipală „Apă-Canal” Cahul. La acest sistem urmează să se conecteze și rețeaua de apeduct din satul Roșu construită prin intermediul proiectului “Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova” implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

ÎM Apă-Canal Cahul a fost înregistrată ca întreprindere municipală la data de 10.10.2001. De fapt, este cea mai mare întreprindere de asigurare a aprovizionării cu apă potabilă de pe teritoriul Regiunii de Dezvoltare Sud și despre aceasta ne vorbesc indicatorii privind numărul de consumatori servicii în profil teritorial:

Tabelul 2. Consumatorii deserviți, în profil teritorial, de operatorii de servicii comunale

Orașul	NP* la data 01.01.	Operatorul de servicii de alimentare cu apă	Servicii de alimentare cu apă		Servicii de canalizare în anul 2007	
			NC mii**	P%	NC mii**	P%
Cahul	35400	Î.M „Apă - Canal” Cahul	33650	94,8	26300	74,1
Cantemir	5100	Î.M „Apă - Canal” Cantemir	3909	65,2	2400	40
Cimișlia	12700	SRL Făclia	8160	50,7	350	2,5
Leova	10000	Î.M D.P.G.C.L Leova	3911	35,9	1778	16,3
Taraclia	13700	Î.M „Apă - Canal” Taraclia	7720	56,4	1400	10,2
Căușeni	17600	Î.M „Apă - Canal” Căușeni	5078	34,5	8179	55,5
Ștefan-Vodă	7800	Î.M „Apă - Canal” Ștefan-Vodă	6000	76,9	3900	50
Basarabeasca	11100	Î.M „Apă - Canal” Basarabeasca	-	-	-	-

Sursa: Datele BNM

**Datele de la întreprinderi

Legendă la tabelul 2: NP - Numărul populației prezente; NC – Numărul consumatorilor; P - Ponderea.

În componența întreprinderii activează următoarele secții:

- a) secția de tratare a apei potabile
- b) secția de epurarea a apelor reziduale
- c) secția de deservire a rețelelor de distribuție a apei potabile și evacuare a apelor reziduale
- d) secția comercială și relații cu clienții (secția abonament)

Modul în care își desfășoară activitatea întreprinderea, punctele forte și deficiențele au fost analizate în baza diferitor studii, cel mai recent fiind "Analiza diagnostic a întreprinderii ÎM Apă-Canal Cahul" realizată de compania ProEra Grup SRL în anul 2010 la comanda GIZ.

Punctele forte în activitatea întreprinderii de aprovizionare cu apă din Cahul sunt:

- + Capabilitate relativă de a presta ambele servicii (A&C)
- + Resurse suficiente (apă, active...ex. stație de pompare nivelul I renovată, tehnică suficient de prestare a serviciilor aferente furnizării de apă și canalizare)
- + Personal apt de prestarea serviciilor la un nivel minim acceptabil
- + Rezerve financiare lichide (depozit cca. 7 mln. lei)
- + Experiență, cunoștințe în domeniu
- + Proximitate față de surse de apă și consumatori
- + Existența licenței pentru activitate (valabilă până în 2014).
- + Existența supra-capacităților de prestare a serviciilor
- + Echipamente de laborator noi
- + Poziție dominantă pe piață (or. Cahul)
- + Consum relativ rigid/ stabil (care generează un venit minimal garantat)

Cele mai mari deficiențe în activitatea întreprinderii se referă la:

- Lipsa tarifelor unice față de diferiți consumatori și cantitate consumată (sistem nestimulativ a consumului de apă)
- Capacitate dubioasă de a livra apă calitativă
- Echipament și tehnologii învechite/periculoase pentru tratarea apelor reziduale
- Lipsa acreditării/certificării conform standardelor ISO 9001, 22000, 14001, 17025
- Procese confuze, slab documentate și cu grad minim de înregistrări
- Lipsa sistemului de instruire a cadrelor manageriale și a operatorilor
- Grad înalt de îndatorare supus riscului valutar
- Cheltuieli mai mari decât veniturile
- Conductele de apă principale (treapta I) și cele de evacuare ruinate, la limită
- Lipsa instruirii în utilizarea echipamentelor de laborator noi
- Pierderi imense datorită volumului de apă necontorizată (cca. 38% = 2,5 mln. lei)
- Insuficiența controlurilor, precum și a sistemului motivațional coerent (cca. de 2 ori mai puțin decât necesar)
- Consum energetic mărit (0,88 kwh/m³ vs. 0,5 kwh/m³)

Din raportul directorului ÎM Apă-Canal Cahul pentru anul 2010 a D-ului Zagaevschi desprindem următoarele aspecte importante legate de organizarea serviciului de aprovizionare cu apă potabilă: pentru tratarea apei potabile și pomparea ei întreprinderea dispune de un complex cu capacitatea de proiect de 17,6 mii m³ în 24 de ore și de 6 stații de pompare. În decursul anului 2010 de către complexul de tratare a fost prelucrat 1898,3 mii m³ de apă brută sau 29,6 % din capacitatea de proiect al său. Pentru necesitățile proprii a complexului de tratare s-a folosit 309,9 mii m³ de apă sau 16,6 % din volumul total de apă capturată. Drept rezultat din această activitate a fost obținut un venit în mărime de 9826,6 mii lei sau cu 2,0 % mai mult decât planul prognozat, iar cheltuețele au constituit 9776,3 mii lei sau cu 2,9 % mai puțin decât planul prognozat. Rentabilitatea producerii a fost de 0,5 %.

Pentru tratarea și pomparea apei potabile au fost cheltuite în anul 2010 1661,2 mii kvt-ore, consumul specific de energie electrică a constituit 0,875 kvt-ore pentru 1 m³ de apă.

Astfel ÎM Apă-Canal Cahul este în continuă dezvoltare și modernizare, dar zona problemelor și necesităților rămâne încă foarte largă. În perioada 2008-2009 a fost organizat în cadrul unei teze

de doctor sondajul „**Opinia consumatorului privind calitatea serviciilor de alimentare cu apă potabilă și de canalizare prestate de Î.M. „Apă Canal” Cahul**”. Sondajul a fost realizat în orașul Cahul și au fost chestionați consumatorii ÎM „Apă Canal Cahul” prin interviuarea utilizatorilor casnici.

Astfel la întrebarea „*Cât de mulțumit sunteți, în ansamblu, de serviciile prestate de ÎM „Apă – Canal” Cahul?*” 29,7 % din respondenți sunt mulțumiți, iar 2,4 % - foarte mulțumiți, 50 % dintre respondenți au o opinie neutră față de serviciile prestate de întreținere. Numărul celor nemulțumiți constituie cca. 17 %, din care 13,9 % sunt nemulțumiți și 3,4 % foarte nemulțumiți.

La întrebarea „*Cum apreciați calitatea apei potabile livrate de ÎM „Apă - Canal” din or. Cahul?*” între 0,7 și 15,3 % dintre respondenți au menționat că calitatea apei potabile livrate este foarte bună și bună. Pentru varianta medie (satisfăcătoare) au optat cca. 40 – 47, 6 %, în același timp cifrele relevă un procent destul de mare al populației cca. 28,7 % și 10 % care nu sunt mulțumiți de calitate.

Una din propunerile pentru ÎM Apă-Canal Cahul selectată din teza de doctor este necesitatea implementării unui sistem integrat de management al calității - mediu - securitatea alimentară, care poate contribui la: simplificarea sistemelor de management deja existente; creșterea beneficiilor aduse de fiecare sistem în parte; optimizarea consumului resurselor utilizate; micșorarea costurilor de menținere a mai multor sisteme de management; se definește o politică unică de calitate, mediu și igienă alimentară; se stabilesc procesele, problemele de mediu, cele privind sănătatea și securitatea muncii, care rezultă din activități, produse, pentru asigurarea calității produselor și determinarea rezultatului avut asupra mediului, sănătății și securității muncii; se creează toate condițiile pentru activitățile de planificare, control, monitorizare, acțiuni corective, audit și analiză; se creează o mai mare capacitate de a se adapta la modificările de pe piață, cerințele clienților, noile tendințe.

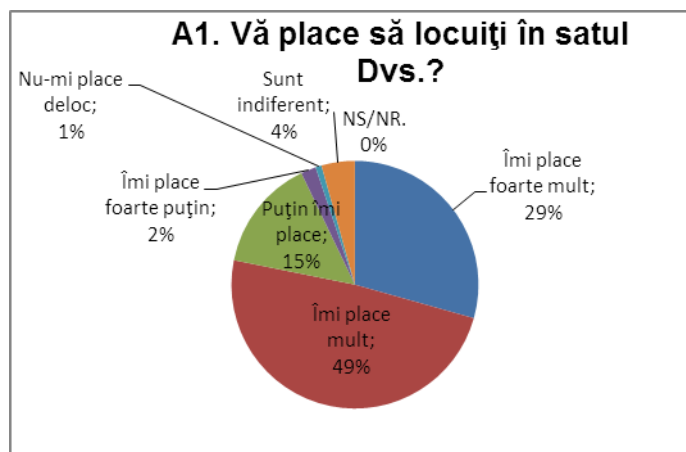
PARTEA C. STUDIUL PRIVIND SITUAȚIA DE REFERINȚĂ ÎN S. ROȘU, R-L CAHUL

II: Sondajul sociologic și rezultatele acestuia

2.1 Rezultatele obținute în cadrul obiectivului specific OS1.

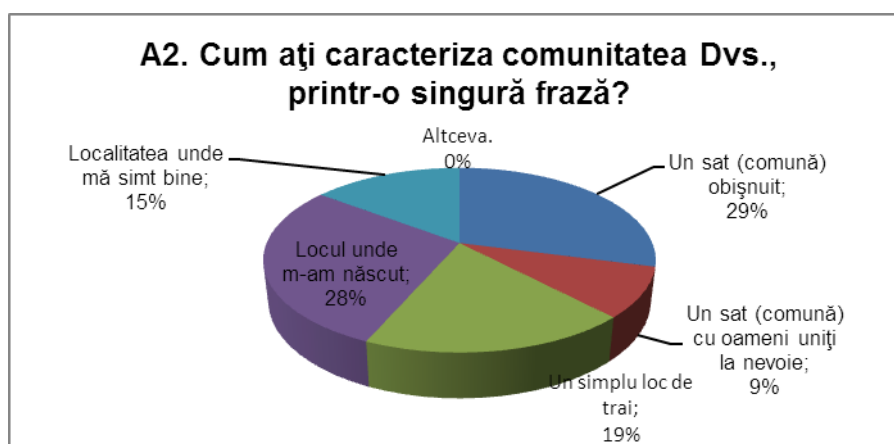
OS 1. ATITUDINEA VIS-Ă-VIS DE VIAȚA COMUNITARĂ ȘI DEZVOLTAREA COMUNITARĂ

Itemul A1 care a dat start cercetării și a predispus respondenții către studiu a fost: Vă place să locuiți în satul Dv (Roșu)? Răspunsurile obținute pot fi vizualizate astfel:

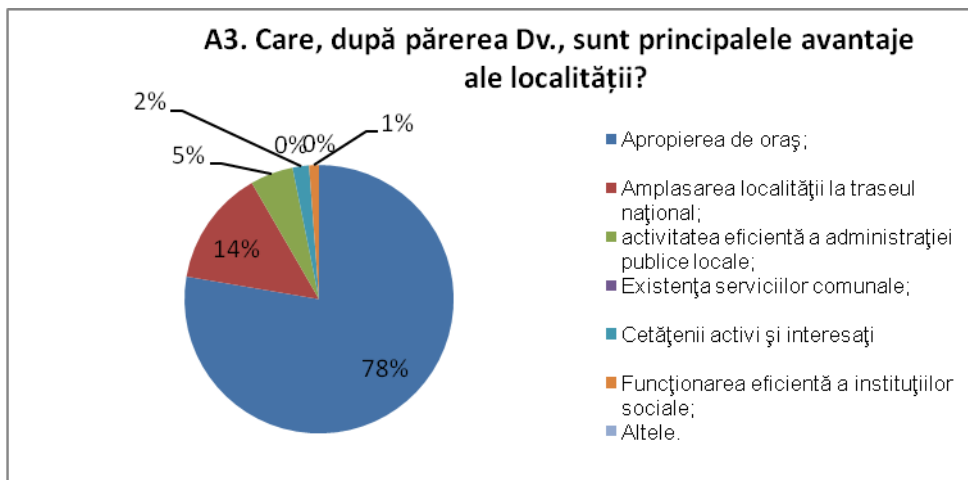
Conform diagramei observăm că 29% din respondenți au menționat că le place foarte mult să locuiască în satul Roșu și alții 49% le place mult. Astfel, 78% din respondenți sunt atașați de localitatea lor și le place să locuiască anume aici. În același timp 18% din participanții la studiu și-au exprimat dezaprobarea privind atracția de a locui în acest sat, dintre care marea majoritate au menționat că le place puțin (15%). 4% din respondenți sunt indiferenți față de localitatea sa.

În concluzie putem menționa, că majoritatea covârșitoare a locuitorilor satului Roșu preferă să locuiască în această comunitate și sunt atașați de ea.

În baza caracteristicilor selectate de respondenți vizavi de comunitatea lor, observăm că 29% din participanții la cercetare caracterizează localitatea ca un sat obișnuit, un pic mai puțini și anume 28% declară că acesta este locul lor de baștină, 15% se simt bine aici, 9% au constatat că este un sat cu oameni uniți și săritori la nevoie, iar pentru 19% acesta este un simplu loc de trai.

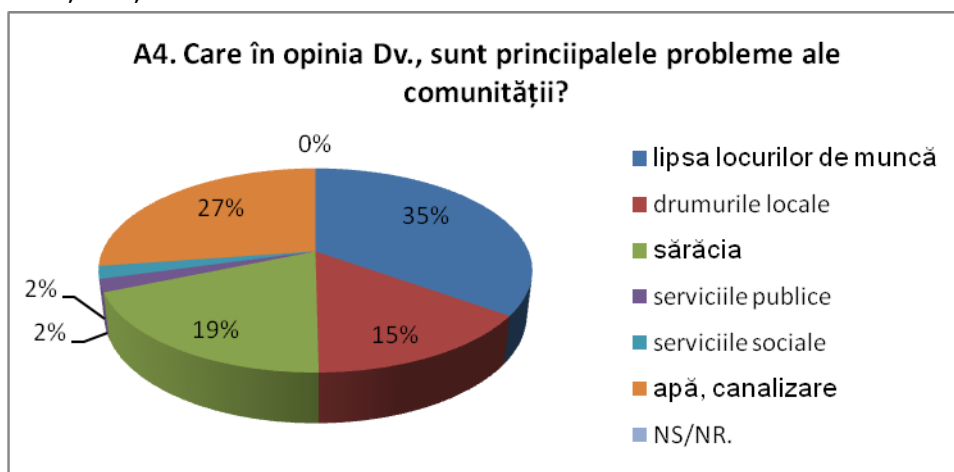
Analiza cantitativă și comparativă a rezultatelor acestui item denotă faptul, că o parte din locuitorii satului sunt atașați de localitate (fie că se simt bine, sunt atașați cu localitatea natală cu oameni uniți - 51%) și o altă parte sunt neutri și consideră că este un sat obișnuit și un simplu loc de trai – 48%. Argumentele acestei polarizări a răspunsurilor la nivel la interpretare calitativă vor fi identificate în baza itemilor ulteriori.

Răspunsurile date de respondenți la acest item s-au distribuit aproape uniform aceștea dând prioritate avantajelor de ordin geografic ale localității și anume apropierea de oraș - 78% din respondenți și amplasarea pe traseul național – 14%. Astfel, peste 90 la sută din respondenți consideră că așezarea geografică a satului Roșu la doar 5 km de orașul Cahul și accesul liber către această localitate, care este a cincea urbă din țară după numărul populației, un pol de creștere socio-economică, unde sunt locuri de muncă, piețe de desfacere a mărfurilor ș.a. constituie avantajele comparative ale localității.

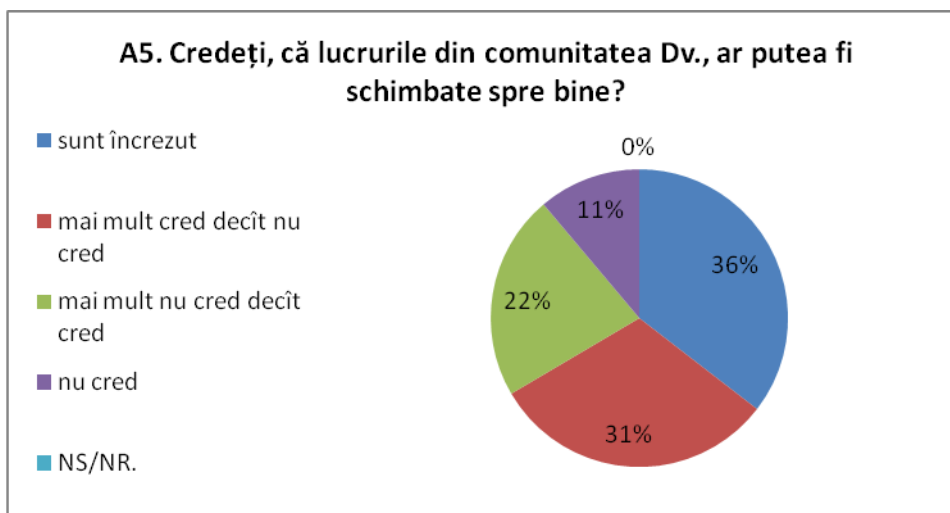
În raport cu aceste oportunități, celelate avantaje au rămas în umbră, inclusiv funcționarea eficientă a instituțiilor sociale – 1%, caracterizarea localității ca una cu cetățeni activi și interesați acumulează 2%, iar activitatea eficientă a APL -5%.

Rezultatele acestui item ne permit să conchidem, că marea majoritate a nevoilor sociale a localnicilor din s. Roșu sunt satisfăcute în oraș și apropierea de orașul Cahul poate fi considerat cel mai mare avantaj al comunității Roșu.

Principalele probleme ale localității văzute prin ochii locuitorilor satului Roșu sunt: lipsa locurilor de muncă – 35%, serviciile de apă/canalizare – 27% și sărăcia – 19%. Celelalte probleme sunt drumurile locale – 15%, iar serviciile publice și sociale au acumulat un punctaj minim de 2%.

Este important de remarcat, că problema asigurării populației cu servicii de apă și canalizare este una stridentă, după cum arată rezultatele acestui item. Această încă o dată confirmă faptul, că proiectul de aprovizionare a satului Roșu cu servicii de apă potabilă este unul foarte necesar și vine în satisfacerea nevoilor și necesităților cetățenilor.

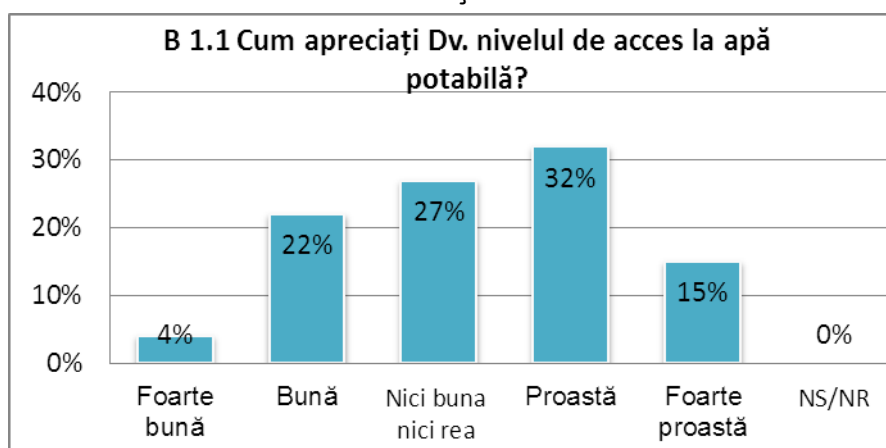

Acest item ne permite să judecăm despre starea de spirit a localnicilor, optimismul/pesimismul acestora și încrederea/neîncrederea că lucrurile pot fi schimbate spre bine. Respectiv, 36% din participanți au menționat că sunt încrezuți că lucrurile în satul lor pot fi schimbate spre bine și alții 31% mai mult cred decât nu cred în aceasta.

Pe cealaltă parte, 33% din populația interviuată nu crede sau mai mult nu crede decât crede că în s. Roșu ar putea fi realizate schimbări în binele cetățenilor.

În final, peste 2/3 din locuitori cred la moment că în satul lor pot fi produse schimbări în beneficiul cetățenilor și instituțiilor din localitate. Optimismul cetățenilor, încrederea în ziua de mâine, pozitivismul și predispoziția morală favorabilă pot servi ca premise pentru producerea anumitor schimbări în localitate, inclusiv prin proiectele de dezvoltare comunitară.

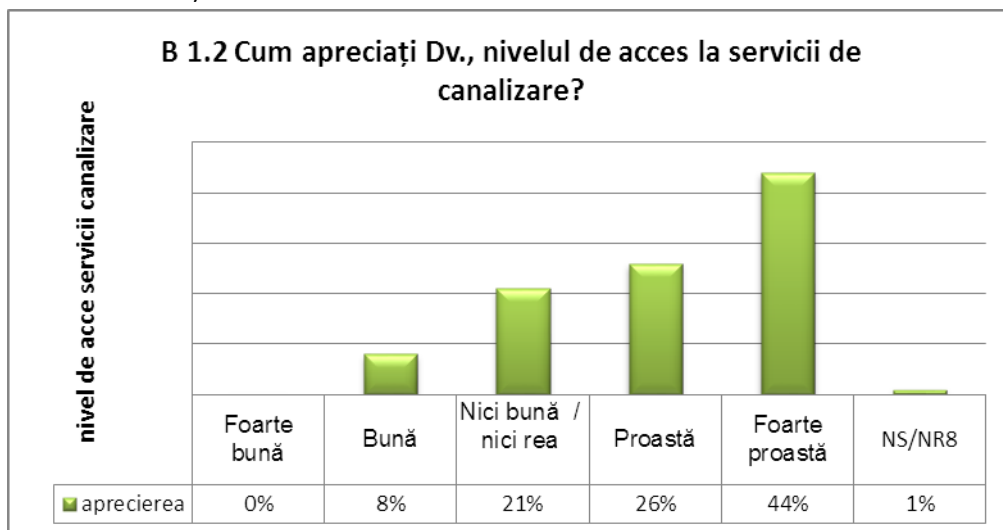
STABILIREA GRADULUI DE SATISFAȚIE AL CONSUMATORILOR DE SERVICIUL DE APĂ POTABILĂ ȘI CANALIZARE

Opinia respondenților vizavi de accesul la apă potabilă în comunitate este diferită. 32% din respondenți menționează, că accesul la serviciile de apă potabilă este prost și 15% consideră că accesul este foarte prost. Astfel, circa jumătate din populația din comunitate consideră că nu are acces facil la servicii de apă potabilă.

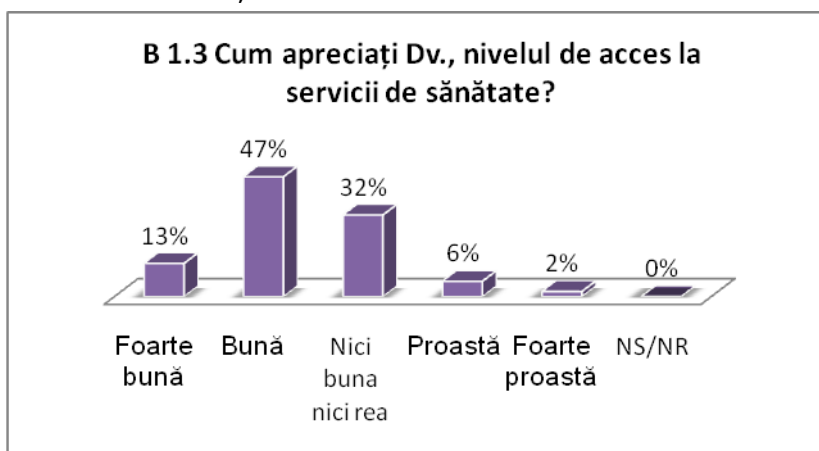
22% consideră, că au un acces bun față de serviciile de apă și 4% - foarte bun. Cei care menționează că sunt foarte satisfăcuți de accesul la apă potabilă sunt, posibil, cota respondenților care deja s-au conectat la cele 2 mici segmente de apeduct construite prin proiectul anterior realizat de APL din localitate. În același timp, 27% din intervievați sunt nedeterminați în această privință și nu pot da o apreciere clară și concretă acestui fapt, menționând că accesul la apă potabilă nu este nici bun și nici rău, adică este unul satisfăcător pentru moment.

Accesul la apă potabilă de calitate este unul din indicatorii cercetați de către GIZ în faza pre-implementare pentru a fi contrapuzi cu aceeași indicatori în faza post-implementare. Accesul prost la serviciile de apă potabilă estimat de 47% din respondenți, subliniază încă o dată existența acestei probleme în comunitatea Roșu.

Nivelul de acces la serviciile de canalizare, în viziunea respondenților intervievați, diferă mult de nivelul de acces la apă potabilă. 70% din respondenți au menționat că accesul la serviciile de canalizare este prost și foarte prost, cu o pondere de 1,5 ori mai mare comparativ cu 47% de acces de calitate proastă la serviciile de apă potabilă. 21% participanți la cercetare au stipulat că accesul la serviciul de canalizare nu este nici bun și nici rău și 8% au spus că accesul este bun.

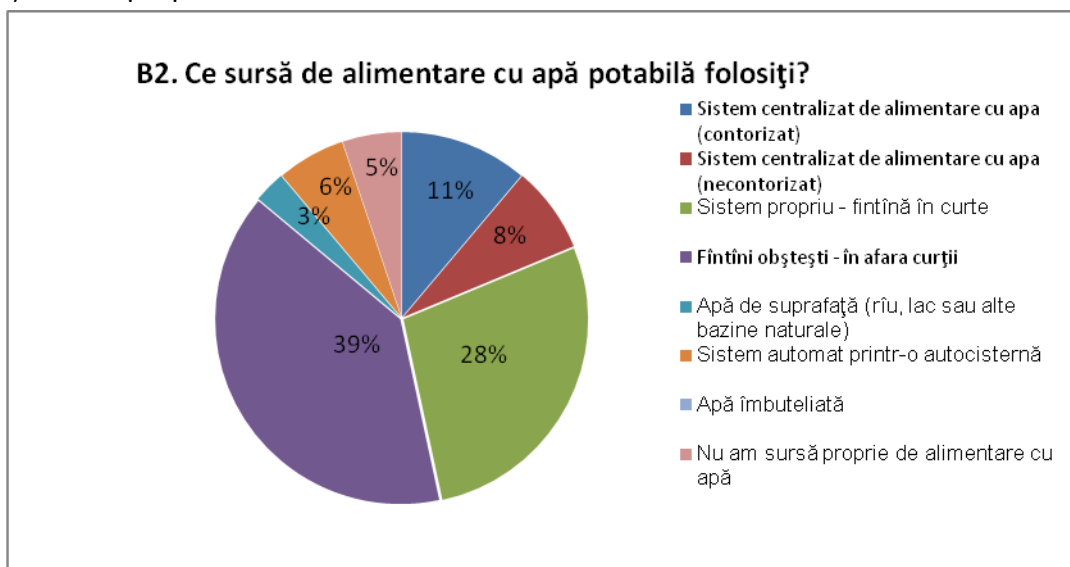
Astfel, accesul la serviciile de canalizare rămâne a fi una din problemele prioritare care necesită a fi rezolvate în comunitatea Roșu.

Pe lângă serviciile de apă/canalizare în spectrul serviciilor sociale se încadrează și serviciile de sănătate. Astfel, 60% din participanți (13% și 47%) consideră accesul la servicii de sănătate ca bun și foarte bun, iar 32% nu pot da o apreciere exactă accesului la acest tip de servicii – nici bun și nici rău, 8% consideră că este prost și foarte prost.

În consecință se poate de concluzionat, că 3/5 din populație are acces facil la serviciile de sănătate.

Pentru a avea o imagine clară și integră privind sursele de alimentare cu apă a locuitorilor satului Roșu a fost propus următorul item:

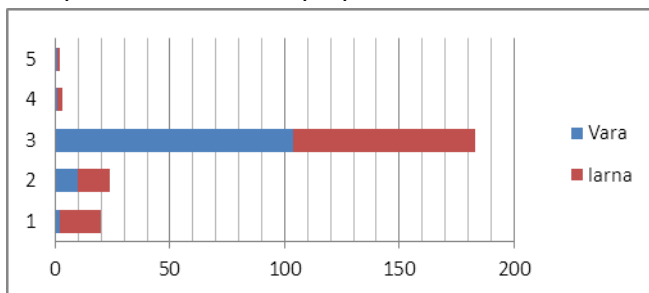

39% din respondenți folosesc ca sursă de apă fântinile obștești din afara curții și încă 28% fântinile din curte, așa dar mai mult de jumătate din populație se alimentează cu apă din fântinile din localitate. 11% utilizează ca sursă de apă potabilă sistemul centralizat de alimentare cu apă necontorizat și încă 8% sistemul contorizat, respectiv a cincea parte a populației este conectată la sistemul centralizat de aprovizionare cu apă potabilă. 6% din locuitori se aprovizionează cu apă în baza sistemului automat prin autocisterne și 3% folosesc apa îmbuteliată. Trebuie de menționat și faptul, că 5% din respondenți nu au sursă proprie de alimentare cu apă și aceștia se descurcă de la caz la caz.

Analiza rezultatelor acestui item denotă faptul, că aproape 70% de populație utilizează ca sursă de alimentare cu apă fântinile cu mină, care nu sunt o sursă sigură de alimentare (pe timp de vară și mai ales în perioade de secetă nivelul apei din fântini scade) și nici o sursă calitativă de apă potabilă conform indicatorilor chimici și bacteriologici.

Întrebările ce urmează au fost adresate doar participanților la studiu care au ca sursă de alimentare rețeaua de apeduct. Astfel la următoarele întrebări au oferit răspuns doar 11% din toți respondenții încadrați în cercetare, adică cei care sunt conectați la sistemul de aprovizionare cu apă contorizat (conform itemului B2).

B3. Cît de regulată este aprovizionarea cu apă prin conductă către casa Dv. vara și iarna?

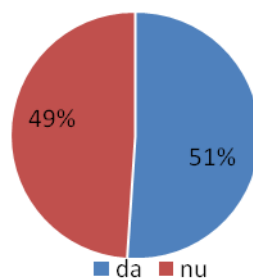
Astfel, jumătate din respondenții care au răspuns la această întrebare consideră că atât vara cât și iarna regularitatea aprovizionării cu apă potabilă prin conductă este de una sau câteva ore pe săptămână fără a specifica câte anume.

B4. Cum ați caracteriza presiunea apei din conductă?

Unul din indicatorii care vorbesc despre calitatea procesului de aprovizionare cu apă potabilă este presiunea apei din conductă. 79% din intervievați consideră că presiunea apei din conductă este satisfăcătoare și 21% - nesatisfăcătoare.

B5. În ultimele 2 săptămâni s-a întâmplat ca apa potabilă de la sursa de la care Vă aprovizionați să devină nedisponibilă pentru cel puțin o zi?

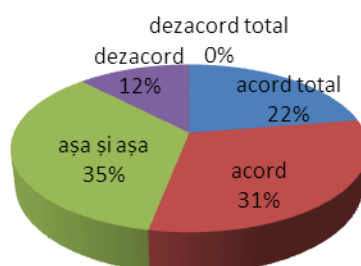

Aici răspunsurile participanților la studiu s-au separat în două jumătăți aproape identice: 51% au spus că s-a întâmplat ca în ultimele 2 săptămâni apa potabilă de la sursa să devină nedisponibilă pentru cel puțin o zi, iar 49% au menționat că nu s-a întâmplat.

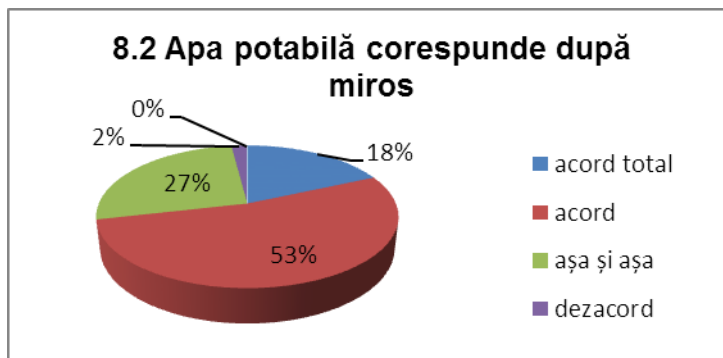
La itemii B6 și B7 respondenții nu au oferit un răspuns.

Următorii itemi (B 8.1-B 8.10) s-au referit la calitățile apei potabile și modul de percepe a acestor calități din partea consumatorilor. Astfel, sunt studiate trăsăturile fizice ale serviciului sau calitățile gustative (gustul apei potabile), olfactive (mirosul), transparența sau claritatea și culoarea.

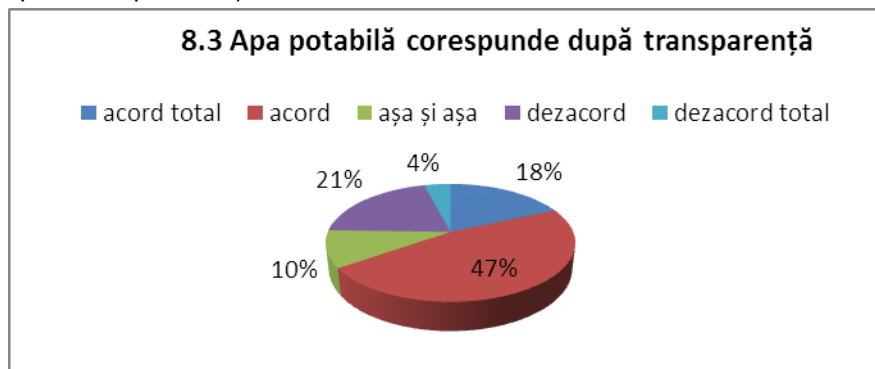
8.1 Apa potabilă corespunde după gust

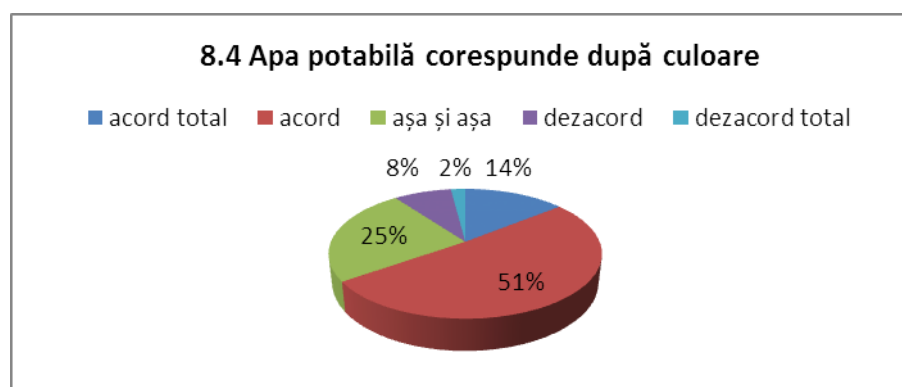
În viziunea a 53% din participanții la studiu racordați la sisteme centralizate de aprovizionare cu apă potabilă apa livrată prin rețele și utilizată de consumatori corespunde după gust, 35% consideră că corespunde așa și așa, iar 12% cred că nu corespunde după gust.

Cu referire la corespunderea după miros a apei potabile participanții au apreciat următoarele: 18% sunt de acord total că apa corespunde după miros și încă 53% spun că sunt de acord că apa corespunde după miros, astfel 71% din cei racordați la sisteme centralizate de aprovizionare cu apă apreciază corespunderea după miros a apei potabile. În același sens, 27% spun că apa corespunde după miros așa și așa și 2% nu sunt de acord că apa corespunde după calitățile olfactive.

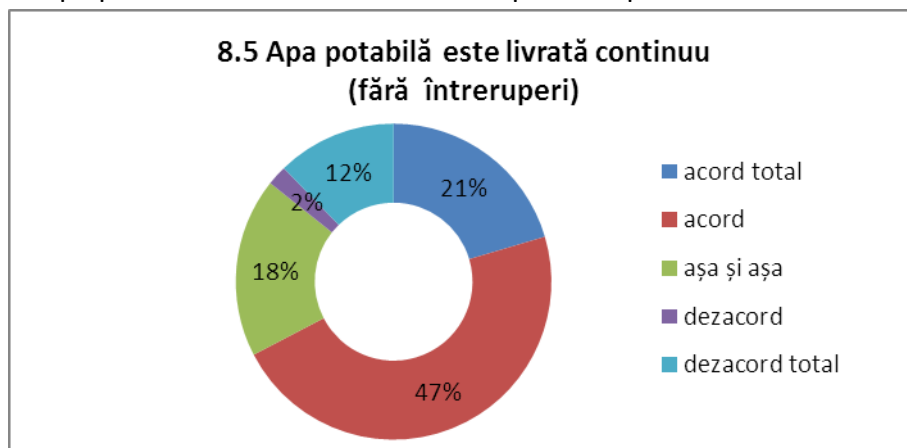
Conform diagramei circulare observăm că participanții studiului apreciază că apa potabilă corespunde după calitate cu o altă proprietate a apei potabile și anume transparența sau claritatea. 47% sunt de acord că apa livrată în localitatea Roșu corespunde cerințelor de claritate a apei și nu este tulbure, 18% sunt de acord total că corespunde, 10% nu sunt determinați și spun că corespunde așa și așa, iar 21% nu sunt de acord că apa corespunde după claritate cerințelor apei potabile.

Tot cu referire la calitățile apei potabile respondenții au fost întrebați dacă apa potabilă livrată prin conductă corespunde după culoare. 76% din respondenți au menționat că sunt de acord total sau de acord că apa potabilă corespunde după culoare, 25% au spus că așa și așa și 10% nu sunt de acord cu ceilalți, menționând că apa potabilă din localitate nu corespunde după culoare.

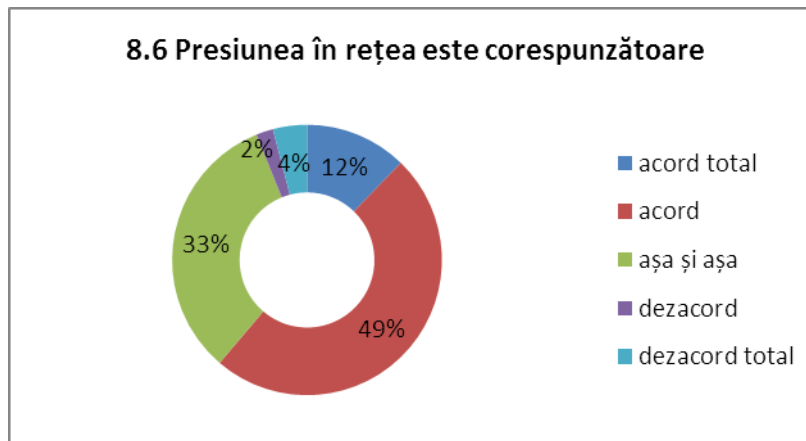
În afară de trăsăturile fizice obiective care caracterizează calitatea serviciului, mai sunt și caracteristici subiective în baza cărora cetățeanul își crează imaginea asupra calității serviciului. În acest sens, sunt studiate așa elemente constitutive: continuitatea serviciului (livrării apei) sau regularitatea aprovizionării, presiunea apei în rețele, elemente ce țin de calitatea deservirii clienților (atitudinea angajaților față de consumatori, flexibilitatea programului de lucru cu clienții...) și imaginea ÎM "Apă-Canal".

La întrebarea "Apa potabilă este livrată fără întreruperi?" răspunsurile au fost următoarele:

47% confirmă că sunt de acord că apa potabilă este livrată fără întreruperi, 21% sunt de acord total cu această afirmație, 18% cred că așa și așa, iar 14 % dezaprobă faptul că apa potabilă este livrată fără întreruperi.

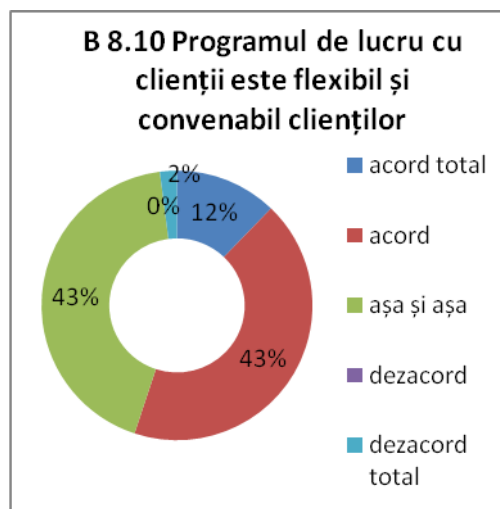
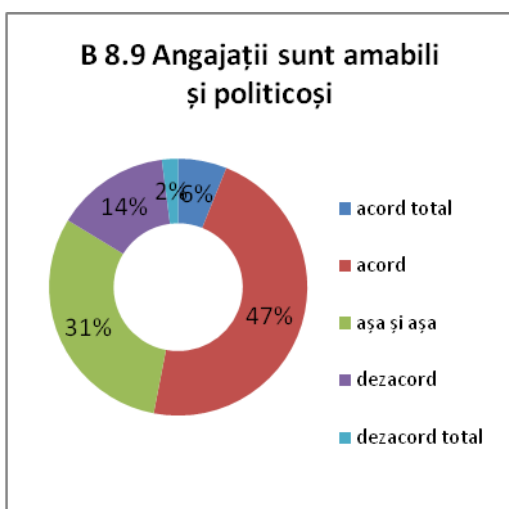
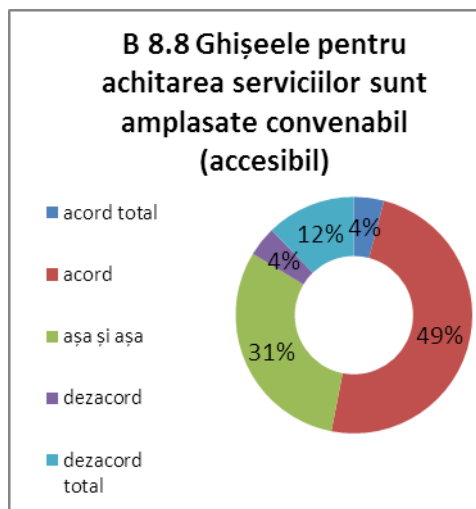
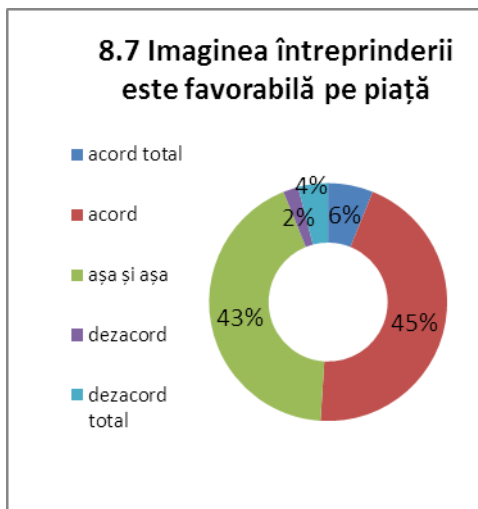
Următoarea întrebare s-a axat pe identificarea părerii consumatorilor vizavi de presiunea apei din rețea.

Observăm că 49% apreciază că presiunea în rețeaua de apeduct este corespunzătoare, 12% sunt încrezuți și manifestă un acord total cu faptul că presiunea în rețea este corespunzătoare, 33% spun că este așa și așa, 2% dezaprobă și 4% dezaprobă total că presiunea în conductă ar fi una corespunzătoare.

Există o legătură strânsă între rezultatele obținute la componenta 8.6 și B4. Peste 70% din intervievați consideră că presiunea apei în conductă este corespunzătoare și în același timp conform B4 tot peste 70% sunt satisfăcuți de presiunea apei în conductă. Această corelare dintre itemi și corespunderea rezultatelor obținute cu referire la același aspect-presiunea apei în conductă, vorbește despre faptul că nu există contradicții interne în răspunsurile respondenților.

Următoarele patru întrebări sunt centrate pe studierea modului de deservire a clienților din partea ÎM "Apă-Canal" și imaginea de care se bucură aceasta în ochii consumatorilor, deaceia ele vorfi analizate împreună.

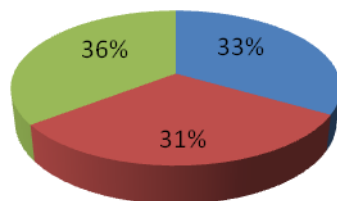
Analiza comună a rezultatelor reprezentate în cele 4 diagrame ne permite să deteminăm că în medie jumătate din participanții la studiu (între 51%-55%) sunt de acord sau total de acord cu faptul că imaginea întreprinderii care se ocupă cu aprovizionarea cu apă a unor sectoare din localitatea Roșu este favorabilă pe piață, ghișeele pentru achitarea serviciilor sunt amplasate convenabil, angajații sunt amabili și politicoși, iar programul de lucru este flexibil și convenabil clienților.

În același timp, 43% din localnicii intervievați nu sunt decisi dacă programul de lucru cu clienții este convenabil și imaginea întreprinderii este una bună pe piață, deaceia ei răspund așa și așa. Sunt în dezacord cu faptul, că imaginea întreprinderii este favorabilă pe piață doar 6%, iar la celelalte capitole legate de amplasarea ghișeele pentru achitarea taxelor și amabilitatea angajaților sunt în dezacord 16%.

În ceea ce privește programul de activitate se poate de menționat că acesta este unul favorabil și convenabil clienților fiindcă în dezacord cu aceasta s-au manifestat doar 2% respondenți.

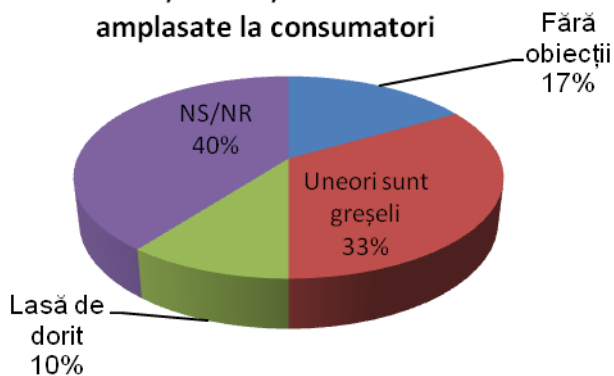
B 9. Dacă este sistată livrarea apei sunteți informați despre aceasta de către angajații întreprinderii

■ da ■ da, uneori ■ nu

În caz de sistare a livrării apei prin conductă mai mult de o treime de populație nu este anunțată despre această întrerupere, iar altă treime de populație este informată ocazional. Doar 33% din intervievați menționează că dacă intervin întreruperi a regimului de alimentare cu apă potabilă aceștia sunt anunțați despre acest fapt.

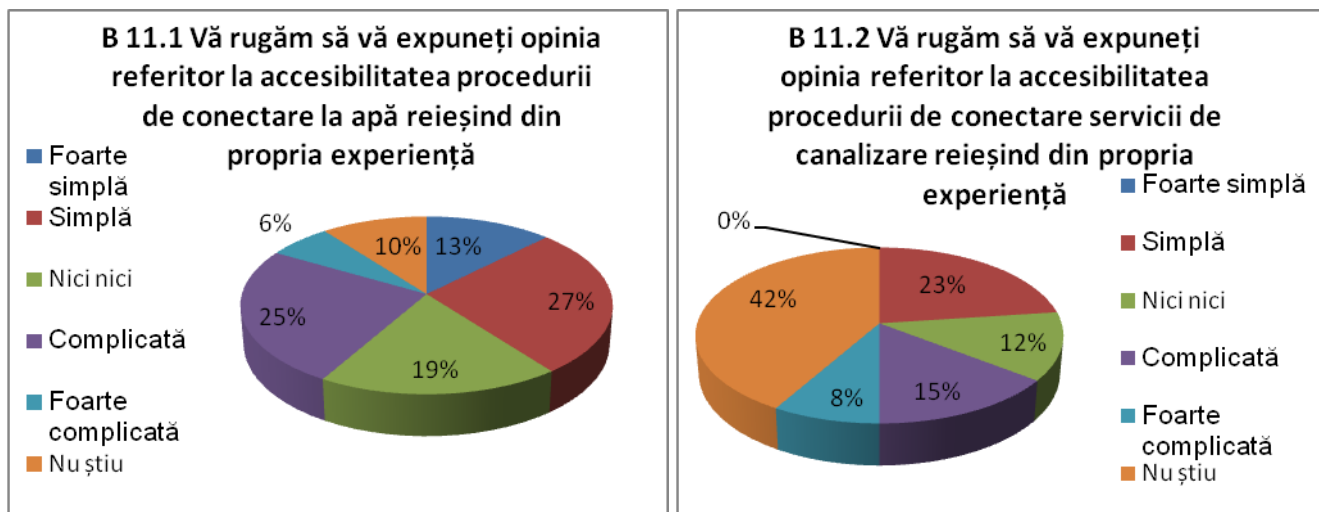
B 10. Cum apreciați corectitudinea facturilor și indicațiilor contoarelor amplasate la consumatori

Cît privește corectitudinea facturării consumului de apă potabilă 40% au spus că nu știu sau nu pot răspunde, iar 33% au menționat că uneori sunt greșeli și încă 10% că ceea ce ține de corectitudinea facturilor și indicațiilor contoarelor lasă de dorit. Doar 17% nu au ce reproșa la acest capitol și nu au obiecții.

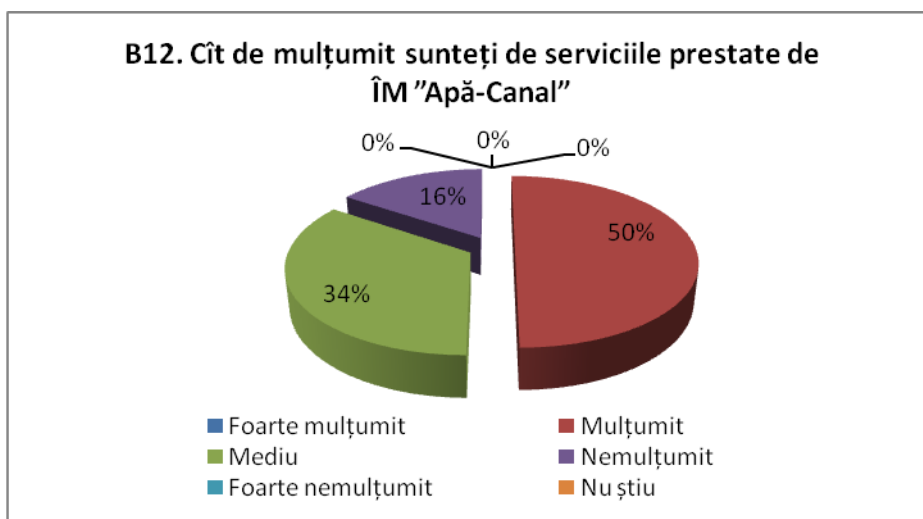
Discrepanța mare între rezultatele pozitive (17%), negative (10% și 33%) și cele nedeterminate (40%) ne permite să concluzionăm, că în localitate sunt anumite probleme cu facturarea consumului de apă potabilă și corectitudinea indicațiilor contoarelor amplasate la consumatori.

Reeșind din faptul, că prin proiectul GIZ care urmează a fi implementat în localitate se propune construcția unui apeduct pentru asigurarea cu apă potabilă a locuitorilor s. Roșu, respondenții au fost rugați să se exprime vizavi de accesibilitatea conectării la apă și serviciile de canalizare în baza propriei experiențe. Rezultatele obținute sunt vizualizate în diagramele alăturate.

Analiza acestor rezultate o vom efectua în aspect comparativ. Astfel procedura de conexiune la serviciile de apă potabilă în viziunea a 40% populație este simplă (27%) sau foarte simplă (13%). Când privește accesibilitatea la serviciile de canalizare un procent mai mic de populație și anume 31% consideră că este o procedură simplă (23%) sau foarte simplă (8%). 19% din respondenți nu se pot exprima ferm referitor la accesibilitatea procedurii de conectare la apeduct și 12% pentru serviciile de canalizare, aceștia răspunzând nici nici. 31% consideră că accesibilitatea de conectare la conducta de apă este complicată sau foarte complicată versus 23% care consideră același lucru despre accesibilitatea la serviciile de canalizare.

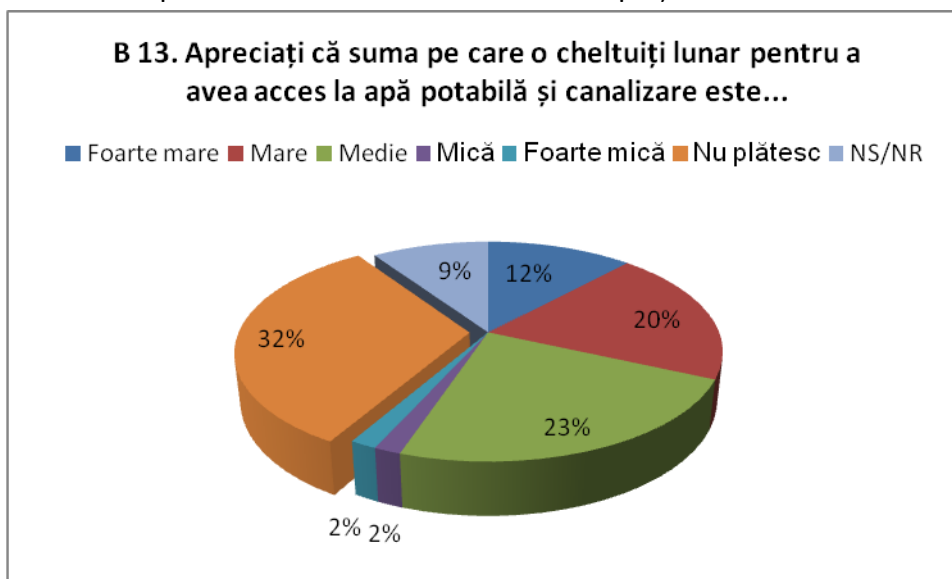
Și în sfârșit, analizând cota respondenților care nu știu și nu au un răspuns la această întrebare putem evidenția că 42% nu se pot pronunța referitor la accesibilitatea la serviciile de canalizare. În item s-a stabilit că opinia să se bazeze pe propria experiență. Această cotă ridicată a persoanelor care nu au răspuns se datorează, posibil, faptului, că participanții la studiu nu au trecut prin experiențe de conectare la servicii canalizare și de aceea nu au o părere în această privință.

Răspunsurile participanților la această întrebare s-au încadrat în 3 variante de apreciere din grila cu 6 scale. Astfel, respondenții cu referire la gradul de mulțumire față de serviciile prestate de Apă-Canal au evitat să răspundă prin variantele de extremă – foarte mulțumit sau foarte nemulțumit, neutilizând și varianta nu știu. 50% din cei chestionați sunt mulțumiți de serviciile Apă-Canal, 34% sunt mulțumiți la un nivel mediu și 16% nemulțumiți.

Unul din aspectele centrale ale proiectului de aprovizionare cu apă potabilă care va fi în responsabilitatea APL și a consumatorilor ține de consumul apei potabile și capacitatea de plată a

populației. În acest sens, prin itemul B 13 i-am întrebat pe cetățeni cum apreciază la moment suma pe care o cheltuie lunar pentru a avea acces la serviciile de apă și canalizare.

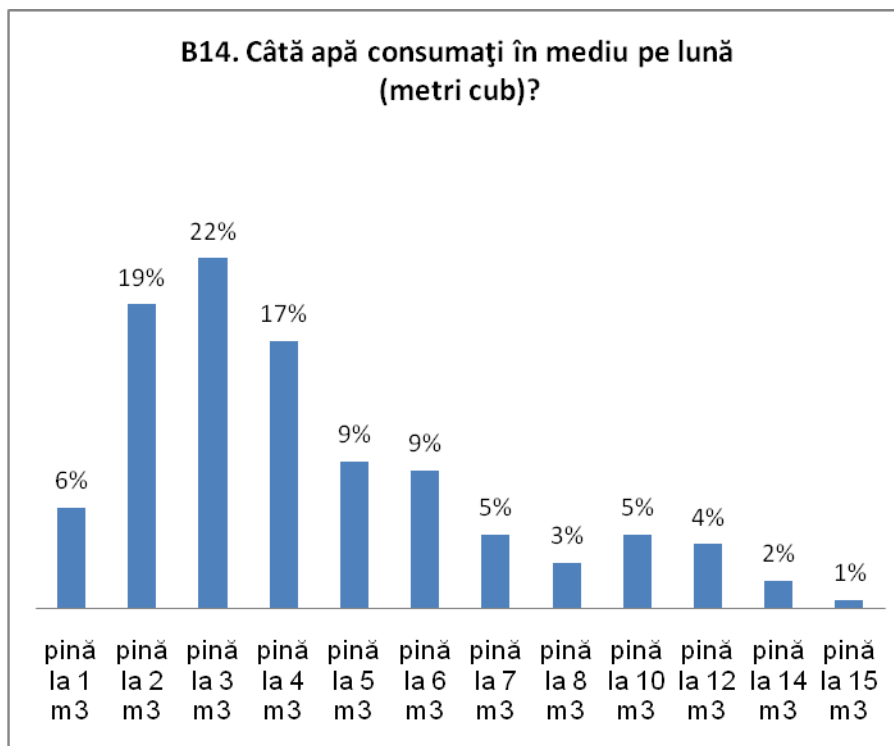

Conform diagramei observăm, că ponderea cea mai mare (32%) caracterizează populația care la moment nu plătește pentru apa consumată, alte 12% cheltuie pentru acest serviciu o sumă foarte mică. Acest răspuns este strâns legat de răspunsul la itemul B2 care caracterizează sursele de apă folosite în comunitate, deci, practic, e vorba de cetățenii care consumă apă din fântânile obștești.

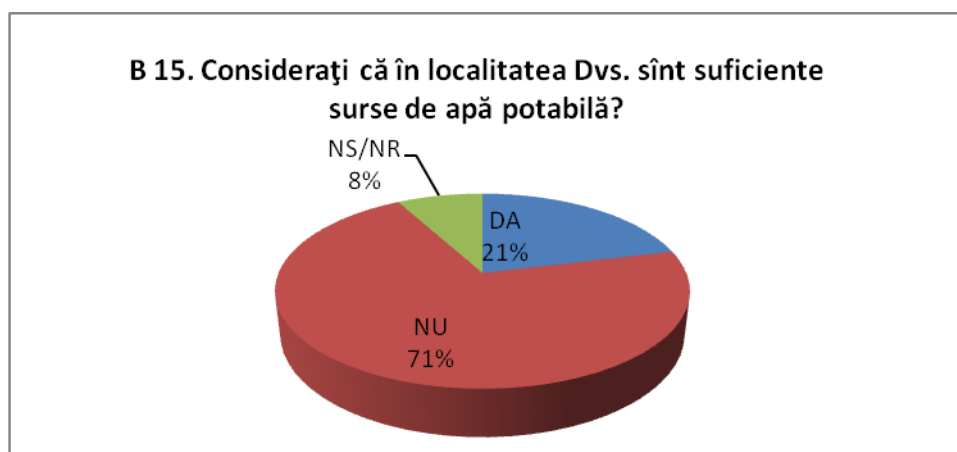
Circa 1/3 din cei chestionați sau 32% apreciază că suma pe care o cheltuie pentru accesul la apă și canalizare este o sumă mare și foarte mare, iar 23% consideră că suma cheltuită în acest scop este una medie.

Analizînd calitativ aceste date putem concluziona că în comunitatea Roșu la moment aproape jumătate din populație (32% nu plătesc, 12% foarte puțin plătesc și 2 % plătesc puțin) nu suportă cheltuieli mari pentru accesul la serviciile de apă și canalizare și acest aspect poate avea un caracter ambiguu – pe o parte populația dată va plăti pentru consumul de apă potabilă, conștientizînd că calitatea apei de la robinet este mai bună pentru sănătate, și nu numai, decît cea din fântânile publice. În același timp, există și riscul că populația deprinsă ani de zile să nu plătească accesul la apă se va adapta mai greu la situația că e necesar să scoți banii din buzunar pentru a achita consumul de apă potabilă.

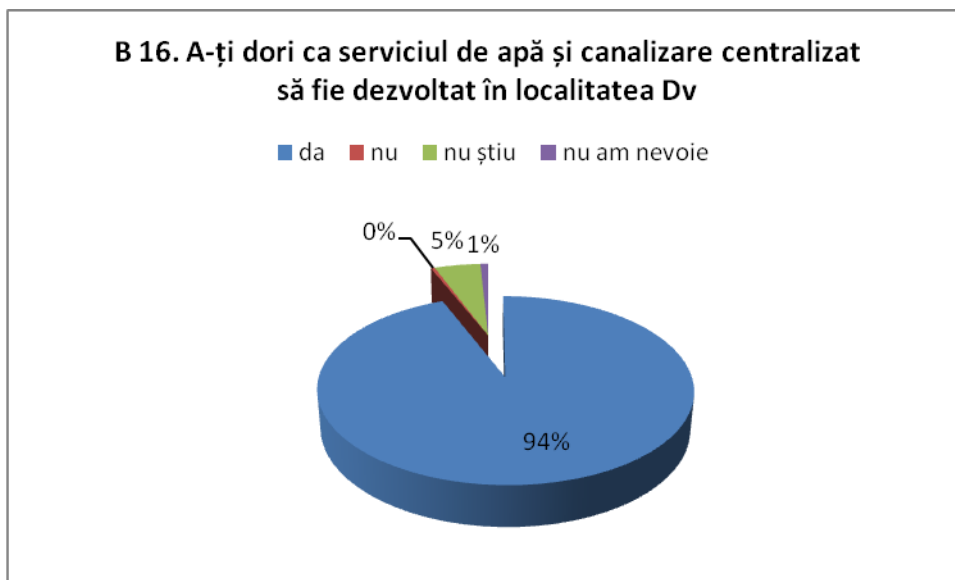
Acum cu referință la consumul mediu lunar de apă potabilă. Trebuie de menționat că graficul alăturat reflectă situația parțial, deoarece circa 1/3 din chestionați nu au putut răspunde care e consumul mediu lunar de apă.

Cei mai mulți consumatori folosesc în medie pe lună între 2 – 4 m³ apă. Dintre ei: 19% consumă lunar pînă la 2 m³, 22% - pînă la 3 m³ și 17% pînă la 4 m³. 12% din cei chestionați declară că consumul lunar este de 10 m³ - 15 m³. Fiecare consumator consumă lunar în medie 4,53 m³ apă.

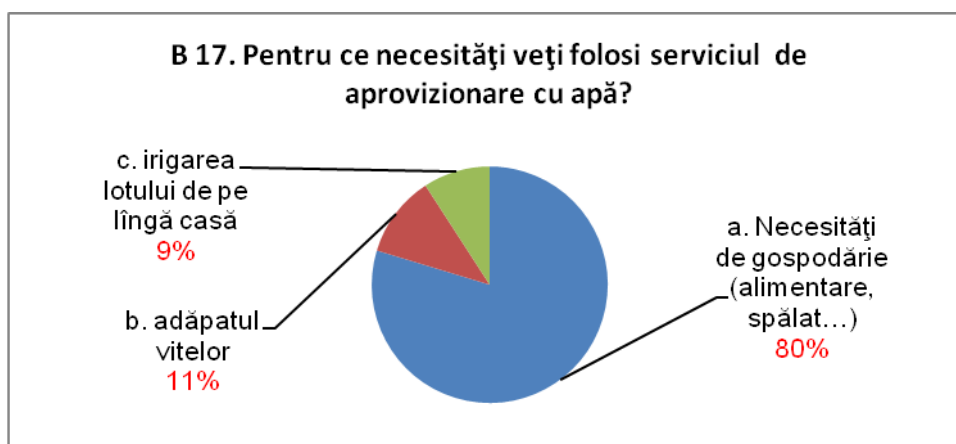

Prin răspunsul oferit la această întrebare pînă la $\frac{1}{4}$ din cei chestionați au aceeași părere: nu sunt suficiente surse de apă potabilă în comunitatea Roșu. Doar 21% menționează că sursele existente sunt suficiente. Ca continuare la această întrebare localnicii au fost întrebați dacă doresc ca serviciul de apă și canalizare centralizat să fie dezvoltat în localitatea lor și răspunsul a fost aproape unanim:

94% din participanții la studiu sunt de părerea că serviciul de apă și canalizare în localitatea lor ar trebui să fie dezvoltat, 5% nu se pot da cu părerea fiindcă nu știu, iar 1% menționează că nu are nevoie de dezvoltarea acestor servicii.

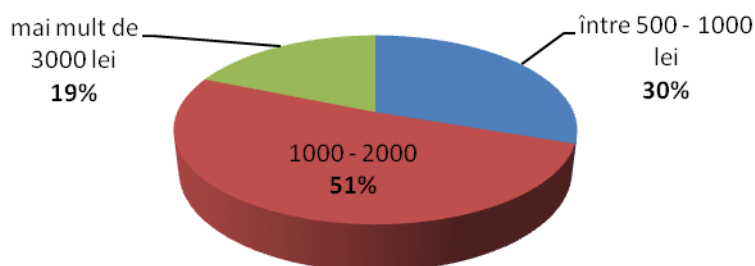
Așa dar, deoarece sunt puține surse de alimentare cu apă potabilă este necesar a dezvolta serviciile centralizate de apă și canalizare. Acum ar fi interesant să aflăm pentru care tipuri de necesități vor folosi apa cetățenii din satul Roșu.

80% vor utiliza apa potabilă pentru necesități de gospodărie (în alimentație, la spălat...), 11% vor folosi apa pentru adăpatul vitelor și 9% pentru irigarea lotului de lângă casă. Astfel, cea mai mare parte a populației va folosi apa din conductă pentru scopuri menajere, iar 20% în scopuri predominant agricole.

În perioada pre-implementare proiect ar fi util să se afle percepția sau viziunea cetățenilor vizavi de cheltuielile care ar suporta familia în procesul de conectare la sistemele centralizate de apeduct și canalizare, inclusiv și contorizarea acestor servicii.

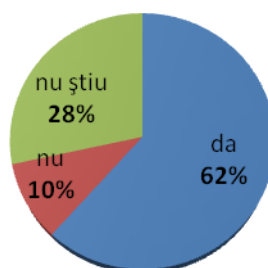
B 18. Cît credeți că ar costa pentru familia Dvs., conectarea la sistemul centralizat de aprovizionare cu Apă potabilă + Canalizare și contorizarea serviciilor?

Jumătate din populația interviuată sau 51% consideră că aceste costuri se încadrează în limita financiară de 1000-2000 lei, 30% cred că aceste costuri vor fi între 300-1000 lei, iar 19% se așteaptă ca aceste costuri să depășească 3000 lei.

Să urmărim acum dacă familiile sunt gata să suporte acele cheltuieli, care cred ei că sunt necesare pentru racordarea la sistemele de apă și canalizare.

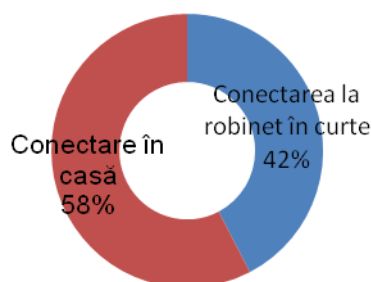
B 19. Sunteți pregătiți pentru suportarea acestor cheltuieli?

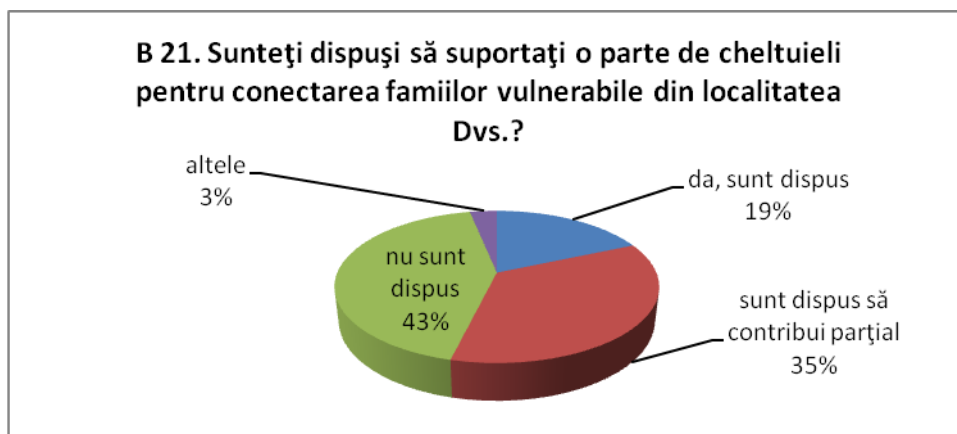
62% din intervievați constată gătița lor pentru suportarea acestor cheltuieli, 28% încă nu știu, iar 10% nu sunt pregătiți pentru suportarea acestor costuri.

Rezultatul acestui item este unul optimist din care se poate deduce, că cetățenii nu doar vor, dar și sunt pregătiți pentru a suporta anumite cheltuieli legate de racordarea la sistemele centralizate de apeduct și canalizare, inclusiv cu cele 28% care nu știu și sunt indecisi se poate de lucrat ca și aceștea să-și poată acoperi cota parte de cheltuieli calculată per gospodărie.

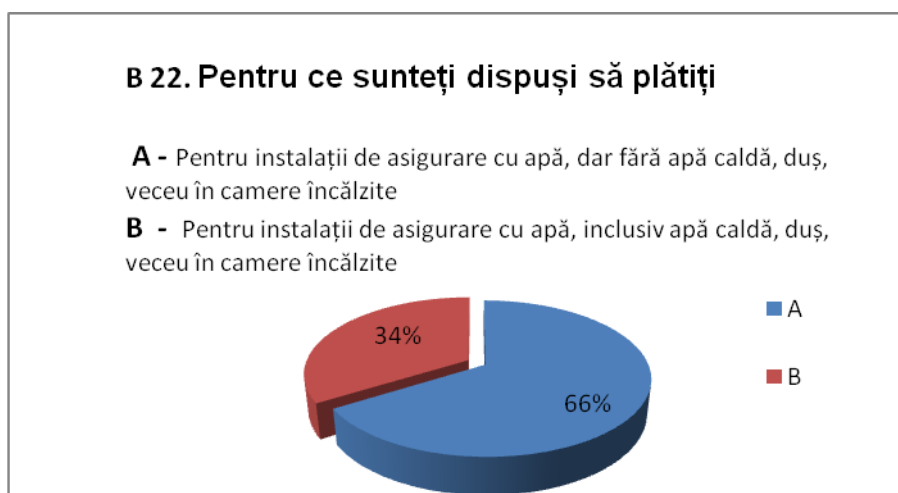
B 20. De ce fel de conexiune la sistemul de asigurare cu apă aveți nevoie?

58% dau prioritate sistemului de asigurare cu apă conectat în casă, iar 42% au nevoie de sistem de aprovizionare conectat prin robinet în curte.

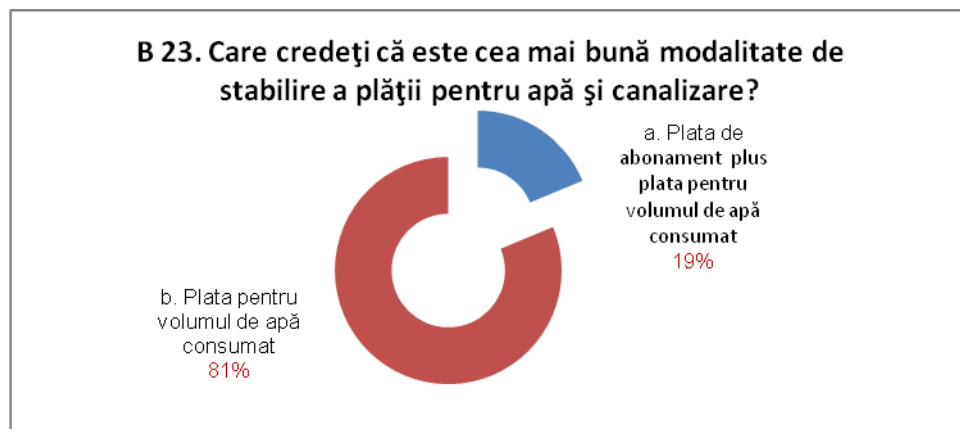

Acest item ne permite să judecăm despre o anumită solidaritate comunitară și capacitatea locuitorilor de a se sprijini reciproc. În această ordine de idei, 19% din cei chestionați sunt dispuși să suporte o anumită parte de cheltuieli pentru conectarea la aceste servicii a familiilor vulnerabile din localitate și 35% sunt dispuși să contribuie parțial. Nu sunt dispuși să contribuie și să sprijine familiile în dificultate 43% din cei întrebați.

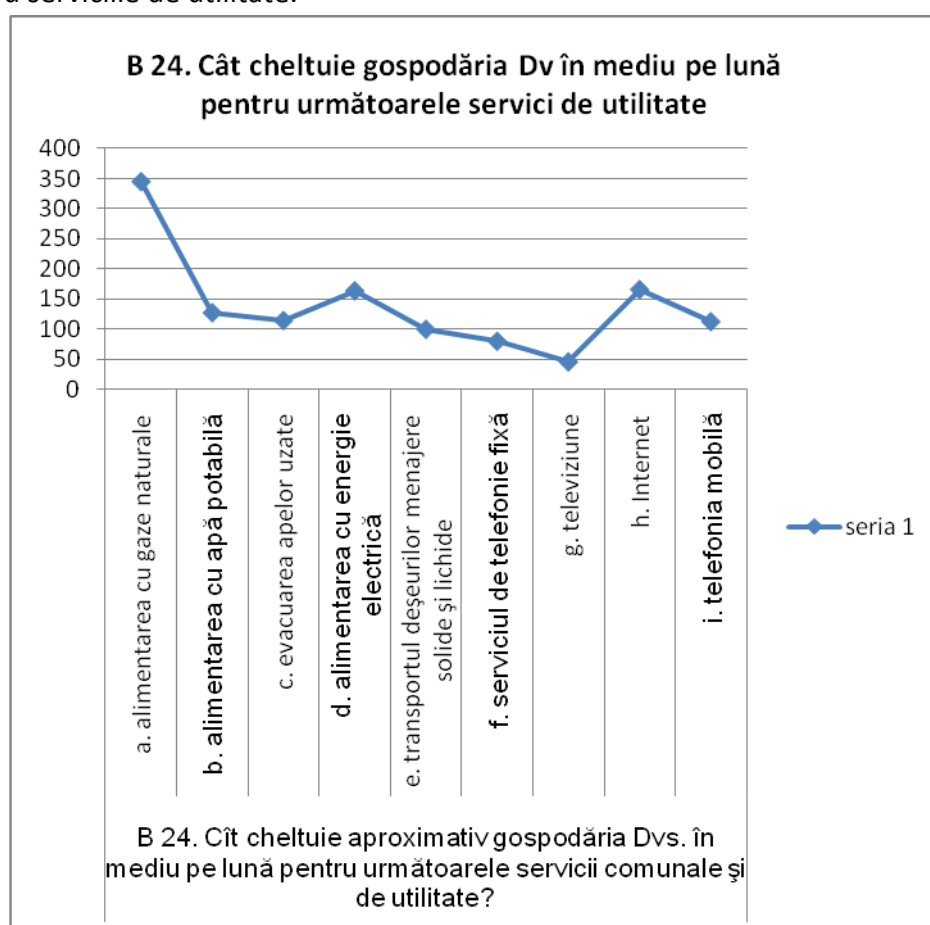
În baza răspunsurilor la acest item putem determina că 2/3 din participanții sondajului sunt dispuși să plătească pentru instalații de asigurare cu apă potabilă, dar fără apă caldă, duș, veceu în camere încălzite și doar 1/3 doresc servicii de asigurare cu apă, inclusiv caldă, duș, veceu în camere încălzite. Acest item poate fi analizat prin corelare cu B 20, la care 42% au menționat că au nevoie de conectare la conducta de apă prin robinet în curte, care poate servi la satisfacerea necesităților de irigație, adăpatul vitelor și parțial celor de gospodărie (pentru alimentație...)

Pentru a identifica metoda cea mai bună în viziunea participanților pentru stabilirea plății la serviciile de apă și canalizare aceștea au fost întrebați care din cele două metode existente ar fi mai facilă pentru cetățenii din localitatea respectivă: plata pentru volumul de apă consumat sau plata de abonament plus plata pentru volumul de apă consumat.

81% din cei chestionați au menționat că metoda cea mai adecvată de stabilire a plății pentru serviciile de apă și canalizare se axează pe volumul de apă consumat, iar 19% au considerat, că varianta optimă de stabilire a plății este plata de abonament plus costul volumului de apă consumat.

În continuare respondenților li s-a solicitat să se exprime asupra cheltuielilor medii lunare suportate pentru serviciile de utilitate.

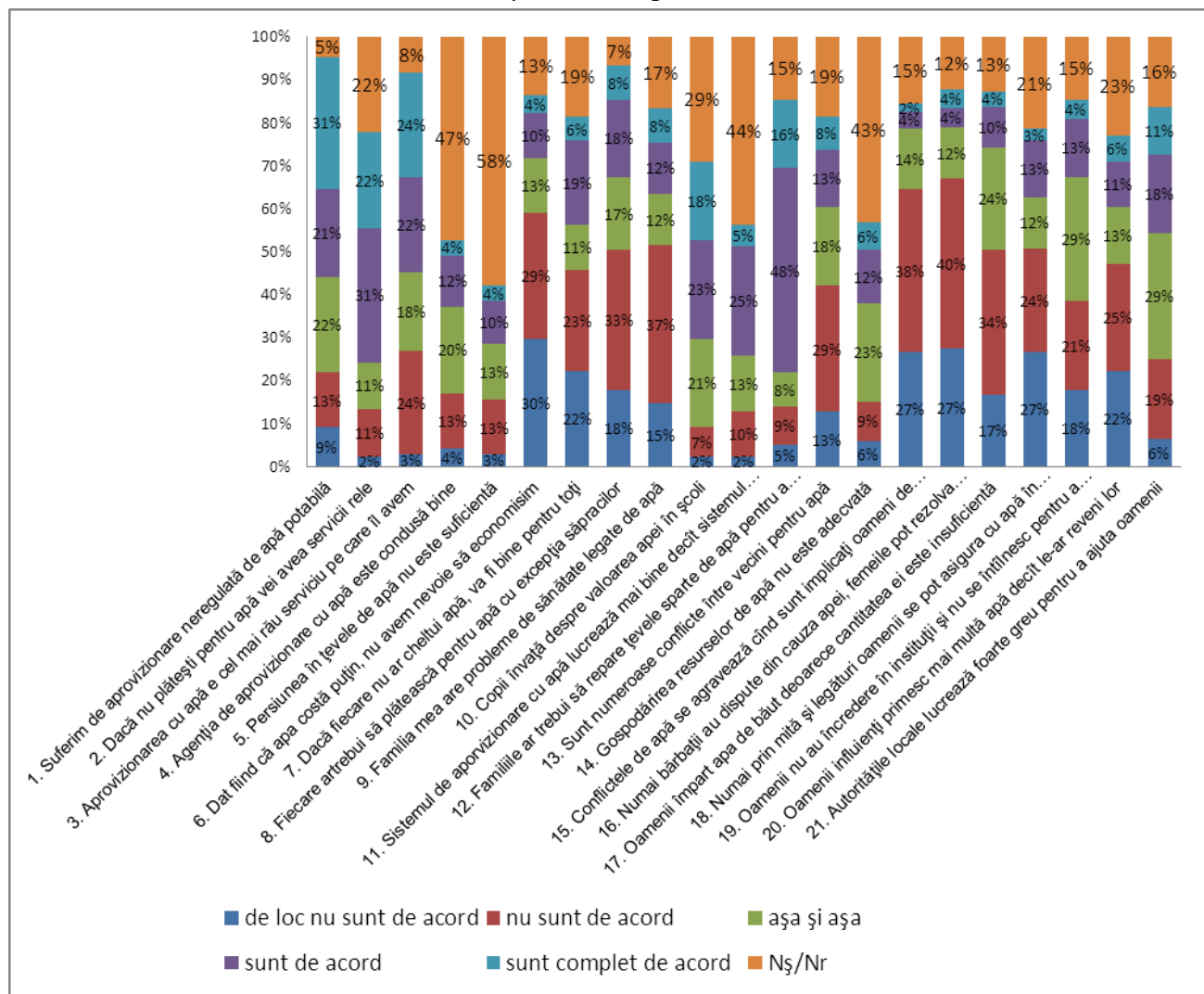
Graficul ne arată că în topul cheltuielilor participanților sunt cheltuielile pentru alimentarea cu gaze naturale (circa 350 lei lunar în mediu pentru sezonul de vară și iarnă), pe locul 2 sunt cheltuielile pentru servicii internet (164 lei) și pe locul 3 sunt cheltuielile pentru energie electrică – 163 lei lunar. Este necesar să punctăm aici un moment important, care influențează corectitudinea rezultatelor și gradul de relativitate a lor. Nu toți participanții la sondaj au răspuns la toate subpunctele testului, astfel costul mediu lunar la internet este calculat din numărul celor care au dat răspunsuri și nu poate fi extins ca rezultat pentru întreg eșantionul cercetat. Cele mai mici cheltuieli gospodăriile casnice rurale le suportă la capitolul televiziune (45 lei) și telefonie fixă (77 lei în mediu).

Dacă să vorbim despre transportarea deșeurilor menajere solide cei circa 20% din respondenți care au răspuns cheltuie în mediu 97 lei, iar la evacuarea apelor uzate 117 lei per lună din cei care au oferit răspunsuri (tot 20%).

Costurile pentru alimentarea cu apă constituie circa 125 lei și calculul este efectuat în baza răspunsurilor a cincizeci la sută din intervievați. Dacă am face un calcul mediu acesta ar arăta că pe cap de locuitor se cheltuie pînă la 50-60 lei, dar nu putem generaliza astfel fiindcă au dat raspunsuri pînă la jumătate din cei intervievați. Astfel, cheltuielile pentru alimentarea cu apă se plasează sub nivelul mediu al cheltuielilor lunare care constituie circa 350 lei per serviciu comunal (gaze naturale).

Analiza interrelațională dintre itemi ne permite să conchidem asupra faptului, că cei care nu au oferit răspunsuri vizavi de costurile medii lunare a unor servicii de utilitate sunt mai degrabă cei care nu suportă așa tipuri de cheltuieli.

Prin itemul B25 participanților li s-au propus o totalitate de afirmații prin care participanții studiului urmau să-și exprime acordul sau dezacordul conform grilei cu 6 nivele. Rezultatele acestui item sunt reprezentate grafic în modul următor:

Rezultate item B 25

1. Suferim de aprovizionare neregulată de apă potabilă: **sînt de acord și complet de acord 52%**, 22%-așa și așa, iar nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 22%, 5% nu se pot exprima.
2. Dacă nu plătești pentru apă vei avea servicii rele: **sînt de acord și complet de acord 53%**, 11% cred așa și așa, nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 13%, nu au răspuns 22%.
3. Aprovizionarea cu apă e cel mai rău serviciu pe care îl avem: **sînt de acord și complet de acord 46%**, așa și așa – 18%, nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 27%, nu au răspuns 8%.
4. Agenția de aprovizionare cu apă este condusă bine: **nu știu 47%**, sînt de acord și complet de acord 16%, așa și așa – 20%, nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 17%.
5. Presiunea în țevile de apă nu este suficientă: **nu știu – 58%**, sînt de acord și complet de acord 14%, așa și așa – 13 %, nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 16%.
6. Dat fiind că apa costă puțin, nu avem nevoie să economisim: **nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 59%**, așa și așa 13%, sînt de acord și complet de acord 14%,
7. Dacă fiecare nu ar cheltui apă, va fi bine pentru toți: **nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 45%**, așa și așa – 11%, sînt de acord și complet de acord 25%, 13% nu au putut să se exprime.
8. Fiecare ar trebui să plătească pentru apă cu excepția săracilor: **nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 51%**, așa și așa -17%, sînt de acord și complet de acord 26%, 7% nu au răspuns.
9. Familia mea are probleme de sănătate legate de apă: **nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 52%**, așa și așa – 12%, sînt de acord și complet de acord 20%, **nu au răspuns – 17%**.
10. Copii învață despre valoarea apei în școli: **sînt de acord și complet de acord 43%**, nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 9%, **29% nu cunosc răspunsul la această întrebare**.
11. Sistemul de aprovizionare cu apă lucrează mai bine decît sistemul de canalizare: **44% nu cunosc răspunsul la această întrebare**, sînt de acord și complet de acord 13%, nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 12%.
12. Familiile ar trebui să repare țevile sparte de apă pentru a economisi apa: **sînt de acord și complet de acord 64%**, nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 14%, așa și așa – 8%.
13. Sunt numeroase conflicte între vecini pentru apă: **nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 42%**, sînt de acord și complet de acord 21%, iar 18% așa și așa.
14. Gospodărirea resurselor de apă nu este adecvată: **43% nu cunosc răspunsul** la această întrebare, 23% cred că așa și așa, iar 18 sînt de acord și complet de acord.
15. Conflictele de apă se agravează cînd sunt implicate oameni de diferite origini etnice: **nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 65%**, 6% sînt de acord și complet de acord, iar 15% nu au putut să se pronunțe.
16. Numai bărbații au dispute din cauza apei, femeile pot rezolva problemele legate de apă pașnic; **nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 67 %**, 12% așa și așa, iar 8% sînt de acord și complet de acord.
17. Oamenii împart apa de băut deoarece cantitatea ei este insuficientă: **nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 51%**, 24% - așa și așa și sînt de acord și complet de acord 14%.

18. Numai prin mită și legături oamenii se pot asigura cu apă în cantități necesare: ***nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 51%***, așa și așa 12%, sînt de acord și complet de acord 16%, iar ***21% nu se pot exprima la acest subiect.***
19. Oamenii nu au încredere în instituții și nu se întîlnesc pentru a rezolva probleme legate de apă și canalizare: ***nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 39%***, așa și așa 29% și 17% sînt de acord și complet de acord.
20. Oamenii influenți primesc mai multă apă decît le-ar reveni lor: ***nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 47%***, 13% așa și așa, sînt de acord și complet de acord 7%.
21. Autoritățile locale lucrează foarte greu pentru a ajuta oamenii: nu sînt de acord și de loc nu sînt de acord 25%, ***29% cred așa și așa și tot 29% sînt de acord și complet de acord.***

Rezultatele itemului B25 prezintă un tablou complex și amplu al atitudinii populației interviavate cu referință la mai multe aspecte. Pentru a delimita opțiunea(%) predominantă aleasă la întrebare, acestea au fost marcate cu șriftul bold cursiv, iar itemii în care este ridicat % persoanelor care nu au oferit răspunsuri sunt marcate cu bold, cursiv și subliniat.

Concluzii generale asupra itemului

- a) 52% din intervievați consideră că suferă de aprovizionare neregulată cu apă potabilă;
- b) 53% sunt încrezuți că nu poți avea un serviciu de calitate dacă nu plătești pentru apă;
- c) 46% sunt de părerea că aprovizionarea cu apă e cel mai rău serviciu pe care îl au în comunitatea Roșu;
- d) 47% nu cunosc informații despre modul de gestiune a activităților în cadrul agenției de aprovizionare cu apă;
- e) 58% nu se pot exprima și nu cunosc dacă presiunea în țevile de apă este suficientă;
- f) 59% nu sunt de acord cu faptul, că dacă apa costă puțin, nu este nevoie să economisim;
- g) 45% nu sunt de acord că dacă fiecare nu ar cheltui apă, va fi bine pentru toți;
- h) 51% nu sunt de acord că fiecare ar trebui să plătească pentru apă exceptând păturile sărace din localitate;
- i) 52% se exprimă că familiile acestora nu au probleme de sănătate legate de calitatea apei, și 17% nu cunosc informații în acest domeniu;
- j) 43% consideră că copiii învață în școală despre valoarea apei, iar 29% nu cunosc un răspuns la acet item;
- k) 44% nu se pot exprima dacă sistemul de aprovizionare cu apă lucrează mai bine decît sistemul de canalizare;
- l) 64% consideră că familiile ar trebui să repara țevile sparte de apă pentru a economisi apa;
- m) 42% nu cred că există în localitatea lor conflicte între vecini legate de apă;
- n) 43% nu se pot exprima dacă gospodărirea resurselor de apă este una adecvată;
- o) 65% consideră că atunci cînd sunt implicați oameni de diferite origini etnice ar putea fi agravate conflictele pe problema aprovizionării cu apă;
- p) 67% sunt în dezacord cu faptul, că numai bărbații au dispute din cauza apei, femeile pot rezolva problemele legate de apă pașnic;
- q) 51% nu cred, că oamenii împart apa de băut deoarece cantitatea ei este insuficientă;
- r) 51% nu cred că prin mită și legături oamenii se pot asigura cu apă în cantități necesare

- și 21% nu au un răspuns;
- s) 39% predominant spun că nu au încredere în instituții și nu se întâlnesc pentru a rezolva probleme legate de apă și canalizare;
 - t) 47% nu cred că oamenii influenți primesc mai multă apă decât le-ar reveni lor;
 - u) cîte 29% consideră că autoritățile locale lucrează foarte greu pentru a ajuta oamenii sau lucrează așa și așa.

2.2 Rezultatele obținute în cadrul obiectivului specific OS3.

C. STABILIREA GRADULUI DE PARTICIPARE A ACTORILOR COMUNITARI

Prin prima întrebare a componentei de stabilire a gradului de participare a actorilor comunitari în rezolvarea problemelor comunității cetățenii intervievați au fost puși în situația să-și autoevalueze nivelul lor de implicare și participare în viața comunității.

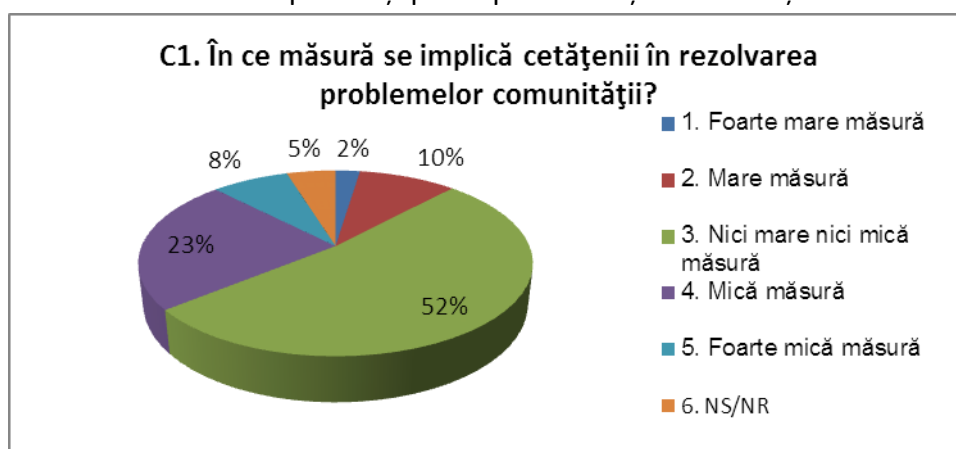
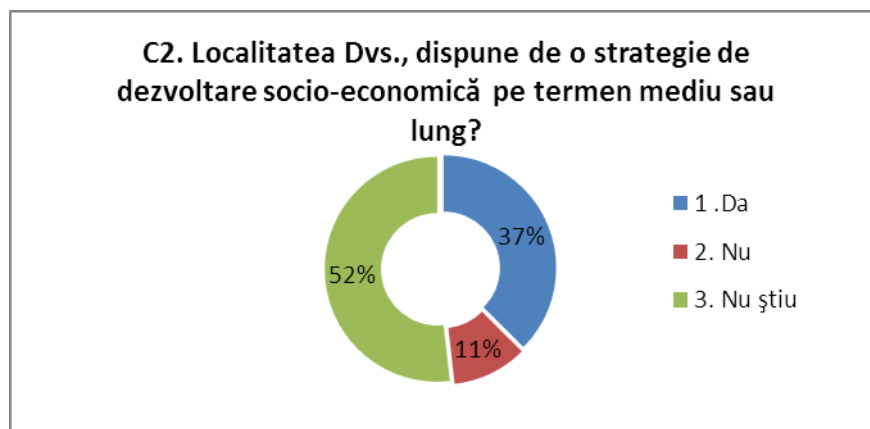

Diagrama circulară ne prezintă următorul tablou: mai mult de jumătate de cetățeni se implică într-o anumită măsură nici mare și nici mică, într-o măsură foarte mare și mare se implică 12% de cetățeni, iar într-o măsură mică și foarte mică – 31%.

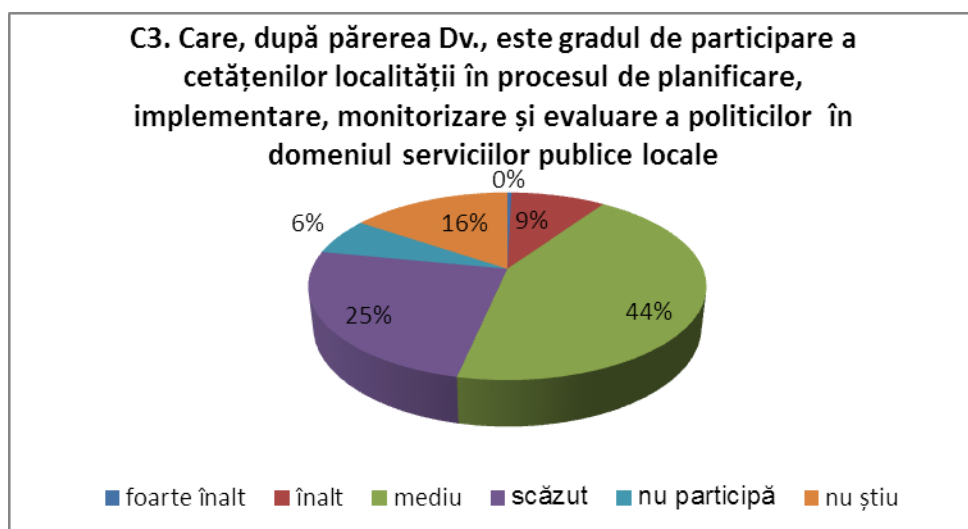
Analiza calitativă a rezultatelor acestui item ne permit să conchidem că cele 52% din cetățeni care se implică într-o măsură relativă nici mare și nici mică sunt un potențial bun din punctul de vedere al participării în viața comunității. Putem admite, că unii din aceștia nu au putut estima gradul lor de participare din cauza că la moment nu cunosc careva indicatori de evaluare a modului lor de implicare și de aceea au venit cu un răspund nedeterminat. Însăși formularea "nici mare și nici mică măsură" vorbește despre un grad mediu de implicare care deasemenea poate constitui un indicator bun, dacă aceștia vor fi atrași în continuare în activități.

Item C2. Localitatea Dv. dispune de o strategie de dezvoltare socio-economică pe termen mediu sau lung?

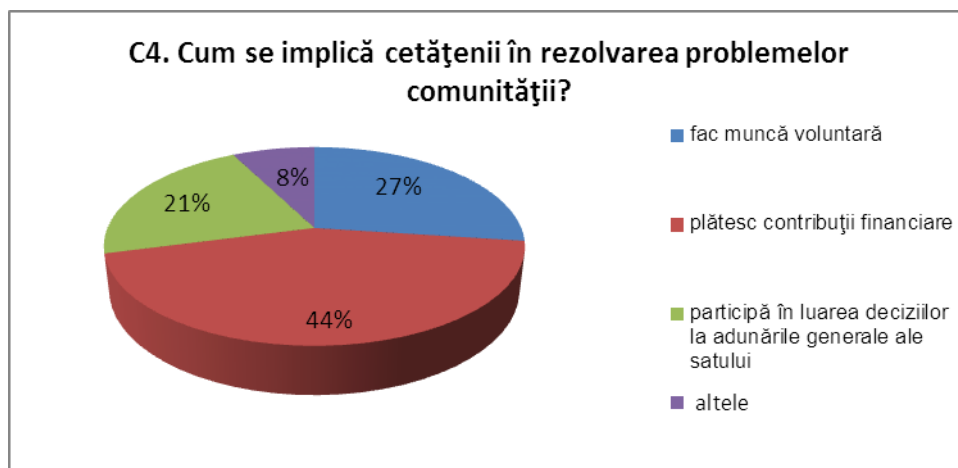

52% nu cunosc dacă localitatea dispune de o strategie de dezvoltare socio-economică, 37% din intervievați cunosc că localitatea Roșu are o strategie de dezvoltare locală, iar 11% menționează că nu există o asemenea strategie.

Rezultatele acestui item ne permit să concluzionăm, că este necesar ca primăria Roșu să-și dezvolte sursele și metodele de informare a cetățenilor pentru ca aceștea să fie la curent cu ceea ce se petrece în localitate. Informarea cetățenilor este premiză sigură și pentru sporirea gradului de participare a acestora în treburile comunității.

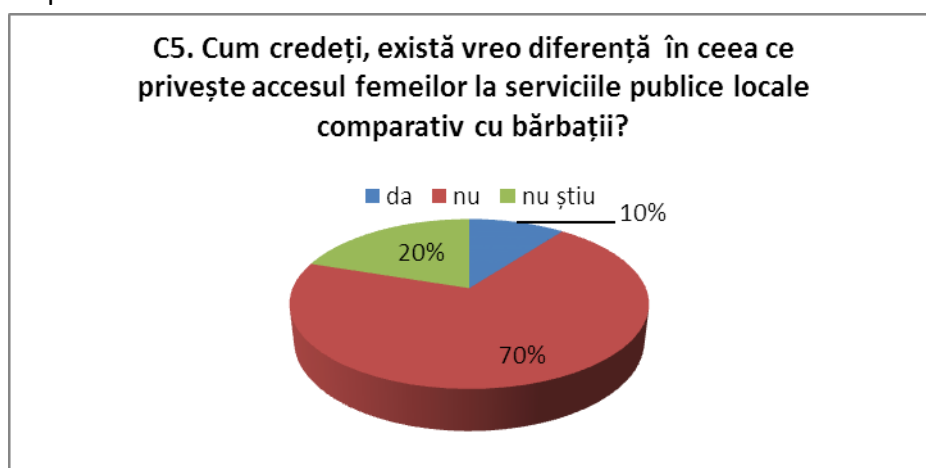

Analizând gradul de participare al cetățenilor în procesul decizional local din domeniul politicilor pe segmentul servicii publice locale, identificăm să aproape jumătate din cetățeni (44%) consideră că gradul de participare în planificarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor este unul mediu, 25% consideră că participarea este scăzută, 16% nu știu despre gradul de participare și nu se pot exprima, 9% cred că gradul de participare este înalt, 6% - consideră că cetățenii nu participă în aceste procese și 0% consideră că participă la un nivel foarte înalt. Astfel, doar 9% se caracterizează printr-un grad de participare înalt în elaborarea și implementarea politicilor în domeniul serviciilor publice locale, iar 31% caracterizează nivelul scăzut de participare. În același item, determinăm, că aproape o cincime nu cunosc despre aceste procese, fapt care vorbește ca și în itemul precedent despre un grad de informare scăzut la nivel de comunitate.

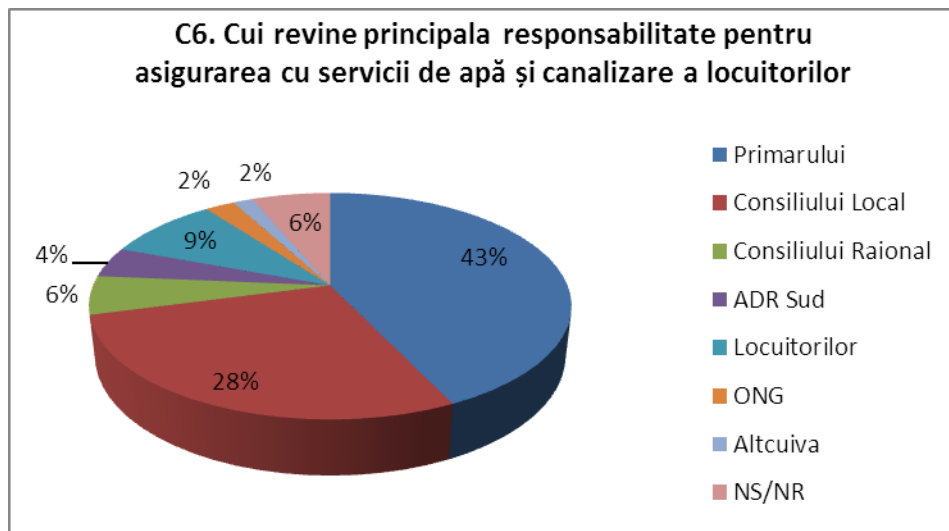
Rezultatele itemului precedent ne-a demonstrat că participarea cetățenilor în viața comunitară este una preponderent medie. Prin itemul imediat următor ne-am propus să determinăm care ar fi metodele principale prin care cetățenii se implică în rezolvarea problemelor comunității. Așa dar, 44% consideră că se implică prin participarea cu anumite contribuții financiare și co-finanțarea proiectelor de dezvoltare locală, 27% fac muncă voluntară, 21% participă la discutarea și luarea unor decizii în cadrul ședințelor Consiliului Local Roșu, iar 8% menționează că participă prin alte metode. Din păcate, nimeni nu a exemplificat metoda prin care se implică chiar dacă acest fapt a fost solicitat de la respondenți.

În aspect calitativ se poate de menționat că rezultatele de la această întrebare vorbesc despre disponibilitatea cetățenilor de implicare prin diferite metode și o anumită gătință a acestora de implicare în momentul când aceasta se solicită de la ei.

Rezultatele itemului C5 ne dovedesc că nu există diferențe în ce privește accesul femeilor la serviciile publice locale comparativ cu bărbații și 70% din respondenți sunt de această părere. 20% nu știu dacă există asemenea diferențe, iar 10% consideră că totuși există diferențe în această privință.

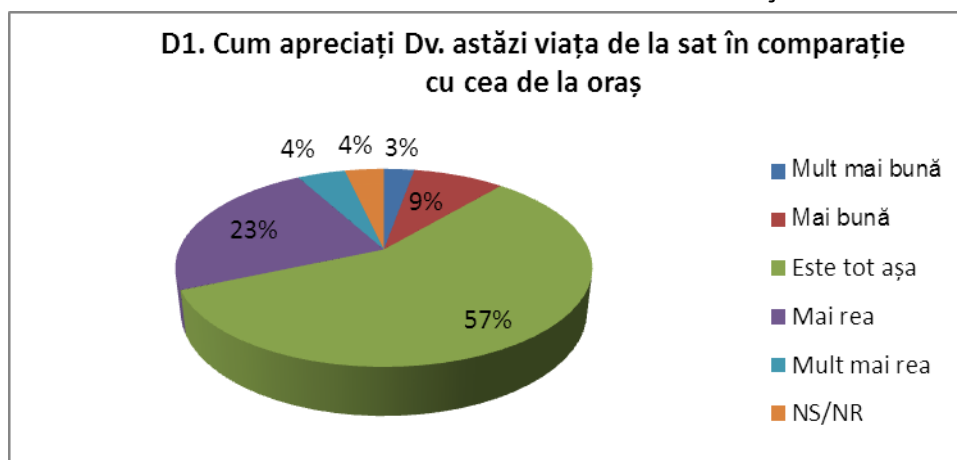
Acum să determină cui, în viziunea locuitorilor satului, îi revine responsabilitatea principală pentru asigurarea cu apă și canalizare a localității.

Aprope jumătate din respondenți (43%) consideră că soluționarea acestor probleme sunt responsabilitatea directă a primarului, 28% cred că această e responsabilitatea Consiliului Local Roșu, 9% consideră că ar fi responsabilitatea locuitorilor din satul Roșu, câte 6% nu știu a cui este responsabilitatea sau mizează în această privință pe implicarea Consiliului Raional Cahul, 4% - responsabilitatea Agenției de Dezvoltare Regională Sud, iar câte 2% cred că ar trebui de aceasta să se ocupe ONG-urile sau altcineva. Astfel, cetățenii satului Roșu în proporție de 77% consideră că aceasta este responsabilitatea directă a autorităților publice locale de nivel I și II, 7% consideră că în mare parte e responsabilitatea locuitorilor satului și 4% consideră că este responsabilitatea unor instituții publice de nivel regional (ADR-uri). Trebuie de menționat că, chiar dacă conform legislației R Moldova cu referință la competențe și atribuții APL (art. 4 al Legii privind descentralizarea administrativă și art. 14 și 29 din Legea privind Administrația publică locală) aceste servicii sunt în responsabilitatea APL, totuși 7% din cetățenii acestei localități consideră că rezolvarea acestor probleme țin de responsabilitatea locuitorilor satului.

2.3 Rezultatele obținute în cadrul obiectivului specific OS3.

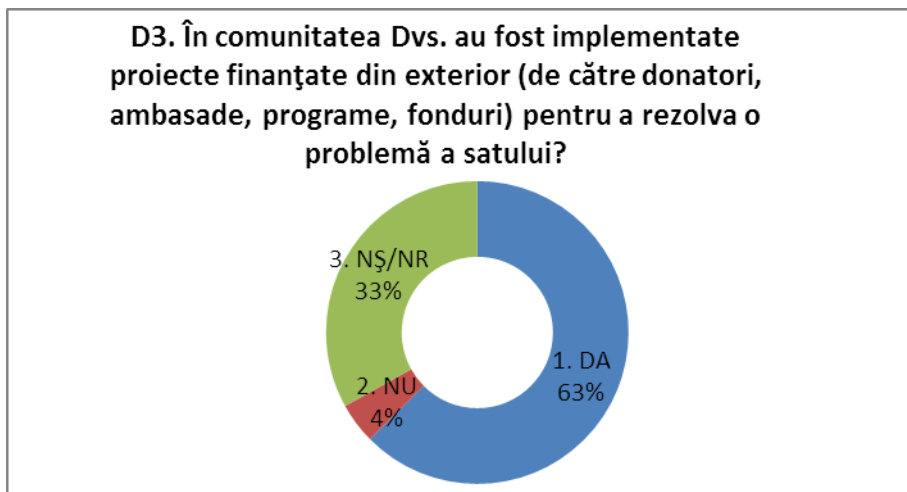
D. IDENTIFICAREA NIVELULUI DE COLABORARE INTERCOMUNITAR ȘI INTERSECTORIAL

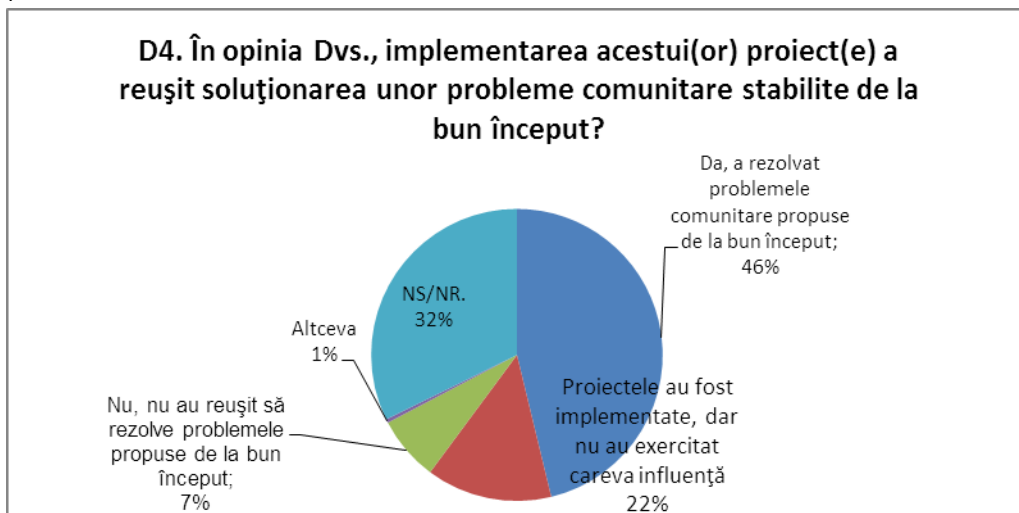
3% din intervievați consideră că viața de la sat este mult mai bună și alții 9% consideră este mai bună decât la oraș. 23% cred că viața de la sat e mai rea și altele 4% consideră că e

mult mai rea viața la sat decât de la oraș. 57% consideră, că de fapt, nu există diferențe între modul de trai dintre oraș și sat. Dacă facem o analiză comprimată a acestor rezultate aproape 70% (57% - nu sunt diferențe, și 12% consideră că la sate e mai bine) din intervievați sunt de părerea că nu există diferențe între modul de trai rural-urban. Această discrepanță mică ce caracterizează diferențele dintre modul de viață rural-urban în viziunea locuitorilor, probabil, se datorează faptului, că populația satului Roșu datorită apropierii de orașul Cahul se simte parte a orașului și în discuțiile ce vizează schimbarea statutului din orașul Cahul în municipiul Cahul se vorbește despre încadrarea acestei localități în mun. Cahul.

Cît privește cunoașterea din partea localnicilor a situației la capitolul proiecte implementate determinăm următoarea situație:

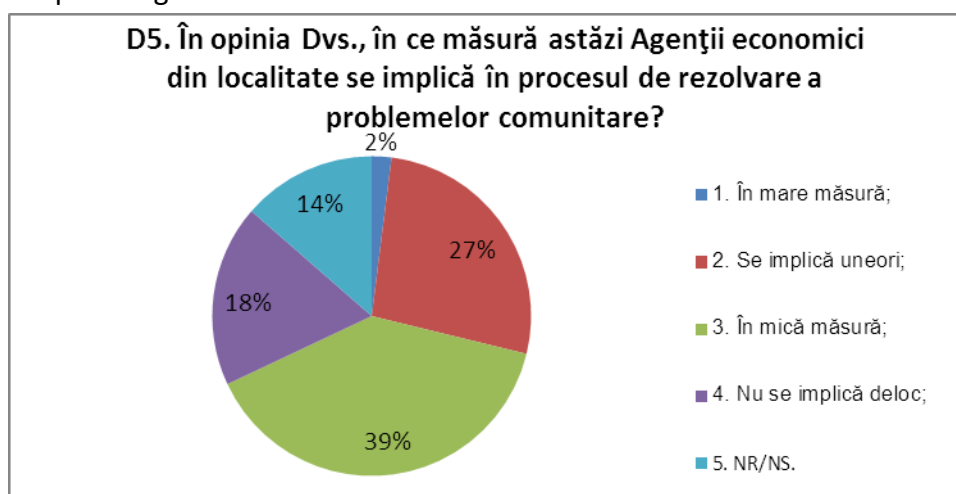

63% cunosc că pe teritoriul comunității au fost implementate proiecte finanțate de donatori externi, 33% nu cunosc acest fapt, iar 4% spun că nu au fost implementate astfel de proiecte. Să corelăm rezultatele acestui item cu itemul C3 în care participanții au fost întrebați dacă localitatea lor dispune de o strategie de dezvoltare socio-economică și doar 37% au menționat că localitatea are un atare document strategic. Rezultatele obținute la C3 confirmă încă o dată rezultatele de la D3, deoarece dacă cetățenii nu prea sunt informați referitor la strategia de dezvoltare a localității, atunci ei sunt puțini informați și privitor la proiectele implementate în soluționarea problemelor localității Roșu. Să analizăm acum ce cred cetățenii despre impactul sau modul în care aceste proiecte au contribuit la soluționarea problemelor localității lor.

46% din respondenți afirmă că proiectele care au fost implementate au contribuit la rezolvarea unor probleme locale, 32% nu știu nimic și nu se pot pronunța referitor la proiectele implementate și impactul acestora, 22% spun că aceste proiecte în realitate nu au avut anumite consecințe și nu au exercitat careva influențe, iar 7% sunt de părerea că aceste proiecte nu au reușit să rezolve problemele propuse încă de la bun început. La acest indicator ne atrage atenția iarăși cea 1/3 respondenți care nu se pot pronunța și nu cunosc ce se petrece de fapt la nivel local în domeniul dezvoltării și implementării de proiecte comunitare.

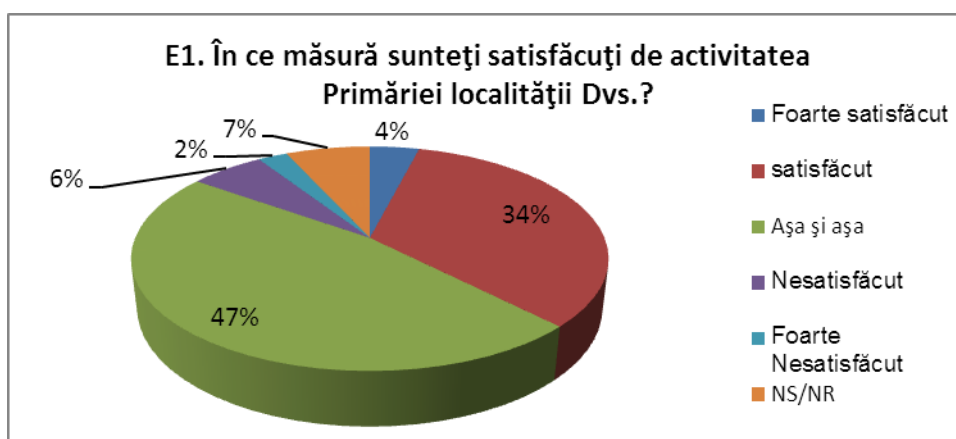
Actori importanți în dezvoltarea locală sunt și reprezentanții business-ului sau agenții economici locali. Modul de implicare a acestora în soluționarea problemelor comunității se reprezintă prin diagrama alăturată.

În viziunea a 39% de respondenți agenții economici se implică puțin sau în măsură mică în sprijinirea comunității și rezolvarea problemelor locale, 18% consideră că aceștia nu se implică deloc, 14% nu știu despre participarea AE lor în rezolvarea constrângerilor și nevoilor localității. Doar 29% din localnicii intervievați cred că aceștia participă uneori (27%) sau în mare măsură (2%). Concluziile acestei întrebări confirmă că implicarea agenților economici locali din s. Roșu în soluționarea problemelor locale este încă destul de modestă.

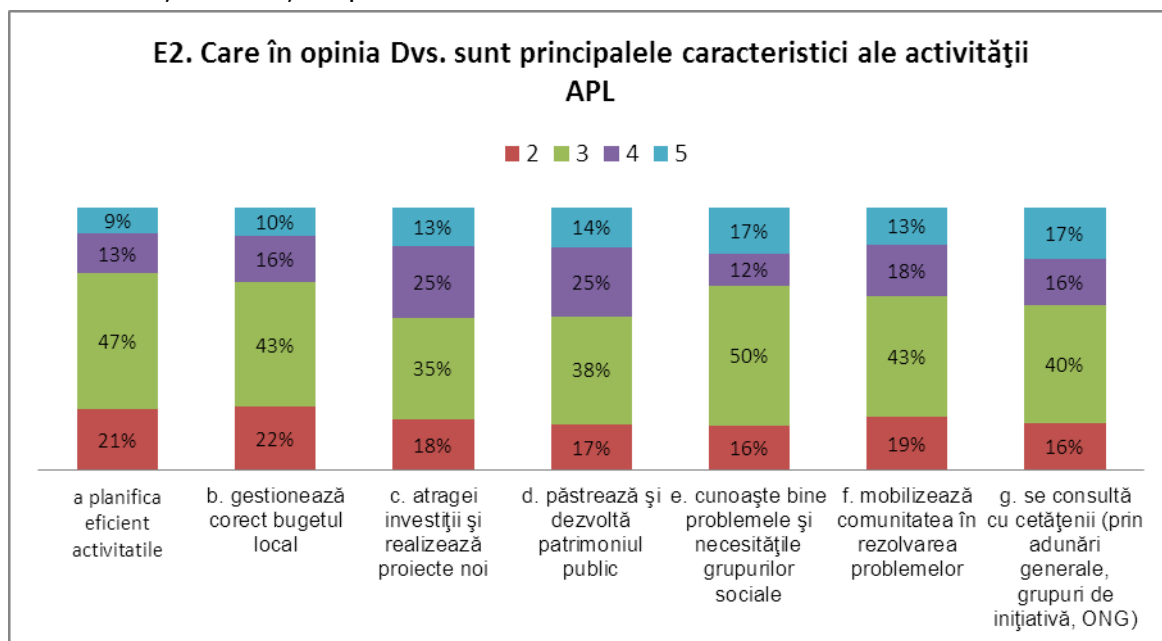
2.4. Rezultatele obținute în cadrul obiectivului specific OS4.

E. IDENTIFICAREA CAPACITĂȚILOR STRUCTURILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE

Aproape 50% din respondenți spun că sunt satisfăcuți într-o măsură medie – așa și așa de activitatea primăriei din localitate, 34% sunt satisfăcuți și 4% foarte satisfăcuți. Nesatisfăcuți sau foarte nesatisfăcuți sunt 8% din cei vizați. Acesta pare a fi un nivel destul de modest de apreciere a activității primăriei din partea locuitorilor satului, deaceia acest indicator trebuie să rămână în vizorul APL.

În continuare intervievații au fost rugați să aprecieze prin note de la 2 la 5 diferitele aspecte ale activității APL Roșu. Aprecieri este următoarea:

Prima privire aruncată asupra acestei diagrame tabelare ne poate permite să tragem concluzia, că cea mai mare parte din respondenți au apreciat caracteristicile activității APL Roșu cu note de 3. La caracteristica ce ține de cunoașterea bună a problemelor și necesităților grupurilor sociale 50% au apreciat cu nota 3, fapt care ne permite să conchidem că, posibil, cetățenii, vor să spună că APL nu cunoaște problemele și necesitățile grupurilor țintă, așa cum le cunosc cetățenii.

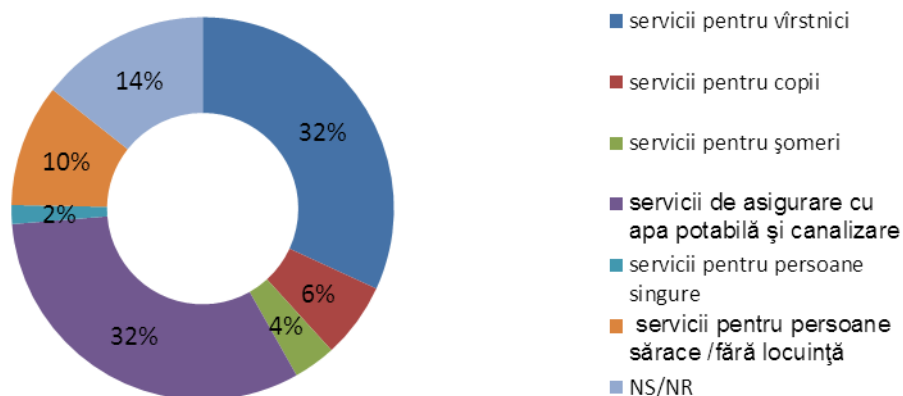
Cele mai bune note (4 și 5) au primit următoarele caracteristici:

- APL păstrează și dezvoltă patrimoniul public (39%)
- atrage investiții și realizează proiecte noi (38%)
- se consultă cu cetățenii prin adunări generale și lucrul grupurilor de inițiativă (33%)

Prin note mai rele (nota 2) au fost apreciate caracteristicile după cum urmează:

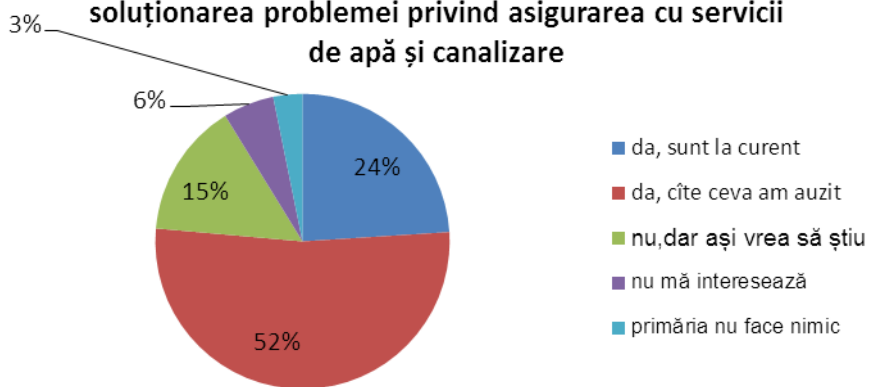
- gestionează corect bugetul local (22% au apreciat cu această notă sau 1/5)
- planifică eficient activitățile (21% au pus o astfel de notă)

**E3. În opinia Dvs. căror din următoarele servicii sociale
Administrația localității acordă prioritate?**

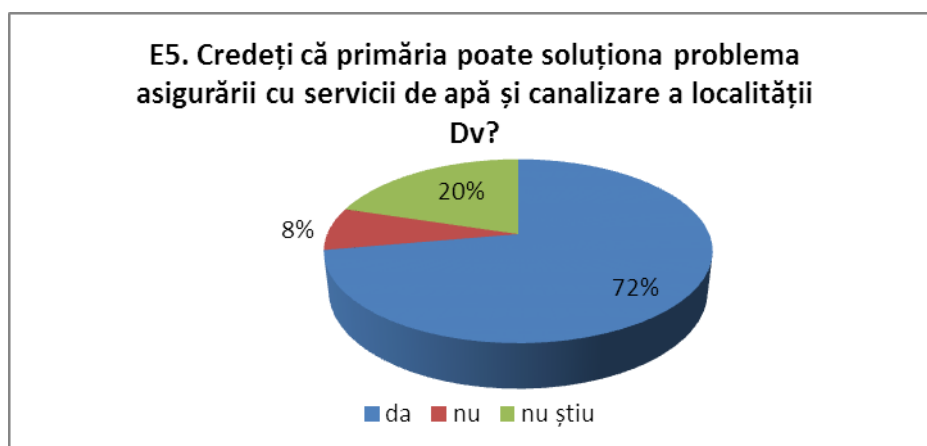

În opinia cetățenilor APL Roșu acordă prioritate în activitatea sa problemelor de aprovizionare cu apă și canalizare și serviciilor pentru vîrstnici – așa cred cîte 32% din participanții studiului. 14% consideră că APL este orientat și spre serviciile pentru persoanele singurate, iar 10% consideră că aceștea lucrează și pentru sprijinirea persoanelor sărace/fără adăpost. Un procent mai mic al celor intervievați consideră că APL este centrat spre dezvoltarea serviciilor și pentru copii și șomeri. Rezultatele itemului fac vizibilă preocuparea APL Roșu pentru soluționarea problemelor de apă și canalizare alături de alte probleme sociale existente.

**E4. Cunoașteți ceva despre ce întreprinde primăria în
soluționarea problemei privind asigurarea cu servicii
de apă și canalizare**

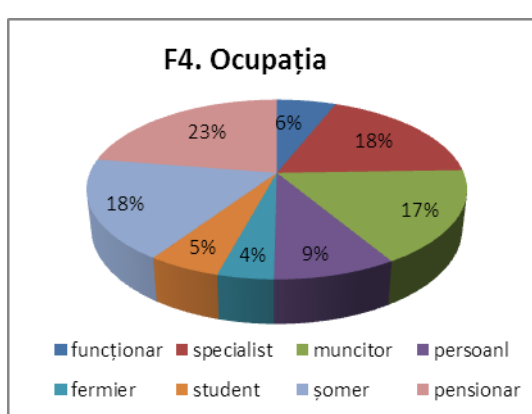
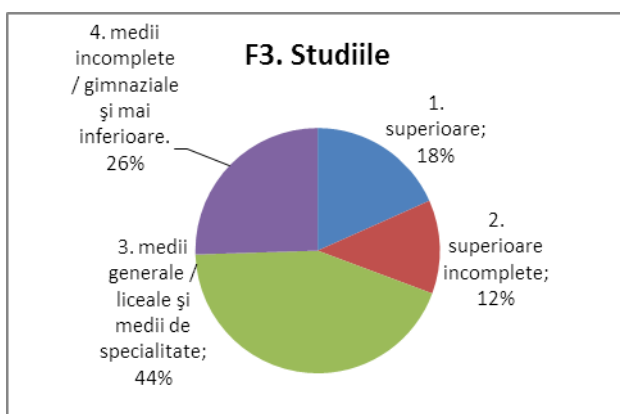
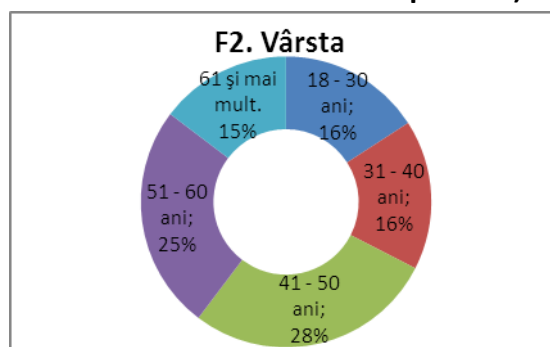
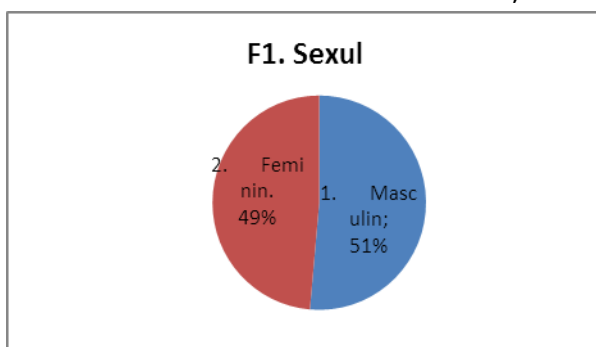
Gradul de cunoaștere din partea localnicilor a activității primăriei Roșu în domeniul de soluționare a problemelor de apă și canalizare se exprimă prin următoarele rezultate: 24% consideră că sunt la curent cu tot ce face primăria în aceste domenii, 52% au auzit cîte ceva, 15 % nu au auzit, dar ar vrea să cunoască mai multe despre aceasta și 9% nu sunt interesați de ceea ce face primăria sau consideră că această instituție nu face nimic. Astfel, doar 24% cunosc despre acțiunile primăriei din acest domeniu, iar cea mai mare parte ori au auzit cîte ceva ori nu știu dar ar vrea să știe. Acest indicator vorbește despre gradul de informare relativ scăzut al populației cu referință la activitatea APL Roșu în soluționarea problemelor vitale ale cetățenilor – apă și canalizare.

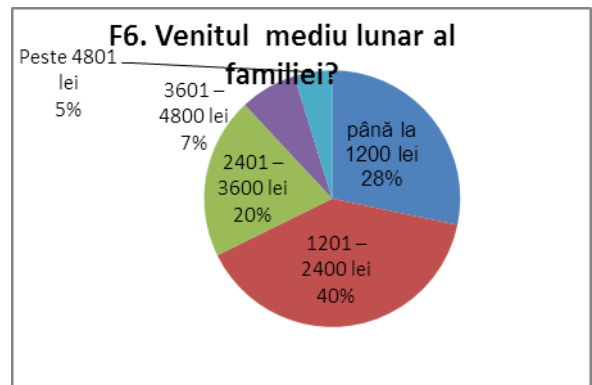
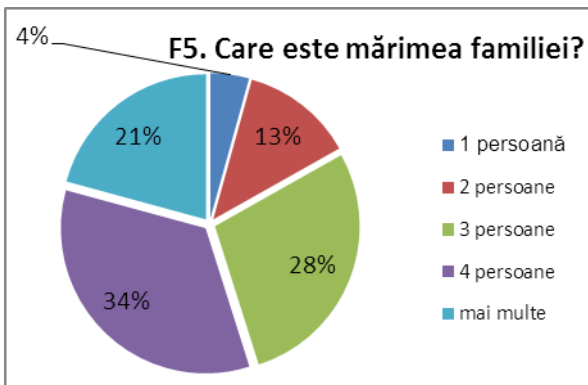
Ultima întrebare din acest studiu a fost orientată spre determinarea viziunii localnicilor privind posibilitatea primăriei de a le soluționa problemele legate de aprovizionarea cu apă și canalizare. 72% sunt optimiști și au încredere că primăria își poate onora aceste obligațiuni, 20% nu știu și nu pot să ofere un răspuns ferm în această privință, iar 8% nu cred că primăria ar putea soluționa aceste probleme ale cetățenilor. Astfel, în mare, locuitorii s. Roșu au o predispoziție pozitivă față de activitatea APL și sunt convingeți că această structură le poate rezolva problemele legate de apă și canalizare.

2.5 Profilul respondenților

În continuare oferim o informație foarte succintă referitor la **Profilul respondenților**:

Din cîte se observă în baza diagramelor alăturate cercetarea a fost organizată pe un eșanțion foarte reprezentativ, aproape echitabil din punct de vedere gender, reprezentativ conform vârstei și ocupației de bază și diferit conform nivelului de studii. Pentru o informație mai amplă vizavi de profilul respondenților au mai fost evaluați doi indicatori: mărimea familiei și venitul mediu lunar al familiilor.

Aceste date ne permit să conchidem că eşantionul de cercetare a fost destul de reprezentativ și aceasta vorbește despre un grad ridicat de credibilitate a datelor, deoarece acestea țin cont de gen, vîrstă, nivel de cultură generală, ocupație, componență a familiei și venit mediu lunar.

2.6 Unele concluzii generale ale studiului cantitativ efectuat în rîndul consumatorilor serviciilor de apă potabilă din s. Roșu, r-l Cahul

Indicatorii cantitativi și calitativi care vor fi reflectați în partea de concluzii a studiului de referință pot servi ca indicatori de reper în elaborarea unei strategii locale și a planului de acțiuni pentru realizarea obiectivului de asigurare deplină/completă și menținere a serviciilor de aprovizionare cu apă și canalizare a locuitorilor satului Roșu.

În acest context este relevant să menționăm, că 78% din participanții la studiu sunt atașați de localitate și le place mult sau foarte mult să locuiască în acest sat, caracterizându-l ca pe o localitate/sat obișnuit, care constituie baștina acestora, fiind, în același timp, un simplu loc de trai. Satul Roșu în viziunea participanților la studiu are mai multe avantaje specifice cel mai evident fiind apropierea de orașul Cahul, această opțiune fiind exprimată de 78% participanți și amplasarea pe traseul național (14%).

Chiar dacă localitatea are anumite avantaje în special cele bazate pe amplasarea geografică aceasta este o comună obișnuită care ca și altele de pe teritoriul R Moldova se confruntă cu diferite probleme. În topul problemelor prioritare din comunitate se plasează pe o parte problema lipsei locurilor de muncă (35%) și pe cealaltă parte serviciile de apă și canalizare (27%). Necătînd la problemele curente ale localității 36% sunt optimiști și se exprimă asupra faptului că lucrurile din localitatea lor pot fi schimbate în bine, iar, 31% mai mult cred decât nu cred și 33% nu cred că aceasta se poate întîmpla. În general, starea de spirit în localitate este una satisfăcătoare și favorabilă pentru promovarea anumitor inițiative de dezvoltare comunitară.

Unul din domeniile țintă ale studiului de referință a fost stabilirea gradului de satisfacție al consumatorilor de serviciul de apă și canalizare. 32% din respondenți califică nivelul de acces la apă potabilă ca un nivel redus/prost și alte 15% ca nivel foarte prost, aceasta constituind aproape jumătate din populația interviuată. 26% se exprimă că au un nivel de acces la apă potabilă bun și foarte bun. Această situație e foarte diferită față de nivelul de acces la serviciile de canalizare în localitate, unde 70% menționează că accesul la serviciile de canalizare este foarte prost sau prost. Serviciile de canalizare conform acestui și altor indicatori confirmă existența unei probleme mari în viziunea cetățenilor asupra căreia trebuie să-și orienteze eforturile administrația publică locală în perioada imediat următoare.

Conform opiniei a 60% de cetățeni nivelul de acces la serviciile de sănătate în localitate este bun sau foarte bun, și numai 8% consideră că acesta este redus sau foarte redus.

Pentru a solicita opinia cetățenilor vizavi de serviciul de aprovizionare cu apă potabilă am pornit de la identificarea surselor de alimentare cu apă utilizate în localitate. 67% respondenți menționează că principala sursă de alimentare cu apă sunt fîntînile din afara curții (obștești) sau din curte, aceasta fiind și principala sursă de alimentare cu apă pe teritoriul localității. O cincime din populație e conectată la rețeaua de aprovizionare cu apă și ceea ce trebuie să ne oprească atenția este că 5% au menționat că de fapt nu au sursă proprie de alimentare cu apă și se descurcă de la caz la caz.

În continuare mai multe întrebări au fost adresate doar persoanelor care au ca sursă de alimentare cu apă apeductul, respectiv aceasta este cota de 11% din cei interviuați sau 28 persoane individuale.

Participanții la studiu au fost solicitați să se dea cu părerea vizavi de calitățile apei potabile și modul de conștientizare din partea consumatorilor a calităților gustative (gustul apei), olfactive (mirosul apei), culoarea apei și claritatea sau transparența apei. 53% consideră că apa potabilă din s. Roșu corespunde după gust, 71% afirmă că apa corespunde după miros, 65% spun că apa corespunde după claritate și 76% se exprimă că apa corespunde și după culoare. Chiar dacă majoritatea (53%) consideră că apa corespunde după gust, oricum acest indicator este mai scăzut comparativ cu celelate aprecieri și această analiză nu ne oferă o situație concretă fără a avea indicatorii chimici și biologici utilizați în investigațiile de calitate a apei.

În continuare 68% din cei care au dat răspuns se exprimă că apa potabilă este livrată fără întreruperi și presiunea în rețea este corespunzătoare (61%). Gradul de relativitate a acestor doi indicatori este destul de ridicat deoarece ei se referă la cele două segmente mici de apeduct care funcționează pe teritoriul localității și răspund la întrebare reieșind din ceea ce cunosc la moment și află din localitatea lor.

Tot în aspect de previziune respondenții au oferit și răspunsuri la blocul de întrebări ce țin de activitatea întreprinderii municipale "Apă-Canal". Deoarece pe teritoriul localității cetățenii nu au un operator de aprovizionare cu apă potabilă aceștia au fost orientați de operatorii de interviuri să dea răspunsuri referindu-se la ÎM "Apă-Canal" din or. Cahul care în cadrul proiectului cu GIZ va fi prestatorul și furnizorul de servicii apă potabilă pentru cetățenii din comunitatea Roșu. Respectiv, membrii localității nu au avut o interacțiune directă cu această întreprindere și abordarea lor nu se bazează pe experiența de colaborare, ci mai mult pe cunoașterea din surse oficiale sau neoficiale a unor informații fragmentare despre această instituție. Tabloul creat de rezultatele acestor itemi se conturează astfel: 51% consideră că ÎM Apă-Canal are o imagine favorabilă pe piață, 53% sunt total de acord sau de acord că ghișeele pentru achitarea serviciilor sunt amplasate accesibil pentru cetățeni, tot 53% sunt de părerea că angajații întreprinderii sunt amabili și politicoși, iar 55% spun că programul de lucru al întreprinderii este unul flexibil și convenabil cetățenilor. Din păcate, la acești itemi nu a existat opțiunea "nu știu" și toți au trebuit să dea un răspuns concret din variantele de răspuns propuse. Dacă ar fi existat opțiunea "nu știu" posibil rezultatele au fi arătat altfel. Dacă este sistată livrarea apei 2/3 din populația cercetată menționează că cetățenii nu sunt informați despre aceasta sau sunt informați ocazional. Cît privește corectitudinea facturilor și indicațiilor contoarelor amplasate la consumatori 40% au menționat că nu știu și 33% că uneori sunt greșeli. Discrepanța dintre rezultatele pozitive de apreciere a corectitudinii facturării serviciilor (17% "fără obiecții") în comparație cu rezultatele nedeterminate (40% "nu știu") și rezultatele negative (10% "lasă de dorit" și 33% "uneori sunt greșeli") ne vorbesc despre faptul, că există probleme în acest domeniu cu referire la cei care deja sunt conectați la apeduct.

În același bloc de întrebări se încadrează și itemul "Cît de mulțumiți sunteți de serviciile prestate de ÎM "Apă-Canal". Răspunzând la acest item participanții au fost foarte concreți utilizând în aprecierea lor doar 3 variante de răspunsuri din scala cu 6 variante propuse, evitând utilizarea variantelor de limită (foarte mulțumit sau foarte nemulțumit). 50% sunt mulțumiți, 34% sunt mulțumiți la un nivel mediu și 16% nemulțumiți.

În concluzie putem menționa că mai mult de jumătate din cetățenii supuși studiului au o viziune favorabilă asupra activității operatorului "Apă-Canal" Cahul și condițiilor care le oferă

consumatorilor serviciilor sale. Acesta este un criteriu cel puțin mediu și o viziune preliminară înainte ca comunitatea Roșu să înceapă interacțiunea directă cu furnizorul serviciilor de apă potabilă pentru localitate. Schimbarea cantitativă și calitativă în aspectul cunoașterii și atitudinii față de furnizorul de servicii apă/canalizare va avea loc după conectarea cetățenilor la rețeaua de apeduct gestionată de "Apă-Canal" Cahul și aceste aspecte vor fi mai relevante în studiul de impact al proiectului.

Cît de accesibilă în viziunea cetățenilor este procedura de conectare la apă și la servicii de canalizare reieșind din propria experiență? Procedura de conexiune la serviciile de apă în viziunea a 40% populație cercetată este o procedură simplă sau foarte simplă, iar cea de conectare la servicii de canalizare este simplă în viziunea a 23% și nimeni (0%) nu consideră că această procedură este foarte simplă. Este important să punctăm la acești itemi că 42% nu și-au putut exprima opțiunea vizavi de accesibilitatea conectării la serviciile de canalizare și aceștia au menționat că nu știu, pe când 19% nu cunosc despre accesibilitatea la serviciile de conectare la conducta de apă. În aprecierile sale cetățenii au făcut referire la propria experiență așa cum este menționat în conținutul itemului, deoarece nu au experiența conectării la servicii de canalizare aceștia nu cunosc despre gradul de accesibilitate al serviciului de canalizare.

Prin itemul B13 am solicitat participanților studiului să se exprime referitor la banii consumați sau cheltuielile lunare pe care le au pentru plata serviciilor de apă și canalizare. Rezultatele obținute ne conturează următorul tablou: la moment 32% nu plătește nimic pentru serviciile de apă potabilă și canalizare, 12% cheltuie foarte puțin, 2% - plătesc puțin, iar 23% consideră că suma cheltuită este una medie. Astfel, aproape jumătate din populația localității (46%) consideră că suportă cheltuieli mici sau medii pentru achitarea serviciilor de apă/canalizare. 1/3 din cei chestionați consideră că suma pe care o plătesc la moment este o sumă mare sau foarte mare. Dacă itemul ar fi fost separat pentru servicii de apă și servicii de canalizare răspunsurile ar fi fost altele. Pe o parte, sursa predominantă de alimentare cu apă sunt fântînile și oamenii în mare parte nu suportă cheltuieli de aprovizionare cu apă ci doar de curățire și menținere a sursei și pe cealaltă parte, rețeaua de canalizare existentă pe o lungime de 1 km acoperă necesitățile la circa 5-6% cetățeni, respectiv cealaltă parte a populației nu suportă cheltuieli pentru acest serviciu. Cît privește consumul mediu lunar de apă acesta este de 2-4 m³ și în acest interval se încadrează 58% populație interviuată. Consumul mediu lunar pe cap de locuitor, conform studiului, este de 4,53 m³.

Locuitorii satului Roșu sunt în mare parte convinși că pe teritoriul localității nu există suficiente surse de apă potabilă și de această părere sunt 71% interviuati. În același context 94% cred că este nevoie ca serviciul de apă și canalizare centralizat să fie dezvoltat în localitatea lor. Dacă serviciul de aprovizionare cu apă potabilă va fi dezvoltat 80% din cetățeni vor folosi apa potabilă pentru necesitățile casnice (pentru alimentație, spălat), iar 20% pentru necesități agricole - adăpatul vitelor și irigarea loturilor de pe lângă casă. În plan financiar 62% din populația participantă la studiu este pregătită financiar pentru a suporta cheltuielile de conectare la serviciile de apă și canalizare, 28% încă nu sunt determinați, iar 10% nu sunt pregătiți. De fapt, 51% de cetățeni se așteaptă că sumele necesare pentru conectarea la aceste servicii să se încadreze între 1000-2000 lei, 30% cred că aceste sume vor fi de 500-1000 lei și 19% se așteaptă că sumele suportate pentru conexiune la servicii să depășească 3000 lei.

Pentru ași asigura necesitățile de aprovizionare cu apă potabilă 58% din cetățeni au nevoie de sistem de asigurare cu apă prin conexiunea în casă, iar 42% prin conexiunea la robinet în curte. Rezultatul de 42% care arată necesitatea conexiunii la apă potabilă în curte este un pic controversat față de rezultatul din itemul precedent când 20% participanți au menționat că au nevoie de apă pentru necesități agricole. Deaceea, posibil, acest indicator și anume conectarea la robinet în curte se bazează pe faptul, că unii oamenii văd procesul de conectare pe etape - la început în curte și mai apoi în casă reieșind și din anumite previziuni financiare sau robinetul din curte deja le poate asigura și anumite necesități gospodărești – alimentație, spălat. În confirmarea acestui fapt vin și rezultatele la întrebarea "Pentru ce sunteți dispuși să plătiți?" la care 2/3 au menționat că sunt dispuși să plătească pentru instalații de asigurare cu apă, dar fără apă caldă, duș, veceu în camere încălzite și 1/3 – pentru instalații inclusiv cu apă caldă.

Una din probleme în procesul de conectare la serviciile de apă și canalizare în toate localitățile este imposibilitatea de plată a unor gospodării casnice. Să identificăm dacă cetățenii sunt dispuși să suporte o parte din cheltuieli pentru conectarea familiilor vulnerabile din localitate. 43% nu sunt dispuse să contribuie, 35% sunt dispuse parțial și 19% sunt dispuse să suporte anumite cheltuieli pentru conectarea familiilor dezavantajate la serviciile de apă/canalizare. Dacă corelăm rezultatele acestui item cu rezultatele itemului B25, afirmația 8 "Fiecare trebuie să plătească pentru apă cu excepția săracilor" și aici tabloul se repetă – 51% nu sunt de acord ca săracii să nu plătească, 17% consideră așa și așa, iar 26% sunt de acord cu această afirmație. Aceasta este abordarea locuitorilor vizavi de conectarea familiilor vulnerabile și asigurarea ce servicii a acestora.

Cea mai bună modalitate de stabilire a plății pentru apă și canalizare în viziunea cetățenilor din Roșu este plata pentru volumul de apă consumat (81%). Când vorbim despre cheltuielile medii lunare pe care le suportă gospodăriile pentru achitarea serviciilor de utilitate publică evidențiem următoarea situație: cele mai mari cheltuieli sunt pentru achitarea serviciilor de alimentare cu gaze naturale (în medie 350 lei), pe locul doi - pentru serviciile de internet (164 lei) și pe locul trei – cheltuielile pentru energia electrică. Cheltuielile suportate pentru alimentarea cu apă potabilă constituie circa 125 lei și acest indicator e calculat din răspunsul a doar 50% din participanți la studiu care au dat răspuns la acest item. La întrebările ce țin de cheltuielile suportate pentru transportarea deșeurilor menajere solide și evacuarea apelor uzate au dat răspunsuri doar 20% din participanții la studiu, probabil, cei care consumă bani pentru achitarea acestor servicii. Așa dar, pentru transportarea deșeurilor se cheltuie în mediu 97 lei, iar pentru evacuarea apelor uzate- 117 lei.

Itemul B 25 este unul foarte complex, conține 21 afirmații și 6 modalități de apreciere. Deaceea aici vom prezenta mai multe concluzii consolidate/sumative care sunt bazate pe preponderența răspunsurilor oferite, nu vor fi folosiți indicatori de pondere procentuală, fiecare concluzie are la bază indicatorul predominant, adică cel care a acumulat procentul maxim. Aceste concluzii se clasifică în 4 blocuri: B 25A, B25B, B25C, B25D.

Bloc B25 A. Serviciul de aprovizionare cu apă potabilă.

Marea majoritatea a celor intervievați consideră că problema aprovizionării cu apă potabilă este una strigentă pentru localitate, oamenii nu sunt aprovizionați regulat și aprovizionarea cu

apă potabilă este cel mai rău serviciu din comunitate. Cetățenii s. Roșu sunt conștienți că pentru a avea un serviciu de calitate populația trebuie să plătească. În același timp, apa trebuie consumată econom și familiile sunt gata să contribuie la reparația țevilor dacă au loc deversări și pierderi de apă.

Bloc B25 B. Activitatea Operatorului/Agenției de aprovizionare cu apă.

La anumite întrebări partea mare a celor supuși studiului au fost în imposibilitatea de a oferi careva răspunsuri și au răspuns predominant prin "nu știu". Este vorba de întrebările ce țin de activitatea agenției/operatorului de aprovizionare cu apă, gospodărirea apelor, activitatea serviciului de aprovizionare cu apă și canalizare în aspect comparativ, presiunea apei în țevi ș.a.(Presiunea în rețeaua de apeduct a mai fost subiectul studiului la itemul B8.6, doar că aici și-au expus părerea doar cei care sunt conectați la rețeaua de apeduct). Oamenii nu au putut răspunde la întrebări din motiv că nu interacționează cu aceste structuri și nu cunosc despre activitatea lor.

Bloc B25 C. Echitate și coeziune comunitară în aprovizionarea cu apă potabilă.

Nu există diferențe între prestarea serviciilor la bărbați și femei, nu apar conflicte bazate pe criteriul etnic, nu se declanșează neînțelegeri între vecini privitor la problema aprovizionării cu apă potabilă, cetățenii nu cred că este necesar să dai mită și să ai anumite legături pentru a beneficia de acest serviciu sau că pentru aceasta trebuie să fii un om influent în comunitate. Cît privește conectarea păturilor social vulnerabile la serviciul de apă majoritatea nu este de acord ca aceștea să fie scutiți sau față de aceștea să existe o altă abordare decât față de ceilalți locuitori ai localității.

Bloc B25 D. Activitatea instituțiilor vizate și a APL în asigurarea serviciului de apă potabilă.

O treime consideră că autoritățile publice locale lucrează greu pentru a sprijini oamenii în rezolvarea problemei legate de apa potabilă și un pic mai mulți (39%) nu au încredere în instituțiile abilitate să rezolve această problemă și nu se întâlnesc în comun pentru a discuta și a găsi soluții la problemele cetățenilor legate de asigurarea cu serviciile de apă și canalizare. Rezultatele sumative a acestui item ne fac trecerea lentă la concluziile ce țin de identificarea gradului de participare a actorilor comunitari. 52% se implică într-o anumită măsură nici mare și nici mică în rezolvarea problemelor comunității, într-o măsură mare și foarte mare se implică 12%, iar 31% în măsură mică și foarte mică. Faptul că cetățenii se implică într-o anumită măsură nedeterminată sau mică aduce la aceea că conform rezultatelor întrebării următoare 52% din cetățeni nu cunosc dacă comunitatea lor dispune de o strategie de dezvoltare socio-economică și 11% spun că o asemenea strategie nici nu există. Aici, cred, se poate de punctat faptul, că gradul de informare comunitară este unul relativ scăzut și, posibil, neinformarea duce și la participarea și implicarea scăzută în soluționarea problemelor comunității. Vorbind despre gradul de participare a cetățenilor la nivel local încercăm să ne focusăm și să determinăm gradul de participare în procesul de planificare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor în domeniul serviciilor publice locale. 44% consideră că gradul de participare în aceste procese este unul mediu, 25% cred că participarea este scăzută, 6% cred că cetățenii nu participă în aceste procese și 16 % nu știu despre participarea cetățenilor și nu se

pot exprima.

Necătând la faptul, că gradul de participare în domeniul politicilor legate de serviciile publice locale este unul relativ scăzut, totuși cetățenii se implică în anumite moduri în rezolvarea unor probleme a comunității. 44% se implică în aceste procese prin plata unor contribuții financiare, 27% prin prestarea muncii voluntare, 21% utilizează ca metodă de participare participarea la ședințele consiliului sătesc.

Să determinăm în continuare cui revine principala responsabilitate în comunitatea Roșu pentru aprovizionarea locuitorilor cu servicii de apă și canalizare. 43% consideră că soluționarea acestor probleme ține de responsabilitatea directă a primarului, 28% - responsabilitatea Consiliului Local, iar ceilalți cred, că este responsabilitatea locuitorilor, a Consiliului Raional sau a Agenției de Dezvoltare Regională Sud. Astfel, în aspect general 77% consideră că aceasta este reponsabilitatea autorităților publice de nivelul I și II.

În procesul de dezvoltare locală și regională un rol important revine colaborării intercomunitare și intersectoriale, cu atât mai mult că proiectul gestionat de GIZ prin intermediul ADR Sud și implementat în s. Roșu presupune colaborarea intercomunitară cu primăria Cahul și întreprinderea municipală creată de această instituție-ÎM "Apă-Canal" Cahul. Cetățenilor din s. Roșu li s-a propus să compare viața de la sat cu cea de la oraș. 57% consideră că nu există diferențe între modul de viață de la sat și cel de la oraș și 12% cred că viața de la sat este mai bună comparativ cu cea de la oraș. O anumită contribuție în dezvoltarea localităților revine proiectelor finanțate din exterior. Cetățenii au fost întrebați dacă în comunitatea lor au fost implementate proiecte din exterior. 63% au spus că au fost implementate astfel de proiecte, 33% nu știu despre aceasta și 4% au spus că nu s-au implementat.

În continuare s-a cerut opinia respondenților referitor la impactul proiectelor implementate și modul în care realizarea acestor proiecte a contribuit la rezolvarea problemelor stabilite de la începutul proiectelor. 46% consideră că proiectele au fost implementate și ele au contribuit la rezolvarea unor probleme comunitare, 32% nu știu dacă aceste proiecte au influențat cumva dezvoltarea locală, 22% sunt de părerea că în realitate proiectele nu au exercitat careva influențe în comunitate și 7% spun că proiectele nu au reușit să rezolve problemele propuse de la bun început. Din nou 1/3 din respondenți sunt ca și cum în afara vieții comunității și nu se pot exprima referitor la situația din localitatea lor.

Unul din actorii importanți în dezvoltarea locală și factori interesați în acest domeniu sunt agenții economici locali. 39% cred că agenții economici se implică într-o măsură mică sau foarte mică în sprijinirea procesului de rezolvare a problemelor locale, 18% cred că aceștea nu se implică deloc, 14% nu știu nimic și nu se pot exprima la acest subiect, 27% cred că aceștea se implică uneori și 2% că aceștea se implică în mare măsură.

Ultimul set de întrebări s-a referit la identificarea capacităților structurilor administrației publice locale și percepția cetățenilor în această privință. 47% spun că sunt satisfăcuți "așa și așa" de activitatea APL Roșu, 34% sunt satisfăcuți și 4% foarte satisfăcuți. Pentru a identifica principalele caracteristici ale activității APL participanții la studiu au apreciat cu note de la 2 la 5 mai multe aspecte ce caracterizează activitatea APL Roșu. Prin note de 4 și 5 cetățenii au apreciat capacitățile APL Roșu de a păstra și dezvolta patrimoniul public și a atrage investiții și a realiza proiecte locale. Note scăzute de 2 au primit

caracteristicile APL legate de gestionarea corectă a bugetului localității și planificarea eficientă a activităților.

Serviciile ce țin de aprovizionarea cu apă potabilă și canalizare și cele ce țin de asistența persoanelor în vârstă sunt serviciile sociale cărora APL Roșu le acordă prioritate. Deoarece serviciile de asigurare cu apă și canalizare sunt în topul serviciilor asupra cărora este focusată activitatea APL, este bine să aflăm dacă eforturile întreprinse de APL în această privință sunt cunoscute și de cetățeni. 52% spun că au auzit câte ceva despre ceea ce întreprinde primăria în soluționarea problemei privind dezvoltarea serviciului de apă și canalizare, 15% nu au auzit nimic, dar ar vrea să cunoască mai multe despre aceasta, 9% nu sunt interesați și 24% sunt la curent cu ceea ce face primăria în această privință. Chiar dacă cetățenii nu cunosc prea multe despre activitatea primăriei în domeniul dezvoltării serviciului de apă și canalizare 72% sunt optimiști și își exprimă speranța că primăria le poate soluționa aceste probleme, 20% nu știu dacă primăria poate face acest lucru și 8% sunt încrezute că primăria nu poate soluționa aceste probleme a locuitorilor.

III. ALTE INSTRUMENTE DE CERCETARE: ACTIVITĂȚI ÎN FOCUS-GRUPURI ȘI INTERVIURI

Partea pur calitativă a studiului de referință se bazează pe rezultatele obținute în urma discuțiilor și întâlnirilor organizate în comunitate. În calitate de instrumente metodologice au fost utilizate metodele de discuții în focus-grupuri și interviul. Ședințele în focus-grupuri și interviurile organizate au urmărit aceleași obiective ca și întreg studiul de referință.

3.1 Metodologia și procesul de organizare

În conformitate cu normele metodologice au fost planificate și organizate 3 întâlniri în focus-grupuri. Acestea au avut ca grup țintă:

- a) aleșii locali și unii funcționari din aparatul primăriei;
- b) instituțiile publice din comună
- c) agenții economici.

Constituirea grupurilor.

Grupul nr. 1 a fost constituit din reprezentanți ai factorilor decizionali din localitate și anume: administrația publică locală (primarul s. Roșu și unii consilieri), cât și reprezentanți din aparatul primăriei s. Roșu. La discuție au participat 6 persoane.

Grupul nr. 2 a fost constituit din reprezentanți ai instituțiilor publice din localitate - reprezentanții gimnaziului "A.I.Cuza", Oficiului Medicului de Familie Roșu și angajați ai grădiniței de copii; La discuție au participat 13 persoane.

Grupul nr. 3 a fost compus din unii agenți economici și membri ai Comitetului de implementare a proiectului La discuție au participat 15 persoane.

Analiza rezultatelor discuțiilor în focus-grupuri în baza rapoartelor individuale.

GRUP NR. 1 - REPREZENTANȚII FACTORILOR DECIZIONALI DIN LOCALITATE

1. Care sunt cele mai importante probleme ale comunității?

Reprezentanții factorilor decizionali au menționat că cele mai stringente probleme ale localității Roșu în ordinea priorităților sunt următoarele:

- a) Lipsa asigurării locuitorilor cu apă potabilă, fiindcă cea mai mare parte a locuitorilor folosesc apa din fântânile publice, dar conform datelor Centrului de Medicină Preventivă Cahul în fântânile din sat apa este foarte poluată;
- b) Lipsa canalizării în localitate, primăria încearcă să rezolve problema dar trebuie mulți bani;
- c) Drumurile deteriorate, mai ales cele locale. Așezarea geografică a localității un pic pe o pantă crează dificultăți în menținerea drumurilor.

2. Care sunt cele mai importante avantaje ale localității?

Cele mai importante avantaje sunt amplasarea în apropierea imediată a orașului Cahul (10 km) și la traseul național. Un avantaj al nostru este că populația acceptă să aibă apă și am

cîștigat proiectul de aprovizionare cu apă potabilă de la GIZ și asta ne încurajează că vom avea condiții mai bune de trai. Alte avantaje sunt: satul este mic și destul de compact.

3. Cum ați caracteriza starea actuală a asigurării cu apă și canalizarea în localitatea Dvs.?

Situația actuală în acest domeniu este una nesatisfăcătoare și vrem să ne orientăm eforturile anume pentru soluționarea acestor probleme.

4. În ce măsură pentru instituția dumneavoastră serviciile de asigurare cu apă și canalizare sau lipsa lor vă creează incomodități?

Clar că în foarte mare măsură, fiindcă acestea sunt primele necesități ale omului legate de nivelul lui de trai, condițiile de viață, sănătatea cetățenilor noștri, condițiile sanitaro-epidemiologice. Cetățenii noștri consumă apă poluată și o cară cu căldările de la fântână, instituțiile noastre nu pot activa normal și respecta cerințele igienice în gimnaziu și grădinițe.

5. Cum apreciați capacitățile autorităților publice locale de gestiune a serviciilor publice?

APL nostru are capacități și potențial pentru ași-asuma responsabilitatea să rezolve problemele cetățenilor.

6. Cum apreciați capacitatea ÎM "Apă Canal Cahul" de a presta servicii de calitate?

Noi nu știm prea multe despre "Apă-Canal" Cahul, dar, din auzite, am înțeles că au capacități. Dacă ei asigură cu apă un oraș așa de mare cum este or. Cahul, atunci nu cred că pentru ei va fi o problemă să ne conecteze și pe noi și să ne asigure cu apă potabilă.

7. Cum apreciați mărimea tarifelor pentru servicii de apă și canalizare? Separat pentru fiecare serviciu.

Noi știm că la Cahul sunt tarife destul de ridicate atât la apă, cât și la canalizare. Am înțeles că tarifele la Cahul la aceste servicii sunt mai mari decât în alte orașe din țară. Și aici avem niște temeri vizavi de capacitatea de plată a serviciilor de apă și canalizare a cetățenilor noștri. Dar o să ne determinăm când lucrurile vor fi mai clare.

8. Care credeți că este cea mai bună modalitate de stabilire a plății pentru apă și canalizare?

- a) Plata de abonament (o taxă fixă lunară) plus plata pentru volumul de apă consumat
- b) Plata pentru volumul de apă consumat

Toți au spus unanim că cea mai bună modalitate de plată pentru serviciile de aprovizionare cu apă și canalizare este plata pentru volumul de apă consumat.

9. Ce ar trebuie de întreprins în opinia Dvs. pentru îmbunătățirea serviciului de asigurare cu apă și canalizare?

În primul rând, trebuie să construim apeductul și mai apoi să-l menținem. Dacă noi vom avea o rețea de apeduct nouă, credem, că la început nu va fi costisitor să-l menținem și poate nu vor fi pierderi de apă ca să plătim bani și pentru aceasta. Important ca oamenii să-și plătească serviciile pentru volumul de apă consumat. Dacă menținerea rețelei se va face de către "Apă-Canal" asta e bine că ei au experiență și știu cum s-o facă.

10. Ce părere aveți Dvs. referitor la extinderea serviciilor de asigurare cu apă și canalizare a ÎM "Apa-Canal" în alte localități?

Noi credem că e o idee bună, este o întreprindere puternică, are capacitatea necesară și dacă poate să se extindă e foarte bine. Ne vor ajuta pe noi, cât și pe cei de la Crihana, Pașcani, Manta cu asigurarea cu apă potabilă. Suntem foarte aproape de sursa de apă-rîul Prut și este un păcat ca oamenii să nu aibă un acces bun și ușor față de apă.

11. Dacă ați avea posibilitatea de a întreprinde o serie de acțiuni îndreptate spre asigurare cu apă și canalizare a localității Rosu, pe care le-ați realiza în primul rând.

În primul rând ar trebui să conectăm instituțiile sociale – grădinița de copii și gimnaziul, mai apoi să ne extindem pe la Oficiul Medicului de Familie și alte instituții importante în viața localității. Să dăm posibilitate agenților economici să se conecteze și să-și dezvolte serviciile. Și tot aici, în primul rând; trebuie să colectăm contribuțiile de la cetățeni pentru conectarea la apeduct.

12. Credeți, că consumul de apă după realizarea proiectului va crește? Care este acesta la moment și aproximativ cu cât ar putea spori zilnic?

Vara volumul consumului de apă va crește de 2-3 ori, e greu de spus cât se consumă acum, dar necesitatea este mare.

13. Ce oportunități, credeți, că apar pentru instituția Dv și localitatea în urma implementării proiectului?

Va scădea numărul de îmbolnăviri ce țin de calitatea apei din localitate, vor apărea locuri de muncă, poate va începe să se dezvolte mai bine businessul locale, se va îmbunătăți și serviciul de canalizare.

14. Care credeți că sînt beneficiile și riscurile în relația dintre Instituțiile publice și comunitate, care ar surveni în urma îmbunătățirii serviciilor de asigurare cu apă și canalizare a locuitorilor?

Ca beneficii au fost numite asigurarea cetățenilor cu apă de calitate și creșterea încrederii populației în APL. În calitate de riscuri au fost menționate sursele financiare limitate a populației și a bugetului local. În corelare cu primul risc poate fi taxa mare pentru conectarea populației la serviciul de aprovizionare cu apă motiv care poate duce la aceea ca populația să nu se conecteze sau să fie în incapacitatea de a plăti a serviciilor. Un alt risc ar fi deservirea proastă din partea ÎM "Apă-Canal".

15. Ce părere aveți despre un parteneriat public-privat în asigurarea cu apă și canalizare a comunității?

Nu suntem de acord cu asemenea parteneriat, acestea sunt bunurile din proprietatea statului și nu credem că e bine să le dăm în gestiunea unor agenți privați, atunci va fi greu să controlăm prețurile și să influențăm deciziile legate de asigurarea cu serviciile sociale.

16. Ce părere aveți despre cooperarea între mai multe primării în crearea unui serviciu comun de asigurare cu apă și canalizare?

Credem că un asemenea parteneriat nu este ceva rău, dar la moment pentru noi nu e posibil, fiindcă avem proiectul tehnici elaborat pentru rețeaua Cahul – Roșu, am putea să ne extindem spre satele Andrușul de Jos și Andrușul de Sus, dar nu sunt documentele de proiectare pentru acest segment de apeduct. Poate în perspectivă ar exista o asemenea posibilitate.

17. Care sînt în opinia Dvs. resursele de dezvoltare de care dispune s.Rosu pentru asigurarea serviciului cu apă și canalizare?

În primul rând sunt resursele umane, dorința și disponibilitatea cetățenilor de a avea servicii de calitate, capacitățile APL de a înțelege și rezolva problemele comunității.

18. Ce altceva credeți, că e relevant referitor la situația din domeniul apă și canalizare a localității Roșu?

E foarte bine că lucrurile s-au mișcat și noi am început a căpăta încrederea că e posibil să ne rezolvăm problemele.

19. Identificați Vă rog, de ce cunoștințe suplimentare aveți nevoie pentru a asigura desfășurarea unui parteneriat eficient cu alți actori în domeniul serviciilor publice locale?

Trebuie să ne dezvoltăm cunoștințele în elaborarea și realizarea proiectelor, să participăm la seminare de informare și să organizăm așa seminare cu cetățenii din satul nostru, mai avem nevoie de cunoștințe juridice, este nevoie să avem un jurist angajat care să ne ajute, dar nu avem posibilitate să-i plătim bani pentru serviciile lui..

GRUP NR. 2 - REPREZENTANȚII INSTITUȚIILOR SOCIALE

1. Care sunt cele mai importante probleme ale comunității?

În viziunea angajaților din instituțiile sociale problemele satului Roșu sunt aceleași, doar că prioritatea lor este alta. Astfel, cea mai mare problemă la moment sunt drumurile, care crează dificultăți mari pe timp de ploaie și la deplasarea la loturile de teren din afara localității. Alte probleme sunt cele ce țin de apă și canalizare. Din aceste motive au de suferit în primul rând gospodinele care nuși pot permite procurarea mașinilor automate de spălat și le vine greu în rezolvarea problemelor gospodărești.

2. Care sunt cele mai importante avantaje ale localității?

Cele mai mari avantaje sunt apropierea de oraș unde oamenii își găsesc locuri de lucru și pentru aceasta nu trebuie să se deplaseze foarte departe, circulă frecvent rutierele și oamenii se deplasează foarte rapid înainte și înapoi, asta tot e un avantaj, avem servicii sociale bune, spre

exemplu cele de sănătate, încercăm să dezvoltăm și alte servicii ca cele de aprovizionare cu apă și canalizare.

3. Cum ați caracteriza starea actuală a asigurării cu apă și canalizarea în localitatea Dvs.?

Starea actuală este nesatisfăcătoare, nu ne satisface necesitățile noastre pentru un trai decent.

4. În ce măsură pentru instituția dumneavoastră serviciile de asigurare cu apă și canalizare sau lipsa lor vă creează incomodități?

Incomoditățile sunt foarte mari, fără apă și canalizare avem probleme la grădiniță cu asigurarea condițiilor de igienă, cu menținerea VC-urilor pentru copii, trebuie să facem mai des dezinfectarea, același lucru și la gimnaziu, nu pot acționa normal laboarele, apa este cărată de la fântână și este rece, iar dereticătoarele își pun sănătatea în pericol.

5. Cum apreciați capacitățile autorităților publice locale de gestiune a serviciilor publice?

APL nostru are capacități bune și vrea să ajute instituțiile să aibă condiții mai bune de activitate.

6. Cum apreciați capacitatea ÎM "Apă Canal Cahul" de a presta servicii de calitate?

Știm că este o întreprindere puternică și are capacitățile necesare. Multe întreprinderi de acest tip au fost distruse, dar cei de la Cahul s-au descurcat mai bine, drept, că i-au credite și această povară o pun pe spatele consumatorilor.

7. Cum apreciați mărimea tarifelor pentru servicii de apă și canalizare? Separat pentru fiecare serviciu.

Tarifele sunt destul de mari pentru ambele servicii: apă și canalizare, dar oamenii plătesc, că asta nu este un lux ci o necesitate foarte mare.

8. Care credeți că este cea mai bună modalitate de stabilire a plății pentru apă și canalizare?

Cea mai bună este plata pentru volumul de apă consumat. Noi nu credem că pot fi alte modalități și nu trebuie unul să se ascundă după spatele altuia, fiecare cât consumă atîta și să plătească.

9. Ce ar trebuie de întreprins în opinia Dvs. pentru îmbunătățirea serviciului de asigurare cu apă și canalizare?

E nevoie să fie constituită o brigadă specializată care să răspundă de serviciul de aprovizionare cu apă potabilă, să mențină legătura cu cetățenii, să facă controluri prin gospodării și să asigure operativ reparațiile în caz de necesitate.

10. Ce părere aveți Dvs. referitor la extinderea serviciilor de asigurare cu apă și canalizare a ÎM "Apa-Canal" în alte localități?

Părerea noastră este satisfăcătoare, credem că este bine ca o întreprindere mai mare care are posibilitatea să se îngrijească de localități mai mici, numai ca totul să fie bine calculat ca aceasta

să nu fie în detrimentul nostru ca să plătim noi cel mai mult. Știm că apa cu care se aprovizionează orașul Cahul este curată, nu este tulbure, este prelucrată conform condițiilor, respectiv, de aceeași apă avem nevoie și noi.

11. Dacă ați avea posibilitatea de a întreprinde o serie de acțiuni îndreptate spre asigurare cu apă și canalizare a localității Rosu, pe care le-ați realiza în primul rând.

Trebuie de format mai întâi echipa care să se ocupe cu această problemă, echipa să fie la curent cu toate și să anunțe și populația cum merge procesul, apoi trebuie ca proiectul să fie implementat corect conform rigorilor și cerințelor tehnice stabilite. Mai târziu trebuie să facem și alte proiecte ca să acoperim și alte necesități și nevoi din satul nostru.

12. Credeți, că consumul de apă după realizarea proiectului va crește? Care este acesta la moment și aproximativ cu cât ar putea spori zilnic?

Va crește de 2-3 ori mai ale vara, fiindcă oamenii au loturi pe lângă casă și vor avea posibilitatea să le îngrijească mai bine și să-și asigure o roadă mai bună.

13. Ce oportunități, credeți, că apar pentru instituția Dv și localitatea în urma implementării proiectului?

Oamenii nu se vor chinui să care apa cu căldările, vor fi îmbunătățite condițiile sanitaro-igienice în special la instituțiile educaționale, vor fi irigate grădinile și vor fi mai verzi, vor fi înverzite terenurile și loturile oamenilor, va crește nivelul de trai al cetățenilor.

14. Care credeți că sînt beneficiile și riscurile în relația dintre Instituțiile publice și comunitate, care ar surveni în urma îmbunătățirii serviciilor de asigurare cu apă și canalizare a locuitorilor?

Beneficiul mai mare este că toți vor fi mulțumiți și prin asat vor îndrăgi și mai mult satul nostru. Riscurile care vor fi – nu știm. N-o să fie riscuri.

15. Ce părere aveți despre un parteneriat public-privat în asigurarea cu apă și canalizare a comunității?

Nu avem nici o părere, nu știm.

16. Ce părere aveți despre cooperarea între mai multe primării în crearea unui serviciu comun de asigurare cu apă și canalizare?

E bine, dar de asta trebuie să se ocupe primăria, ei știu cu cine să colaboreze, de ce și pentru ce.

17. Care sînt în opinia Dvs. resursele de dezvoltare de care dispune s.Rosu pentru asigurarea serviciului cu apă și canalizare?

Cea mai mare resursă sunt oamenii, ei vor să aibă acces la apă potabilă și sunt deschiși pentru ași achita serviciile, toți oamenii înțeleg că nu mai putem să folosim apa poluată care ne afectează sănătatea.

18. Ce altceva credeți, că e relevant referitor la situația din domeniul apă și canalizare a localității Rosu?

Cel mai important lucru trebuie să fie gestionarea corectă și eficientă a serviciului de aprovizionare cu apă. Să nu se întâmple ca în câțiva ani să apară așa probleme ca să nu avem acces din nou la apă. Au trecut mulți ani de așteptare și ne punem speranțe mari ca totul să fie bine.

19. Identificați Vă rog, de ce cunoștințe suplimentare aveți nevoie pentru a asigura desfășurarea unui parteneriat eficient cu alți actori în domeniul serviciilor publice locale?

Credem, că este nevoie să lucrăm mai mult pentru dezvoltarea setorului asociativ din satul nostru, să fie mai mulți oameni care creează organizații non-guvernamentale, ca fiecare organizație să facă și să aducă ceva pentru sat. Trebuie să fie mai multe seminare și oamenii să fie la curent cu experiența altor sate, cum se descurcă alte localități din Moldova și ce experiențe pozitive au ei. Să fie elaboreate mai multe proiecte pentru comunitate.

GRUP NR. 3 - REPREZENTANȚII AGENȚILOR ECONOMICI ȘI MEMBRII COMITETULUI DE IMPLEMENTARE AL PROIECTULUI DE ASIGURARE CU APĂ POTABILĂ A SATULUI ROȘU

1. Care sunt cele mai importante probleme ale comunității?

Problemele menționate: lipsa aprovizionării cu apă potabilă și canalizare, drumurile deteriorate care creează probleme gospodăriilor țărănești din sat, forța de muncă slab calificată și migrația forței de muncă spre oraș. Aproape toată populația își caută locuri de muncă la oraș, ca să prelucrezi terenurile agricole nici nu prea ai cu cine.

2. Care sunt cele mai importante avantaje ale localității?

Apropierea de oraș, suntem pe malul Prutului, oamenii au locuri de muncă și se descurcă.

3. Cum ați caracteriza starea actuală a asigurării cu apă și canalizarea în localitatea Dvs.?

Starea este foarte proastă. Oamenii se îmbolnăvesc din cauza calității proaste a apei, fântânile obștești nu se dezinfectează așa de des cum ar trebui, nu toate sunt acoperite, iar lipsa canalizării face ca apele să se scurgă în râul Prut. Mai este vorba și despre amplasarea VC-urilor la gospodari, mulți nu știu că trebuie să existe condiții concrete de amplasare.

4. În ce măsură pentru instituția dumneavoastră serviciile de asigurare cu apă și canalizare sau lipsa lor vă creează incomodități?

Această situație ne afectează în cea mai mare măsură, fie că este o întreprindere mică sau mai mare trebuie să ai niște condiții minime necesare pentru activitate pe care le cere medicina preventivă, asta influențează starea epidemiologică a localității, nu putem să dezvoltăm alte servicii fără apă și canalizare.

5. Cum apreciați capacitățile autorităților publice locale de gestiune a serviciilor publice?

Capacitățile sunt în dezvoltare. APL încearcă să facă față situației, dar sunt probleme mari.

6. Cum apreciați capacitatea ÎM "Apă Canal Cahul" de a presta servicii de calitate?

Această întreprindere are capacitatea, dar depinde de ce tarife vor stabili pentru consumul de apă pentru agenții economici.

7. Cum apreciați mărimea tarifelor pentru servicii de apă și canalizare? Separat pentru fiecare serviciu.

Sunt destul de mari și la apă și la canalizare, așa spun cei care locuiesc în oraș.

8. Care credeți că este cea mai bună modalitate de stabilire a plății pentru apa și canalizare?

Numai conform volumului de apă consumat, nu credem că este o idee bună să avem plata de abonament și încă pentru volumul de apă consumat. Se primește și mai scump.

9. Ce ar trebuie de întreprins în opinia Dvs. pentru îmbunătățirea serviciului de asigurare cu apă și canalizare?

Să începem mai repede construcția apeductului, oamenii nu dintr-o dată înțeleg că această durează, că fiecare trebuie să scoată bani din buzunar, toți vor cât mai repede. Am auzit că unii chiar nu au răbdare și se conectează direct la apeductul de la Carierul specialiștilor chiar dacă în scurt timp apeductul va trece pe la poarta acestui gospodar.

10. Ce părere aveți Dvs. referitor la extinderea serviciilor de asigurare cu apă și canalizare a ÎM "Apa-Canal" în alte localități?

Este o idee bună, dacă există posibilități, atunci de ce să nu se folosească de acestea. Numai ca să fie echitate între toate rețelele conectate ca să nu fie unele mai privilegiate.

11. Dacă ați avea posibilitatea de a întreprinde o serie de acțiuni îndreptate spre asigurare cu apă și canalizare a localității Rosu, pe care le-ați realiza în primul rând.

Lucrul cu cetățenii. Noi, membrii Comitetului de implementare, reprezentăm mai multe mahale și ducem informația la ei. Important ca să înceapă lucrările de construcție și ele să fie corecte și noi să putem să-i convingem pe oameni să se conecteze și să-și plătească serviciile după volumul de apă consumat, oamenii să fie conștienți și să nu fure apa ca să aibă probleme toți.

12. Credeți, că consumul de apă după realizarea proiectului va crește? Care este acesta la moment și aproximativ cu cât ar putea spori zilnic?

Numaidecât va crește, oamenii vor avea alte posibilități și ocazii noi, se vor gândi cum să folosească această oportunitate și vor consuma mai mult. Vara consumul de apă va crește brusc, fiindcă este sezonul când este cea mai mare necesitate pentru acest serviciu.

13. Ce oportunități, credeți, că apar pentru instituția Dv și localitatea în urma implementării proiectului?

Să avem condiții mai bune pentru consumatorii noștri, ne va fi mai ușor să asigurăm aceste condiții.

14. Care credeți că sînt beneficiile și riscurile în relația dintre Instituțiile publice și comunitate, care ar surveni în urma îmbunătățirii serviciilor de asigurare cu apă și canalizare a locuitorilor?

Oamenii au să aibă condiții normale de viață, noi pentru business, o să rezolvăm problemele casnice cu irigația. Cît privește riscurile – incapacitatea de plată a cetățenilor dacă vor fi tarife neadekvate sau dacă va fi introdusă și taxa de abonament.

15. Ce părere aveți despre un parteneriat public-privat în asigurarea cu apă și canalizare a comunității?

Ar fi bine, dar nu știm dacă din satul nostru ar fi interesat cineva, mai degrabă companii din orașul Cahul ar putea să ia în gestiune serviciul.

16. Ce părere aveți despre cooperarea între mai multe primării în crearea unui serviciu comun de asigurare cu apă și canalizare?

Este bine, dar să fie și un cadrul legal pentru această cooperare, să aibă toate primăriile interes, să aibă planurile și documentele tehnic, să aibă cetățeni interesați.

17. Care sînt în opinia Dvs. resursele de dezvoltare de care dispune s.Rosu pentru asigurarea serviciului cu apă și canalizare?

Oamenii care doresc, primăria care vrea să rezolve problemele, posibilitatea unor agenți economici de a contribui financiar la necesitate, disponibilitatea oamenilor de a veni cu contribuții financiare pentru acesta și alte proiecte realizate pentru sat.

18. Ce altceva credeți, că e relevant referitor la situația din domeniul apă și canalizare a localității Roșu?

Nimic.

19. Identificați Vă rog, de ce cunoștințe suplimentare aveți nevoie pentru a asigura desfășurarea unui parteneriat eficient cu alți actori în domeniul serviciilor publice locale?

Ar fi interesant să știm mai multe despre parteneriatul public-privat, mai multe instruiri, mai mulți oameni interesați de dezvoltarea locală, să știm să fim mai organizați în comunitate.

3.3 ANALIZA REZULTATELOR INTERVIURILOR

La etapa de proiectare a studiului de referință s-a planificat organizarea unei întâlniri în focus-grupuri cu reprezentanții factorilor decizionali din raion. Apoi a apărut ideea că ar fi mai utilă discutarea acestor subiecte importante legate de serviciile publice raionale prin metoda interviului. Pentru organizarea interviurilor au fost elaborate demersuri oficiale adresate:

- a) Inspecția Ecologică Cahul;
- b) ÎM "Apă-Canal" Cahul;
- c) Secția Construcției a Consiliului Raional Cahul;
- d) Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice Cahul
- e) ONG-uri de mediu care activează la nivel raional (Info-Media Centru Cahul)

REZULTATELE INTERVIULUI CU DUL VLADIMIR GÎRNEȚ, ȘEFUL INSPECȚIEI ECOLOGICE CAHUL.

1. Care sunt cele mai importante probleme în domeniul serviciilor publice? .

- centralizarea administrării serviciilor publice
- limitarea arealului de activitate reieșind din funcție și competențe
- centralizarea finanțelor care duc la impedimente în soluționarea problemelor interne/externe

2. Cum ați caracteriza starea actuală a asigurării cu apă și canalizarea în raionul Cahul.?

- aproape suficientă fiindcă la moment asigurarea cu apă este la jumătate - 1/2 din localitățile raionului deja sunt asigurate
- nesatisfăcătoare este în domeniul canalizării, lipsește sistemul de canalizare a localităților din raion

3. Cum apreciați capacitățile autorităților publice locale de gestiune a serviciilor publice?

Sunt suficiente, reieșind din abilitățile, cunoștințele multor primari, cred că ½ din aceștea deja înțeleg bine situația. O altă parte din autorități se avîntă dar nu soluționează problema sau nu o soluționează pînă la capăt.

4. Cum apreciați capacitatea întreprinderilor de asigurare cu apă și canalizare de a presta servicii de calitate?

Capacitatea întreprinderii "Apă-Canal" o apreciez cu brio, au o strategie clară de dezvoltare și extindere, în ultimul timp au fost organizate mai multe studii despre activitatea întreprinderii, managementul ei, inclusiv cel financiar. Cît privește localitățile care au resurse locale de asigurare cu apă urmează să-și perfecționeze pachetul de prestare a serviciilor.

5. Cum apreciați colaborarea între primarii, întreprinderile de asigurare cu apă și canalizare și instituția Dvs.?

Este o colaborare suficientă, care la moment asigură dinamica în dezvoltarea serviciilor publice. Agenția Ecologică Sud are o colaborare bună cu întreprinderea municipală "Apă-Canal" Cahul, Cît privește relația instituției noastre cu primarii, se poate de spus că aceasta este mai mult o relație de control, noi facem inspecții în teritoriu, dar din nou mai mult de jumătate sunt flexibili și înțeleg, alții încă sunt departe, mai ales cei noi aleși.

6. Ce ar trebuie de întreprins în opinia Dvs. pentru îmbunătățirea serviciului de asigurare cu apă și canalizare?

Este necesar de evaluat încă o dată la moment capacitățile ÎM "Apă-Canal" ca să se identifice dacă aceasta poate asigura la maximum cu apă și canalizare localitățile din preajmă și pînă unde poate ajunge cu serviciile sale, deoarece prestează servicii de calitate și apa oferită este de calitate (după tehnologii adecvate). Este necesar, deasemenea, să ne învățăm să folosim mai rațional resurselor subterane de apă ca acestea să nu se iepuizeze.

7. Ce părere aveți despre un parteneriat public-privat în asigurarea cu apă și canalizare a comunității?

Sunt numai pentru. Asta este viitorul nostru, trebuie să trecem la business.

8. Ce părere aveți despre cooperarea între mai multe primării în crearea unui serviciu comun de asigurare cu apă și canalizare?

Sunt numai pentru. Împreună se pot soluționa mult mai multe probleme și costă mai puțin pentru că va fi aceeași rețea fie pentru apă sau canalizare.

9. Ce părere aveți despre atitudinea cetățenilor față de importanța calității apei potabile?

În mare parte cetățenii sunt indiferenți, însă unii înțeleg importanța calității apei, dar aceștia sunt încă puțini.

10. Ce măsuri credeți ca trebuie de întreprins pentru a spori conștientizarea importanței consumului apei de calitate?

Trebuie să se facă școlarizarea tuturor cetățenilor pentru ca aceștia să conștientizeze importanța calității apei și influența ei asupra sănătății, să se facă mai multe discuții publice unde să se lanseze și unele intenții și idei de proiecte, implicarea cetățenilor prin participarea cu contribuții financiare la diferite lucrări, fiindcă aceasta duce la responsabilizarea populației.

11. Cu ce ar putea să contribuie instituția Dvs.?

Agenția Ecologică Sud ar putea participa cu un un spectru larg de activități, reieșind din funcțiile pe care le deținem: control, sancționare, consultanță, expertiză. Astfel putem să ne cooperăm cu ONG-urile și APL pentru realizarea unor activități de informare, putem oferi expertiză în domeniile solicitate.

12. Identificați Vă rog, de ce cunoștințe suplimentare aveți nevoie pentru a asigura desfășurarea unui parteneriat cu diferiți actori din comunitate în domeniul serviciilor publice locale?

Informarea largă a instituțiilor publice privind întreg spectrul de activități care sunt în responsabilitatea APL și a modului de soluționare a problemelor ce țin de salubritate, amenajarea teritoriului, asigurarea cu apă și canalizare, gestionarea și managementul deșeurilor.

REZULTATELE INTERVIULUI ORGANIZAT CU REPREZENTANȚII ÎNTREPRINDERII MUNICIPALE "APĂ-CANAL" CAHUL.

Întâlnirea dată a fost organizată la data de 22 iulie 2011 la sediul Apă-Canal Cahul. La discuție au participat:

1. Pugaciov Afanasii, inginer șef;
2. Perju Maria- inginer;
3. Cazanji Gheorghe – responsabil tehnic pentru construcția apeductului în s. Crihana Veche și Manta din cadrul proiectului "Apă curată pentru comunitățile Bazinului râului Prut" gestionat de ADR Sud.

Trebuie de menționat că nu s-a reușit discutarea focusată a subiectelor din chestionarul pregătit preliminar, deoarece aceasta este o întreprindere municipală locală, care nu dispune de informații privind asigurarea cu apă potabilă și canalizare la un rang mai mare, de exemplu, a raionului, ei nu interacționează cu alți primari decât cel din Cahul și mai multe momente la care nu au putut să se refere.

Cele mai multe informații oferite se axau pe analiza capacităților tehnice de care dispune întreprinderea și posibilitatea de extindere a acestor servicii în cadrul localităților limitrofe orașului Cahul.

Principalele probleme care au fost identificate din domeniul serviciilor de aprovizionare a apă au fost următoarele:

- Operarea cu rețele și instalații învechite;
- Lipsa unor instrumente de măsurare exactă a consumului de apă la utilizatorii necontorizați
- Dificultăți în reducerea consumurilor tehnologice și a pierderilor de apă;
- Insuficiența sistemelor publice de aprovizionare cu apă potabilă și canalizare în localitățile rurale;
- Acces la surse nesigure de apă;

La subiectul interacțiunea preliminară cu APL Roșu și pregătirea pentru luarea în gestiune a segmentului de apeduct care urmează a fi construit, participanții au menționat că aceasta este oblicația directorului ÎM Apă-Canal și ei despre aceasta nu cunoasc. Mai apoi discuțiile au purtat un caracter de previziune. Ei au început a menționa toate problemele cu care se ciocnesc ei în realizarea proiectului pe segmentul de apeduct Cahul-Crihana-Pășcani-Manta și au spus că nu ar dori ca aceste situații și bariere să se întâlnească și în proiectul de la Roșu. Este vorba de:

- Calitatea proiectelor tehnice (PT pentru apeductul Crihana-Pășcani-Manta este nedecvat, neclar, realizat cu multe greșeli tehnice, în caietul de sarcini nu au fost incluse cheltuieli pentru testarea țevelor, iar pentru spălarea și dezinfectarea țevelor au fost
- Calitatea îndeplinirii lucrărilor. Pentru ca Apă-Canal să ia în gestiune apeductul este necesar ca lucrările să se desfășoare exact conform cerințelor.

REZULTATELE INTERVIULUI CU REPREZANTANȚII SERVICIULUI DE SUPRAVEGHERE DE STAT A SĂNĂTĂȚII PUBLICE DIN R-L CAHUL PUBLICE DIN R-L CAHUL PUBLICE

În procesul de necociere și stabilire a întâlnirilor cu reprezentanții din instituțiile vizate s-a determinat că o parte din aceste instituții sunt foarte reticente în oferirea de informații în acest domeniu.

Astfel, Centrul de Medicină Preventivă Cahul în persoana Dlui Vladimir Lîsenco, șef al serviciului, a renunțat la participarea la studiu din mai multe motive printre care: necoordonarea mai multor activități ale APL Roșu în domeniul pregătirii și implementării proiectului cu serviciul de medicină preventivă și necesitatea de achitare a oferirii de informare din partea instituției de către GIZ.

REZULTATELE INTERVIULUI CU ȘEFUL SECȚIEI CONSTRUCȚII A CONSILIULUI RAIONAL CAHUL DUL EUGEN CIOBANU.

1. Care sunt cele mai importante probleme în domeniul serviciilor publice? .

Cele mai importante probleme sunt nealimentarea instituțiilor publice din localitățile rurale su servicii de alimentare cu apă potabilă și canalizare. În sate practic nu există astfel de servicii, dar oamenii au nevoie de ele și de aceea ele trebuie dezvoltate. Dacă va fi construit apeductul în satul Roșu, de acolo el va putea fi extins și în satele apropiate: Zîrnești, Andrușul de Jos, Andrușul de Sus, Larga, deoarece ÎM Apa Canal are posibilități foarte mari să presteze servicii de alimentare cu apă. În plus Apa Canal Cahul ține sub control strict calitatea apei, are un

laborator dotat, ce ce nu se poate de spus despre apa care consumatorii o iau de la fântînile arteziene.

2. Cum ați caracteriza starea actuală a asigurării cu apă și canalizarea în raionul Cahul?

Orașul Cahul este aprovizionat cu apă potabilă aproape în întregime iar cu canalizare aprovizionat doar la circa 20 %. Multe sectoare din orașul Cahul Lapaevca (masivul nou) chiar și o casă cu multe etaje de la PMK 10 nu au canalizare. În localitățile rurale practic lipsesc sistemele de canalizare. Doar în satul Roșu există o rețea cu stație de epurare și anul acesta va fi construită la Văleni și Slobozia Mare. Celelalte sate nu au sisteme de canalizare. Alimentarea cu apă au parțial de la fântînile arteziene.

3. Cum apreciați capacitățile autorităților publice locale de gestiune a serviciilor publice?

Pimăriile nu pot gestiona serviciile publice pentru că nu au finanțe pentru aceasta, trebuie să angajeze personal pentru reparații, întreținere și aceasta nu este de competența primăriilor. Ele au de rezolvat problemele lor. ÎM Apa Canal poate gestiona aceste servicii.

4. Cum apreciați capacitatea întreprinderilor de asigurare cu apă și canalizare de a presta servicii de calitate?

ÎM Apa Canal Cahul are capacități pentru a presta servicii calitative de asigurare cu apă și canalizare a populației, instituțiilor publice și întreprinderilor. Are echipamente, stație de tratare cu capacitate mare, laborator de control al calității apei și are posibilitate de a furniza apa 24 ore.

5. Cum apreciați colaborarea între primarii, întreprinderile de asigurare cu apă și canalizare și instituția Dvs.?

Pimariile colaborează între ele pentru a construi sisteme de asigurare cu apă potabilă și canalizare, dar nu toate. Avem câteva exemple și ele sunt foarte puține. La moment știu că pimăriile Crihana Veche, Manta, Roșu și Cahul colaborează pentru a dezvolta serviciul de alimentare cu apă potabilă.

6. Ce ar trebuie de întreprins în opinia Dvs. pentru îmbunătățirea serviciului de asigurare cu apă și canalizare?

Extinderea rețelelor prin toate satele. Dar pentru acesta trebuie de elaborat proiectele tehnice. Majoritatea satelor nu au elaborate aceste proiecte. Doar 25-30% din toate localitățile au proiecte. Restul nu au. Doar câteva sate au proiecte: Roșu și satele din Lunca Prutului. La moment în primul rînd trebuie de elaborat aceste proiecte.

7. Ce părere aveți despre un parteneriat public-privat în asigurarea cu apă și canalizare a comunității?

Nu este dezvoltat. Nu sunt organizații private care ar putea să gestioneze acest serviciu.

8. Ce părere aveți despre cooperarea între mai multe primării în crearea unui serviciu comun de asigurare cu apă și canalizare?

Un lucru foarte bun. De exemplu primăriile Manta și Crihana Veche. Ar fi foarte bune dacă satele Lebedenco, Ursoaia, Pelinei, Găvănoasa ar colabora pentru a crea sistem comun de alimentare cu apă potabilă. Dat acum nu au nimic: nici drum , nici apă. În Pelinei din 700 de gospodării, de la fântîna arteziană sunt alimentate doar 30 de gospodării.

9. Ce părere aveți despre atitudinea cetățenilor față de importanța calității apei potabile?

La noi calitatea apei de la fântînile arteziene nu corespunde cerințelor. Doar apa de la Apa Canal corespunde normelor. Cetățenii nu întotdeauna sunt sensibili la aceasta. Ei sunt bucuroși că au apă, dar de multe ori nu se interesează de calitatea ei.

10. Ce măsuri credeți că trebuie de întreprins pentru a spori conștientizarea importanței consumului apei de calitate?

De discutat cu oamenii, de informat despre efectele negative ale consumului de apă poluată. Este necesar ca oamenii să contribuie la construcția sistemelor de aprovizionare cu apă potabilă.

11. Cu ce ar putea să contribuie instituția Dvs.?

Cu ridicarea topografică, cu date tehnice. Putem să-i îndrumăm să le dăm adresele instituțiilor care elaborează proiecte. Putem ajuta primării să întreprindă măsuri de aprovizionare cu apă potabilă. Mai ales primării care sunt la primul mandat. Ei multe nu cunosc, dar când se adresează la noi îi ajutăm.

12. Identificați Vă rog, de ce cunoștințe suplimentare aveți nevoie pentru a asigura desfășurarea unui parteneriat cu diferiți actori din comunitate în domeniul serviciilor publice locale?

Avem nevoie de instruire, seminare despre Normativele, calitatea apei. Centrul de sănătate preventivă trebuie să facă aceste seminare și să prezinte toate datele despre calitatea apei din satele raionului Cahul.

REZULTATELE INTERVIULUI CU PREȘEDINTELE ONG INFO-MEDIA CENTRU CAHUL – MARIA AJDER

1. Care sunt cele mai importante probleme în domeniul serviciilor publice? .

- Asigurarea cu apă și canalizare;
- Eficientizarea managementului deșeurilor;
- Reabilitarea drumurilor;
- Asigurările sociale, etc.

5. Cum apreciați colaborarea între primării, întreprinderile de asigurare cu apă și canalizare și instituția Dvs.?

De la o colaborare strinsă între Info Media Centru, primării și întreprinderile de asigurare cu apă și canalizare ar avea de câștigat în primul rând utilizatorul de apă, dar nu în ultimul rând părțile implicate. Noi avem o largă bază de date, materiale informaționale și potențial uman capabil să desfășoare o activitate de conștientizare și informare;

6. Ce ar trebuie de întreprins în opinia Dvs. pentru îmbunătățirea serviciului de asigurare cu apă și canalizare?

- Dacă în or. Cahul există o rețea de asigurare cu apă și canalizare, majoritatea localităților rurale din raion sunt asigurate parțial doar cu apă, rețeaua de canalizare lipsind aproape în totalitate. Pentru a îmbunătăți calitatea vieții oamenilor și a avea o atitudine mai prietenoasă cu mediul, paralel cu rețelele de asigurare cu apă obligatoriu trebuie să se extindă și rețelele de canalizare;
- De extins rețeaua de alimentare cu apă și canalizare în fiecare casă;

7. Ce părere aveți despre un parteneriat public-privat în asigurarea cu apă și canalizare a comunității?

Nu cunoaștem nici un exemplu de parteneriat public-privat în raion;

8. Ce părere aveți despre cooperarea între mai multe primării în crearea unui serviciu comun de asigurare cu apă și canalizare?

Credem că regionalizarea serviciilor ar fi un exemplu pozitiv;

9. Ce părere aveți despre atitudinea cetățenilor față de importanța calității apei potabile?

Majoritatea populației nu conștientizează că sursele de apă potabilă sunt limitate și apa o dată poluată nu mai revine la starea inițială.

10. Ce măsuri credeți că trebuie de întreprins pentru a spori conștientizarea importanței consumului apei de calitate?

- Este necesară o amplă campanie de conștientizare a populației;
- Importanța surselor de apă potabilă;
- Fiecare picătură contează;
- Apa poluată niciodată nu revine la starea inițială;
- Apa curată – importanța vitală pentru sănătate;

11. Cu ce ar putea să contribuie instituția Dvs.?

Cu o serie de activități de informare și conștientizare a populației;

12. Identificați Vă rog, de ce cunoștințe suplimentare aveți nevoie pentru a asigura desfășurarea unui parteneriat cu diferiți actori din comunitate în domeniul serviciilor publice locale?

Pentru a dobândi cunoștințe suplimentare ar fi necesar în primul rând accesul la informație, aceasta însemnând transparența activității tuturor instituțiilor ce prestează servicii publice ;

3.4 Sinteza concluziilor în baza discuțiilor în focus grupuri și a interviurilor cu factorii decizionali

Conform răspunsurilor oferite de factorii decizionali la întrebarea Care sunt cele mai importante probleme în domeniul serviciilor publice au fost punctate următoarele:

- Problema asigurării și apă și canalizare a locuitorilor în special din localitățile rurale;
- Deteriorarea drumurilor;
- Ineficiența managementului deșeurilor;
- Problema asigurărilor sociale și anume ineficiența sistemului;
- Tehnologii învechite, operarea cu rețele și instalații învechite, care nu oferă un acces sigur la sursele de apă, și produce pierderi;
- Lipsa unor instrumente de măsurare exactă a consumului de apă la utilizatorii necontorizați

Ca soluții la acestea au fost propuse următoarele:

- centralizarea administrării serviciilor publice
- limitarea arealului de activitate reieșind din funcție și competențe
- centralizarea finanțelor care duc la impedimente în soluționarea problemelor interne/externe

Cît privește acoperirea localităților din r-l Cahul cu servicii de apă și canalizare acesta este un proces în dezvoltare care la moment prezintă o situație satisfăcătoare, deoarece aproape jumătate din cele 37 unități administrativ-teritoriale din r-l Cahul sunt aprovizionate cu servicii de apă. Situația este mai gravă la serviciile de canalizare, fiindcă nu există un asemenea sistem la nivel de raion. În același context, tot ½ din autoritățile publice locale posedă abilități și cunoștințe pentru gestionarea corectă și eficientă a serviciilor publice. Dar sunt încă o mare parte din APL care își doresc, se avântă, dar nu rezolvă problemele sau încep și nu le duc la bun sfârșit. Posibil, această situație vorbește despre lipsa de cunoștințe și capacități în rezolvarea problemelor din domeniul serviciilor publice mai ales pentru noii aleși locali. În același timp, primăriile nu pot gestiona serviciile publice pentru că nu au finanțe pentru aceasta, trebuie să angajeze personal pentru reparații, întreținere și aceasta nu este de competența lor.

Factorii decizionali raionali dau o apreciere înaltă ÎM "Apă-Canal" Cahul, care prestează servicii de aprovizionare cu apă și canalizare în orașul Cahul și acum își extinde serviciile în localitățile limitrofe. Întreprinderea are o strategie clară și reală de dezvoltare și extindere și serviciile prestate de "Apă-Canal" sunt servicii calitative evaluate în corespundere cu normele existente în domeniu. Are echipamente, stație de tratare cu capacitate mare, laborator de control al calității apei și are posibilitate de a furniza apa 24 ore.

Cu referință la colaborarea între primari, dintre primari și întreprinderile de asigurare cu apă și canalizare factorii decizionali au menționat, că este o colaborare suficientă, astfel unele primării deja colaborează între ele pentru a construi sisteme de asigurare cu apă potabilă și canalizare, dar nu toate. În raion există și exemple pozitive ca cel de colaborare a primăriilor Crihana Veche, Pașcani și Manta în construcția unei rețele comune de apeduct. Este un exemplu bun, dar sunt prea puține exemple de acest tip.

Pentru îmbunătățirea serviciului de aprovizionare cu apă și canalizare este important să se lucreze la extinderea rețelelor prin toate satele raionului. Pentru acesta trebuie de elaborat proiectele tehnice. Majoritatea satelor nu au elaborate aceste proiecte. Doar 25-30% din toate localitățile au proiecte printre care satele Roșu și satele din Lunca Prutului. În același timp, este important ca oamenii să fie învățați să folosească mai rațional apa și toate resursele naturale.

Cît privește parteneriatul public-privat ca oportunitate pentru soluționarea problemelor din domeniul apă/canalizare părerile au fost diferite, unele persoane au menționat că este un lucru bun și de perspectivă, iar alți specialiști au spus că nu există în republică așa exemple și nici nu există agenți economici capabili să gestioneze un atare serviciu.

Cooperea dintre mai multe primării ar fi un lucru destul de bun pentru rezolvarea problemelor comunitare din domeniul apă/canalizare. Așa cum este exemplul primăriilor Manta și Crihana Veche. Ar fi foarte bine dacă satele Lebedenco, Ursoaia, Pelinei, Găvănoasa ar colabora pentru a crea sistem comun de alimentare cu apă potabilă. Doar împreună se pot soluționa mult mai multe probleme și ar costa mai puțin pentru că va fi aceeași rețea fie pentru apă sau canalizare. Regionalizarea serviciilor este de domeniul viitorului și acest viitor a început deja.

Atitudinea cetățenilor față de importanța calității apei potabile este încă una indiferentă, unii înțeleg importanța calității apei, dar aceștea sunt puțini. Marea majoritate nu constientizează că sursele de apă potabilă sint limitate și apa o data poluată nu mai revine la starea inițială. Situația în r-l Cahul este cunoscută, oamenii folosesc apa șin fntîni sau arteziene, dar calitatea apei nu corespunde cerințelor. Doar apa de la Apa Canal corespunde normelor. Cetățenii nu întotdeauna sunt sensibili la aceasta. Ei sunt bucuroși că au apă, dar de multe ori nu se interesează de calitatea ei.

Pentru a spori conștientizarea populației privind importanța consumului de apă potabilă calitativă este necesar să se facă școlarizarea cetățenilor, să se organizeze discuții publice, cetățenii să se implice cu contribuții financiare la diferite lucrări, fiindcă aceasta duce la responsabilizarea populației.

În crearea serviciilor de apă/canalizare comunitățile pot fi asistate de factorii decizionali locali. Astfel, secția construcții a r-lui Cahul poate ajuta prin fotografierea topografică, cu date tehnice, îndrumări, adrese și date de contact a instituțiilor care elaborează proiecte. Înspecția ecologică Cahul prin intermediul direcțiilor sale de activitate tot ar putea sprijini APL prin consultanță, expertiză, informare. ONG locale specializate ar putea organiza campanii de informare și conștientizare a populației.

Pentru ca prin intermediul unui parteneriat comunitar să avem rezultate mai bune în domeniul calității serviciilor publice este necesar în continuare să se organizeze mai multe activități instructive, seminare de informare, la concret sunt necesare seminare despre normative și calitatea apei. În acest proces de instruire să se implice și Centrul de sănătate publică Cahul, APL și cetățenii să aibă acces la informațiile privind calitatea apei deaccea acest centru trebuie să le prezinte tuturor situația reală din comunități.

CONCLUZII FINALE

Studiul de referință a fost organizat în corespundere cu cerințele metodologice fiind constituit, practic, din 2 părți: studiul sociologic preponderent cantitativ și studiul calitativ realizat prin intermediul discuțiilor în focus grupuri și a interviurilor orientate în care au fost implicați factorii interesați de rang raional. Fiecare din aceste părți finalizează printr-un set de concluzii și unele recomandări interpretative care sunt opinii mai mult persoane ale coordonatorului studiului. Aceste opinii rezultă din experiența, competențele din domeniu și cunoașterea situației reale din localitate.

Aceste concluzii nu reflectă neapărat punctul de vedere al localității și a finanțatorului în domeniul vizat, pentru aceasta există datele cuantificate ale sondajului.

Coordonatorul studiului de referință

Silvia Strelciuc, director executiv CRAION CONTACT-Cahul